

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut inatsisaat maanna atuuttoq (Inatsisartut inatsisaat nr. 10 20.juuni 2022-meersoq) 1. juli 2022-mi atuutilersinneqarpoq, taannalu nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit siornatigut malittarisassamut taarsiutaalluni (Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 20, 12 .november 2001-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1, 1. April 2020-meersukkut allanngortinneqartoq), taannalu suliaasaqarfimmik ilaatigut Covid-19-imut iliuseqarnermi misilittakkanik nutarterneqartussaasimalluni. Inatsisartut inatsisaannik atuuttumik suliaqarnermi (UPA2022/161) aalajangerneqarpoq inatsit piffissamut aalajangersimasumut atuutsinneqartussatut aalajangerneqassasoq, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaat 1. Juli 2023-mi atuukkunnaartussanngortinneqarpoq. Inatsisartut inatsisissaannik nutaamik Inatsisartut nakkutiginninnissaannut aalajangersagartallimmik saqqummiussisoqarnissaa kissaatigineqarmat taamatut aalajangertoqarpoq. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna kissaammik tamatuminnga eqquutsitsineruvoq, taamaammallu Inatsisartut inatsisaata imarisaatigut assigilluinnarpaa, aalajangersakkanik ataasiakkaanik aamma inatsisartut nakkutiginninnissaat pillugu kapitali 9-mik nutaamik ilanngussinerit eqqaassanngikkaanni.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

Siunnersuut kapitali 1-imi taaneqartutut maanna inatsimmit ingerlatitseqqinneruvoq, taamaattoq makku allannguutigalugit, oqaaseqatigiit allannguutaat ersarissaanerillu arlallit aamma ilanngullugit:

- § 28, imm 1: Oqaaseqatigiinnik "inillu allanik" ilanngussinermi inuussutissarsiortunit pigineqartunut sumiiffiit attuumassuteqartut aalajangersakkami ilaatinneqartunut tamanut atuuppoq.
- § 40, imm. 1 nr. 2: Timimik misissuisinnaanermut periarfissaqarnerulersitsineq.
- Kapitali 9: Inatsisartut nakkutiginninnissaannut malittarisassanik ilanngussineq.
- § 33, imm. 3 aamma § 37, imm. 4: Umiarsuarnut timmisartunullu susassaqaanngitsut isinnginnissaannut malittarisassanik unioqqutitsinermi aningaasartuutit akilernissaannut akisussaaffiup allanngortinnera.

Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit tassaapput:

Kapitali 1, Nappaatinut tunillaassortunut atuuffiata aalajangerneqarnera.

Kapitali 2, Nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut siammatsaalineqarnissaat eqqarsaatigalugu pinaveersaartitsinermi suliniutinut pineqaatissiisarnissamullu akisussaaffik.

- Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup katitigaanera suliaalu.

- Pisortani oqartussat ingerlatseqatigiiffillu pisortanit pigineqartut Naalackersuisut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pisussaaffimminnik piginnaatitaaffimminnillu ingerlatsineranni ikiussallugit pisussaaffiligaapput. Kommunalbestyrelsit pinaveersaartitsiniarnermi pineqaatissiisarnissamut il.il. Naalackersuisunut tapersersuisarnissamut pisussaaffiligaapput.
- Namminersorlutik suliffiutillit immikkorluinnaq pisoqartillugu oqartussaasut suliassaannik isumaginneqataasinnaapput.

Kapitali 3, Inunnut nappaatinik inunnut nalinginnaasumik ulorianartunik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik nappaatilinnut ataasiakkaanut pineqaatissiisernerit.

- Nunatta Nakorsaaneqarfia inuit ataasiakkaat misissortinnissaannut, napparsimmavimmut innartitaanissaannut, mattusimanissaannut, katsorsartinnissaannut il.il. peqqussuteqarnissamut periarfissaqarpoq.
- Naalackersuisut inuit ataasiakkaat eqimattat misissortinnissaannut, napparsimmavimmut innartitaanissaannut, mattusimanissaannut, katsorsartinnissaannut il.il. malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissaqarput.

Kapitali 4, Inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasoqartillugu pineqaatissiissutit.

- Naalackersuisut tamatumani ilaatigut katersuunnernut killilersuinerit inerteqqutillu ilanngullugit pillugit, tamanit orninneqarsinnaasunik soorlu timersortarfinnik oqaluffinnillu atuinnermut killilersuineq inerteqquteqarnerluunniit pillugu, niuerniarfennut piffinnillu soorlu atisaarniarfennut sutorniartarfennut assigisaannullu killilersuinerit pillugit, ulluunerani neqeroorutinut, atuarfennut ilinniarfennullu killilersuinerit pillugit, assartuutinut killilersuinerit pillugit kiisalu illersuutinik tunillaassuunnaveersaatinik atueq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamik periarfissaqarput.

Kapitali 5, Nappaatit tunillaassuuttut maannga eqqussorneqannginnissaat pillugit akiuiniarnermi suliniutit.

- Umiarsuarmi timmisartumiluunniit nappaammik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanik ilaasoqartillugu umiarsuit timmisartullu Nunatta Nakorsaaneqarfianut nalunaarnissamik pisussaaffeqarput.
- Umiarsuarmi timmisartumiluunniit nappaammik tamanut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanik ilaasoqarpat, Nunatta Nakorsaaneqarfia akuersissummik nalunaartinnagu nunami inoqammik naapitsisoqaqqusaanngilaq.
- Naalackersuisut nunatsinnut angalaneq pillugu aamma nassiussat, nassatat assigisaallu malittarisassanik kiisalu teriarsuit assigisaasaluunniit tuniluutsitsinissaat

pinaveersaartinniarlugu pinaveersaartitsinermi suliniutissanik aalajangersaasinnaapput.

- Napparsimasut toqusullu niuneqarnerannut malittarisassat.

Kapitali 6, Tunillaassuunnerup aqunneqarsinnaanissaa siunertaralugu, toqungasumik pilattaalluni misissuinissaq il.il. siunertaralugit suleriesissat

- Naalackersuisut tunillannartumik nappaammit tunillaassortuminngaanneersumik suliaqarnej pillugu aammalu timinik toqungasumik eqqussineq annissinerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.
- Nunatta Nakorsaaneqarfia timinik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqarnissanik peqqusisinnaavoq.
- Nunatta Nakorsaaneqarfiata bakterianik assigisaannilluunniit misissuinerit aallartissinnaavai.

Kapitali 7, Nappaatit tunillaassortut il.il. siaruaannerannik paasiniaanermut nakkutilliinermullu atatillugu inuit pillugit paasissutissat suliarineqartarneri

- Nunatta Nakorsaaneqarfianit qinnuigineqarnermikkut inunnut inatsisitigullu pisinnaatitaasunut paasissutissiisussaataaneq.
- Naalackersuisut nappaatinut tunillaassortunut tunngatillugu nalunaaruteqartarnermik aaqqissuussaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.
- Inuit pillugit paasissutissanik Nunatta Nakorsaaneqarfia Statens Serum Institutimut ingerlatitseqqiisinnaavoq.
- Kapitali 3 malillugu iliuusissanik aallartitsisoqartariaqartillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata inuit pillugit paasissutissat attuumassutillit ingerlateqqissinnaavai.
- Tuniluunnerup paasinianeranut atatillugu Kommunalbestyrelsip inuit pillugit paasissutissat Nunatta Nakorsaaneqarfianut ingerlateqqittassavai.

Kapitali 8, Pisortat pisussaaffimminnik saneqqutsinerat aamma inatsisit allat naapertorlugit inuit pisinnaatitaaffii kiisalu pilersuinerimik qulakkeerinnineq.

- Naalackersuisut nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup kingunerisaanik inunnik tassanngaannartumik katsorsartariaqartunik imaluunniit katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsivissortunik katsorsaanissamut paaqqinninnissamullu isumalluutit naammannissaannik qulakkeerinninnissamut pisariaqarpat, pisortat tamanut pisussaaffiinik aamma innuttaasut pisinnaatitaaffiinik saneqqussisinnaanermut piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.
- Naalackersuisut pisortat tamanut pisussaaffiinik aamma innuttaasut pisinnaatitaaffiinik saneqqussisinnaanermut piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, matumani pisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu pineqartut naammassinissat periarfissaqarsimatinnagu imaluunniit nappaatinut

inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunut iliuusissat kingunerisaannik periarfissaajunnaarsimappat ajornakusuulersimappalluunniit.

- Nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq pissutigalugu Naalakkersuisut nioqqutissanik pilersuineq qulakkeerniarlugu piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 9, Piginnaatitsinermik aalajangersakkanik Inatsisartut nakkutiginninnerat

- Tunngavissatut aalajangersakkanik taaneqartunik arlalinnik atuinermi ataatsimiititaliamik Inatsisartut pilersitaannik peqataasitsinissamut Naalakkersuisut pisussaataaapput.
- Naalakkersuisut Inatsisartut ataatsimiititaaliaasa arlaannut ilisimatitsisussaataaapput Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmi ilaasortat amerlanerussuteqartut inassuteqarpata nalunaarutit atorunnaarsinneri il.il. pillugit paragraffit eqqaaneqartut malillugit inatsisitigut tunngavissinneqartut Naalakkersuisunit malinneqanngippata.
- Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup paragraffit taaneqartut ilaat malillugit malittarisassanut aalajangersaanissamut inassuteqaatai tamanut saqqummiutissavaat.

Kapitali 10, Pinngitsaaliissummik taarsiinertalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsineq

- Naalakkersuisut inatsit naapertorlugu pineqaatissiinissat aallartisarniarlugit pinngitsaaliissummik taarsiitsinertalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisinnaapput.

Kapitali 11, Naammagittaalliorneq aamma eqqartuussivinnut suliaassanngortitsineq.

Kapitali 12, Uppernarsaatissanik ujaasineq aamma pineqaatissiissutaasinnaasut pillugit aalajangersakkat.

Kapitali 13, Atortuulersitsinermut aalajangersakkat.

Inatsisartut inatsisaata nappaatit tuniluuttut nunatsinni atugaalernissaat pinaveersaartissavaa, tassani ingammik nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut, soorlu tunillaassuussinnaasut eqqarsaatigineqarput.

Nappaalanersuaqartillugu innutaasut tuniluunnermut illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu nappaalasoqarnerani aqutsinermi Naalakkersuisut ajornartorsiutip ingerlaarnera naapertorlugu iliuuseqarsinnaanerit pingaaruteqaqaaq.

Taamaammatt inatsisissatut siunnersuummi – piginnaatitsissuteqarnikkut – Naalakkersuisut suliaasaqarfinnut inatsisiliorlutillu sukumiinerusumik malittarisassiorsinnaatinneqarput.

Tamakku saniatigut matumani siunnersuummi naleqqiussineq pinngitsaaliinaveersaarnissarlu pillugit tunngaviit erseqqissarneqarput.

Siunnersuummi nappaatit immikkoortiterneqartut tassaapput nappaatit tuniluuttartut, nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut nappaatillu inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut.

Nappaat tunillaassortoq tassaavoq nappaat imaluunniit peqqissutsikkut atugarisaq, tappiorannartunit nappaateqalersitsisartuniillu allanit, inunnit, inunnut imaluunniit inuit akornanni tunillaassuussinnaasumit pilersartoq. Assersuutigalugu nappaatit tuniluussinnaasut, maannakkut nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisutut taaneqarsinnaanngikkallartut ilaatigut tassaasinnaapput kilaat, kolibakteeriat, nakasulunneq, bakterianit aseruuttoortitsisinnaasunit (streptokokker) toqqusaarlunneq, allallu.

Nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartoq tassaavoq nappaat tuniluuttartooq, annertunerusumik tunillaassorsinnaasooq, annertuumik toqquartaartoq, ulorianartumik ataavartumilluunniit ajoqusiisinnaasooq aammalu katsorsaananermik, napparsimalluni takkutinnitsoornermik imaluunniit piffissami sivilunerusumi piginnaanngorsartoqartariaqarneranik kinguneqarsinnaasooq, inuit peqqissusaannut annertuumik ulorianartorsiortitsisumik siaruarujussuarsinnaasooq imaluunniit sunnuteqarluartumik pinaveersaartitsisoqannginnera katsorsaasoqannginneraluunniit pissutigalugu annertuumik kingunerlutsitsisinnaasooq. Nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut assersuutitut taaneqarsinnaapput pualluut TB, kuppit, anersaartorniarnikkut nappaat SARS aammalu pesti (nappaassuaq).

Nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq tassaavoq nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartoq, siaruarnermigut inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnartunut sakkortuumik ajoqusiisinnaasooq imaluunniit ajoquseeratarsinnaasooq. Nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut assersuutitut nappaat Coronavirus (Covid-19) taaneqarsinnaavoq, ataatsimoorluta tunillatsissinnaanermut akiuussuteqarfiginnginnatsigu, kapitinnikkut akiuussutissaliisinnaasooqannginnera immikkulluunniit katsorsarneqarsinnaannginnera pissutigalugit inuiaqatigiinnut suliat qitiulluinnartut, soorlu peqqinnissaqarfik, assartuineq/angallanneq aamma politiit, attatiinnarnissaannut akornutaasinnaammat.

Nappaatit tunillaassortut nappaatillu inunnut nalinginnaasumik ulorianartut peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit tassunga ilaatigut nappaammit toqusarneq, nappaatit tuniluuttarneranut tunngasut, il.il. tunngavigalugit immikkoortiterneqassapput. Nappaatit sorliit immikkoortunut sorlernut inissinneqartassanersut Nunatta Nakorsaaneqarfiata inassuteqareerneratigut peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit pisassaaq.

Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunersieqatigereerlugu nappaat inuiaqatigiinnut qaqugukkut aarlerinartorsiortitsisuunersoq aalajangertassavaat Inatsisartullu ataatsimiititaliamik pilersitaannut taassuma kingorna saqqummiuttassallugu. Tassa imaappoq, nappaat inunnt nalinginnaasumik ulorianartoq *aamma* inuiaqatigiinnut kingunerlutsitsisussaananerani politikikkut naliliisoqarneratigut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut immikkoortinneqassaaq. Nappaatip sutut immikkoortinneqarnera tunngavigalugu siunnersuummi pineqaatissiissutit sorliit atorneqarsinnaanerannut sunniuteqassaaq.

Nappaalanersuaqartillugu imaluunniit nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuisoqartillugu Naalakkersuisunut siunnersuisartussamik Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqassaaq.

Tunillaassuuttoqarnerata nalaani nakkutillineq, aarlerinassutsip nalilenera paasissutissallu allat tunngavigalugit ataatsimiititaliarsuaq ilaatigut pakkersimaarinninniarluni suliniutinik il. il. pillugit aalajangersimasunik inassuteqarsinnaasassaaq. Ataatsimiititaliarsuaq ataavartumik iliuuserineqartut naammannersut, atorunnaarsinneqassannersut, sivitsorneqassannersut imaluunniit allanik suliniutissanik ilaneqartariaqarnerisut naliliisassaaq.

Siunnersuummi nunatsinnut nappaatinik tuniluuttunik eqqussuinermit nunatsinnilu nappaatinik tuniluuttunik siaruaattoqarnissaannut pitsaaliuineq, pinaveersaartitsineq killilersuinerlu pingaarnertut siunertarineqarput. Tassunga atatillugu annertuumik annikinnerusumillu nappaatinik tuniluuttoqartillugu inuiaqatigiit pisortallu piareersimanissaat pingaaruteqarlunnarpoq, matumani aamma Covid-19-ip nangillugu aqunneqarnissaa eqqarsaatigalugu. Taamaammatt Naalakkersuisut maanna covid-19-imik nappaalanersuaqarnerani siunissamilu allanik nappaalanersuaqartillugu sunniuteqarluartunik sakkussaqartariaqarput. Taamaattumik maanna siunissamilu nappaatit tuniluuttut pinaveersaartinniarninerini siaruatsaaliniarninerinilu piginnaatitsissutit pisariaqartut qulakkeerneqartariaqarput, matumani ilanngullugu isumalluutit sunniuteqarluartumik atorluarnissaannut aqunnissaannullu toqqammavissaqarneq.

Naalakkersuisut arajutsisimangilaat inuiaqatigiinnut, innuttaasunut suliffeqarfinnullu pineqaatissiisarnissamut siamasissunik annertuumillu piginnaatitaaffiliisoqassasoq. Sutigut assigiinngitsuni arlalinni tunngaviumik kikkut tamat oqartussaaqataanerat eqqarsaatigalugu pisinnaatitaaffinullu sunniuteqartussamik killiliisoqartariaqarsinnaavoq, assersuutigalugu innuttaasut amerlasuukkaarlutik katersuussinnaaneranntunngatillugu.

Naalackersuisut isumaqarput, arlaannik aallartitsinermi naleqqiussineq pinngitsaalinaveersaarnissarlu pillugit tunngaviit nalinginnaasut tamatigoortullu malinneqassasut.

Taamaammat siunnersuutigineqarpoq, nappaatip pineqartup siaruanginnissaannut suliniut pisariaqarlunilu naapertuuppat aatsaat suliniummik aallartitsisinnaasoqarnissaa pillugu erseqqissumik aalajangersagaqassasoq, aammalu suliniut suugaluarpalluunniit sapinngisamik qajassuussisuussasoq sivikitsuullunilu kiisalu suliniutigineqartup siunertaanut naapertuuttuussalluni.

Pineqaatissiissutit akuliutsinneqannginnerpaat atorneqassapput, taakkua siunertarineqartup naammassinnaanut naammappata, pineqaatissiissutillu peqquteqartumik pisariaqarunnaarpata ingerlatiinnaq atorunnaarsinneqassapput.

Inatsisinut tunngaviusunut inuillu pisinnaatitaaffii pillugit inatsisinut tunngatillugit naleqqiussisinnaassuseq piunasaqaataavoq, tassa imaappoq akuliutsitsineq naapertuutissaaq pisariaqarlunilu aammalu akuliutsitsineq siunertarlu naleqqiunneqarsinnaasariaqarput.

Innuttaasut kiffaanngissuseqarnissamut inuttullu pisinnaatitaaffii inatsisit tunngaviusut aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaat (EMRK) aqqutigalugit illersorneqarput.

Piunasaqaatilli aalajangersimasut naammassineqarnerisigut pisinnaatitaaffinnut taakkununga akuliuttoqarsinnaavoq.

Inatsisartut nakkutiginnissinnaanerannut aalajangersaasoqarpoq, taakkulu inatsisitugit aalajangersaanerni toqqakkanik atuinerit pillugit immikkut ittumik nakkutilliinissaannut atuutissaaq. Aalajangersakkat taakku aamma ilaatigut qallunaat inatsisaanni atorneqarput, Naalackersuisulli siunnersuummi aalajangersakkat ikinnerit ilatinnissaat toqqarsimavaat aalajangersakkat innuttaasunut inuiaqatigiinnullu sunniutigisinnaasaat ataatsimut nalilersoreerlugit.

Inatsisartut nakkutiginninnissaannut aalajangersakkat sakkussatut pigenaaruteqarsinnaapput, taakku aalajangiinernut ikorfartuutaasinnaapput, inuiaqatigiinnilu immikkuualuttunut tamanut annertuumik kinguneqarsinnaallutik. Ataatsimiititaliarli Inatsisartunit pilersinneqartuni aamma annertuumik akisussaaffeqarpoq, tassa aalajangiineri isumaliutigilluaqqaarlugit, ilisimatinneqarluarlutik kiisalu pisut aallaavigalugit - sukkasuumik pisartussaammata. Ataatsimiititaliap Naalackersuisullu akornanni teknikkikkut, naalackersuinikkut allatigulluunniit suleqatigiinnermik ajornartorsiuteqalissagaluarunik tamatuma naalackersuisup akisussaasup Naalackersuisullu akornanni attassinnaassanngilaat. Iliuserineqartunut iliuuserineqanngitsunullu tunngatillugu Naalackersuisoq Naalackersuisullu politikkikkut akisussaasuunerat isiginiarneqarpoq, Inatsisartut ataatsimiititaliaanni aalajangiineq pigaluarpalluunniit. Taamatut pisoqassagaluarpat tamatuma kingunerisinnaavaa peqqissutsimut naalackersuisup naalackersuisuuneranit

tunuartariaqalenera, pineqartup nunarsuarmi tuniluttoqarnera pissutaalluni pineqartup illersorneqarsinnaasumik suliaqarsinnaanera pisinnaassanngimmat.

Inatsimmut tunngaviusumut attuumassuteqarneq

Inatsit tunngaviusumi § 67

Inatsimmi tunngaviusumi § 67 naapertorlugu innuttaasut katerisimaarsinnaapput pingaartitsinertik najoqqutaralugu guutisioqatigiinniarlutik, kisiannili assuarnaatumik inuunermut eqqissisimallunilu inooqatigiinnissamut akerliusumik ajoqersuisoqaranilu iliortoqassanngilaq.

§ 67-ip atuuffia tassaavoq "guutisioqatigiinnermut" tunngasoq.

Aalajangersakkami pingaarnertut upperisami ileqqulersuutit iliuutsillu assersuutigalugit nalunaajaaneq, qinuneq, naalagiarneq, kuisinneq allallu pineqarput.

Aalajangersakkami innuttaasut upperisaqarnikkut peqatigiiffeqarsinnaanerannut, katerisimaarsinnaanerannut isummersinnaanerannullu pisinnaatitaaffii qulakkeerneqarput.

Assuarnaatumik inuunermut eqqissisimallunilu inooqatigiinnissamut akerliusumik ajoqersuisoqaranilu iliortoqartinnagu inatsisiliortut upperisaqarnermut tunngasunut killilersueqqusaanatillu inerteqquteqarsinnaanngillat. Tassa § 67 naapertorlugu upperisarsiornikkut kiffaanngissuseqarneq killeqarpoq, assuarnaatumik inuunermut eqqissisimasumillu inooqataanermut tunngasut tunngavigalugit inatsisiliortut upperisarsiornikkut kiffaanngissuseqarnermut killissanik aalajangersaasinnaammata. Innuttaasulli ilagiittut guutisioqatigiinnerat akuliuffigineqarsinnaanngilaq akuliunermut upperisap isumaqataaffinnginnera pissutituaappat.

Inatsisiliorneq guutisioqatigiinnermut akornutaasussamik siunertaqanngippat soqutigisalli allat tunngavilersuutigalugit pippat (assuarnaatumik inuuneq imaluunniit eqqissisimasumik inooqataaneq illersorniarlugit) inatsisiliortut inatsisiliorneqarsinnaanngillat.

Siunnersuummi § 25 naapertorlugu Naalakkersuisut Tunillaassortunik

Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu, nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siaruarnissaata pinaveersaartinnissaanut siaruatsaalinnissaanulluunniit pisariaqarpat, ininut piffinnullu allanut tamanit iserfigineqarsinnaasunut isersinnaaneranut inerteqquteqarnermik imaluunniit killilersuinernik malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Init piffiilluunniit guutisioqatigiinnermut atorneqartartut pineqartillugit taamatut inerteqquteqarneq imaluunniit killiliisoqarneq inatsimmi tunngaviusumi § 67 naapertorlugu akuliunnertut isigineqarsinnaavoq.

Inerteqqutit killilersuinerillu siunnersuummi § 25-mi aalajangersagaq tunngavigalugu aalajangersarneqarsinnaasut nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siaruarnissaata pinaveersaartinnissaa siaruatsaalinnissaaluunniit anguniarlugu (taamatuttaaq nappaatit innut nalinginnaasumik ulorianartut, takuuk § 19, imm. 2) aalajangersarneqassapput, taamaasillunilu guutisioqatigiinnermut attuumassuteqaratik assuarnaatumik inuunermut

attuumassuteqassapput. Tamanna pissutigalugu § 25-mi aalajangersagaq Naalakkersuisut isumaat malillugu inatsimmi tunngaviusumi § 67-imut akerliunngilaq.

Inatsisini tunngaviusuni § 71

Inatsimmi tunngaviusumi inuup kiffaanngissusaata illersorneqarneranut tunngatillugu aallaaviatigut pingaarnertullu imaappoq mattussineq inatsisitigut tunngaveqartariaqartoq. Naalakkersuineq upperisarsiornerluunniit pillugit isummat nagguigisarluunniit pissutigalugit mattussineq inatsit tunngaviusoq naapertorlugu inerteqqutaavoq, tamakkuli saniatigut inatsisiliortut inuit kiffaanngissusaat pillugu aalajangersaasinnaapput. Tamanna inatsisitigut tunngaveqassaaq, takuuk inatsimmi tunngaviusumi § 71, imm. 2, tassani aalajangersarneqarpoq kiffaanngissusiigaaneq taamaallaat inatsimmik tunngaveqarluni pisinnaasoq.

Inatsisini tunngaviusuni § 71 naapertorlugu kiffaanngissusiigaaneq pingaarnertigut tassaavoq inuup timikkut mattussimaneqarnera. Aalajangersakkamili inimi mikisumi, assersuutigalugu inimi parnaarneqartartumi, inuup mattussimaneqarnera kisimi pineqanngilaq. Inuk timikkut mattussimaneqanngikkaluarluni aamma kiffaanngissusiigaasinnaavoq. Soorlu pineqartup akuersissuteqaqqaarnani sumiiffik aalajangersimasoq qimaqqusaanngikkuniuk, imaluunniit akuersissuteqaqqaarani sumiiffiup qimanneratigut utertinneqarnissaa siunertarlugu ujartorneqarsinnaappat imaluunniit sumiiffiup qimanneratigut pineqaatissinneqarsinnaappat. Tamanna pillugu Jens Peter Christensen allallu atuakkiat Grundloven med Kommentarer (2015) qupp. 422 tulliuttullu takukkit.

Inatsimmi tunngaviusumi § 71 naapertorlugu qaqugukkut kiffaanngissusiigaasoqarnersoq erseqqissumik oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kiffaanngissusiigaasoqarnersoq paasiniallugu pisuni amerlasuuni nalilersueqqissaarneq tunngavigineqartassaaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanik arlalinnik kiffaanngissusiiaanissamat tunngavilersuutaasunik imaqarpoq.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput inatsisissatut siunnersuummi § 10-mi napparsimavimmut unitsitaanermut tunngasoq, § 11-mi mattusimanermut tunngasoq aammalu § 16-imi timikkut aalaakkiinermut, tigummineqarallarnermut aamma pineqartup sumiiffigisaani inimit utertinneqartarnermut parnaarsuinermullu tunngasut.

Taamatuttaaq § 23-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartumi sumiiffimmik, nappaatip inunnut nalinginnaasumik ulorianartup imaluunniit nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorititsisup atuuffianik, imaluunniit sumiiffimmik nappaatip taama ittup atuuffiulernissaanik eqqunneqarnissaanilluunniit aarlerinartorsioritumik, matusisoqarnissaanik peqqusisinnaaneq kiffaanngissusiiaanertut paasineqarsinnaassanersoq aamma apeqquserneqarsinnaavoq.

Eqqartuussisoqarnerup avataatigut kiffaanngissusiigaaneq eqqortumik iliornerunersoq qinnuteqartoqarneratigut eqqartuussisukkoortinneqassaaq. Tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 6 naapertorlugu pineqaatissiisarnermut inatsiseqartitsinerup avataani

kiffaangissusiiagaaneq, eqqartuussivittut oqartussaasunit aalajangiiffigineqanngitsoq, allamiullu pillugit inatsisini inatsisitigut tunngavissaqanngitsup, inatsisitigut unioqquitsiviusimassannginnera kiffaangissusiiagaasoq imaluunniit taanna sinnerlugu iliuseqarniartoq sinnerlugu, eqqartuussivinnut imaluunniit eqqartuussisutut oqartussaasumut allamut saqqummiunneqartussaavoq.

§ 57-imik siunnersuutigineqartoq malillugu innuttaasup taassumaluunniit sinniisuata Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit aalajangiinerit kiffaangissusiiagaanertut isigineqarsinnaasut eqqartuussivinnut suliaassanngortissinnaavaat.

Inatsimmi tunngaviusumi § 72

Inissiap inniminartuunera inatsimmi tunngaviusumi § 72-imi takuneqarsinnaavoq. Illumik misissuineq, allakkanik pappiaraatinillu allanik arsaarinnineq kiisalu allakkerinnermi, nalunaarasuartaateqarnermi oqarasuaateqarnermilu isertuussinissamik unioqquitsineq, taamaaliornissamullu immikkut ittumik allatut iliorsinnaanermut inatsiseqanngippat, eqqartuussisup aalajangiineranik taamaallaat tunngaveqarluni pisinnaavoq.

Taamaammat aalajangersagaq malillugu akuliussinnaanermi eqqartuussiviit akuerseqqaarnissaat tungaviusumik inatsimmi aallaaviuvoq.

Taamaakkaluartoq akuliunneq inatsimmik tunngaveqarluni pisinnaappat eqqartuussiviit akuersissuteqaqqaarnissaannut piumasaqaat saneqqunneqarsinnaavoq.

Taamaakkaluartoq anguniakkat atortussallu akornanni arlaatigut naleqqiussisinnaasoqarnera maluginiartariaqarpoq, taamaaliornikkut inuit inuunerannut akuliuffigisassaannngitsumut pinngitsaaliilluni akuliussinnaaneq tamat soqutigisaatigut piumasaqarnikkut inatsisitigut aatsaat tunngavissinneqarsinnaassalluni kiisalu atortut aqqutigalugit sakkukinnerusumik akuliunnerit

siunertamut tassunga naammassinnittutut isigineqarsinnaajunnaarsimatillugit.

Siunnersuummi § 20, imm. 5 malillugu katersuussinnaanermut inerteqquteqartitsineq pillugu malittarisassanik eqqortitsinissap nakkutiginnissaa siunertaralugu ininut piffinnullu allanut eqqartuussiviup aalajangigaa isersinnaanermut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaanerat periarfissaqarpoq.

Eqqartuussiviit aalajangiiteqqaarnagit isersinnaaneq taamaallaat atorineqarsinnaavoq tamanna pisariaqartutut isigineqarpat.

Inatsisini tunngaviusuni § 73

§ 56 malillugu Naalackersuisut - inatsit malillugu iliussissanik aallartitsinissamut imaluunniit tamanna malillugu aalajangersakkat aalajangersarneqartut malillugit atugassanik - nammineerluni illuutigisanik arsaarinninnernik aallartitsisinnaapput. Aalajangersakkap kingunerissavaa inatsit malillugu imaluunniit malittarisassat inatsit malillugu aalajangersarneqartut malillugit iliussissamut atatillugu inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataasullu illuutaannik arsaarinninnissamik aallartitsinissat inatsisitigut tunngavissaqalissammata.

Inatsimmi tunngaviusumi § 73, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq tunngaviusumik inatsit malillugu arsaarinninnissaq pineqassappat piunasaqaatit pingaarutillit marluk naammassineqarsimassasut. Siullertut akuliunneq "illummut" sammitinneqartussaavoq, tamannalu inatsimmi tunngaviusumi § 73-imi illersugaavoq. Aappaattut akuliunneq arsaarinninnertut isikkoqassaaq, tassalu tunisineq matumani pineqartussaavoq.

Tunngaviusumik inatsit tunngavigalugu arsaarinninnermi akulerunneq matumani pineqarsimassappat akuliunneq inatsimmut tunngaviusumut naapertuulluni pisimassappat piunasaqaatit pingasut naammassineqarsimassappat.

Akuliunneq tamanit piunasarineqarsimassaaq, inatsit naapertorlugu pissaaq, piginnittumullu eqqugaasumut tamakkiisumik taarsiissuteqartoqassaaq.

Inatsimmi tunngaviusumi § 73-imi inuit kisimik illersorneqanngillat, kisiannili inuit inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaataasullu qanoq ittulluunniit namminersortunit pilersut (imaluunniit pigineqalersut) - ingerlateqatigiiffiit, peqatigiiffiit, suliffeqarfiit imminnut pigisut il.il. illersugaapput.

Tassungalu atatillugu pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut allagaatini ileqqunilu nalinginnaasumik isumaavoq inatsisartup - arsaarinninnissaq pigineqanngikkaluartoq - pisinnaatitaaffinnik tunngaviusumik inatsimmi § 73-imi illersugaasunik suliaqarnissaa malittarisassiuunneqarsinnaasoq, tassami ilaatigut naalakkersuisut innuttaasup kiffaangissuseqarluni iliuuseqarsinnaaneranut namminerlu pigisaminut nammineerluni aalajangiisinaaneranut killiliinissaq pillugu nalinginnaasunik malittarisassiorsinnaammata.

Illuatungaani akuliunnerit pinngitsaaliilluni tunisinernut tunngassutillit, taamaalillutillu inatsimmi tunngaviusumi § 73 malillugu taarsiissuteqarnissamik pilersitsisut, illuatungaani akuliunnerit taarsiissuteqanngikkaluarluni ingerlanneqartut akornanni killiliinerit arlaatigut nalorninernik pilersitsisinnaapput.

Iliuutsit inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartut ilaasa ingerlannissaanni inatsit tunngavisoq malillugu arsaarinninneq pineqartutut nalilerneqarsimatillugu § 56-imi piunasarineqarpoq piginnittumut piginnittunulluunniit pineqartunut tamakkiisumik taarsiissuteqartoqassasoq.

Inatsimmi tunngaviusumi § 79

Inatsimmi tunngaviusumi § 79 malillugu innuttaasut siumut akuerineqanngikkaluarlutik sakkulersornatik katerisimaarsinnaanerit pisinnaatitaaffiuvoq. Tamat katersuussinnaanerat politiit najuuffigisinnaatitaaffigaat.

Silami katersuussinnaanerit inerteqqutigineqarsinnaapput tamat eqqissimanissaat navianartorsiortinneqartutut isigineqarpat.

Inatsimmi tunngaviusumi § 79, oqaaseqatigiit pingajuanniittoq akuliunnernut katersuunnernullu tamakkiisumik isiginninnginnera pisortat ingerlatsinerannut allagaatini nalinginnaasumik isumaqarfigineqarpoq.

Taamaalilluni ilaatigut isumaqartoqarpoq - inatsimmi allami tamatumunnga inatsisitigut arlaatigut tunngavissaqassappat - inatsimmi tunngaviusumi § 79-imi oqaaseqatigiit pingajuanniittoq atunngikkaluarlugu pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat pingaarutillit allat eqqarsaatigalugit akuleruttoqarsinnaasoq, matumani katersuussinnaasut oqaaseqarsinnaanerat akuliuffiginissaa siunertaasimangippat.

Eqqartuussiviit qullersaata eqqartuussummini 16. august 1999-imeersumi (Ugeskrift for Retsvæsen 1999, qupperneq 1798-imi naqiterneqartoq) Illuutini aalajangersimasuni katersuussinnaanermut inerteqquteqartitsineq pillugu inatsimmi nr. 907, 15, oktober 1996-imeersumi (rockerit pillugit inatsit) aalajangersagaq isummerfigisimavaa, taannalu politiit inuup illuummi aalajangersimasumi piumasagaatit sukumiinerusut taaneqartut malillugit najuussinnaaneranut inerteqquteqartitsinissaannik imaqarpoq.

Eqqartuussiviit qullersaata eqqartuussutip piumasagataanni ilaatigut erseqqissarpaa katersuunnerit aqutigalugit isummorsinnaanernut periarfissat eqqarsaatigalugit kiffaangissuseqarluni katersuussinnaanernit inatsimmi tunngaviusumi § 79 aqutigalugu qulakkeerneqartut, tassalu katersuunnerit pisortani oqartussaasut akuersiteqqaarnagit ingerlanneqarsinnaasut imaaliillaannarlu inerteqqutigineqarsinnaanngitsut.

Taamaakkaluartoq aalajangersagaq katersuunnissamut kiffaangissuseqarneq killiliiffiginngikkaluarlugu - katersuunnerni isummanik annissinissamut sammitinngikkaluarlugu - inatsisitigut malittarisassanik aalajangersaasoqarnissaanik akornusiinngilaq, tamanna soqutigisat allat illersornissaat pillugu pissappat, soorlu allat inuunerat atugarissaarnissaallu, tassami taamatut killiliinerit taamatut illersuinissamut pisariaqartinneqartunik qaangiissanngippata, takuuk aamma EMRK-mi artikel 11 tullinnguuttuniittoq.

Inuit arlallit ataatsikkut piffimmi tassani katersuussinnaaneranun inerteqquteqartitsineq pillugu § 20-mi siunnersuutigineqartumi aalajangersagaq pingaartumik pisut aallaavigalugit katersuunnerit ilaannut iliuuseqarnissamut malittarisassanik aalajangersaanissamut tamatuma kingorna atorneqarsinnaassaaq.

Aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq inatsimmi tunngaviusumi § 79 malillugu katersuunnissamut kiffaangissuseqarnermut akerliusumik iliuuserineqarnaviangitsoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Taamaalilluni pingaartinneqarpoq aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq isummorsinnaanermut sammititamik malittarisassanik aalajangersaanissamut allatullu iliuuseqarnissamut periarfissiissanngitsoq, kisiannili iliuusaajunnartut kikkut tamarmik peqqissuunissaat eqqarsaatigalugit pingaartuunerata illersornissaanut aalajangersaaffigineqarumaartut, soorlu nunatsinni maani nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorititsisut annikillissarnissaat siaruaatinnginnissaallu eqqarsaatigalugit.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqarpoq aalajangersagaq nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisinnaasut taaneqarsinnaasuni aatsaat atorneqarsinnaassasoq.

§ 18 malillugu iliuitsinik aallartitsinissamut ilaatigut § 20-mi aalajangersagaq malillugu aamma piumasarineqarpoq iliuserineqartup pisariaqartuunissaa, sapinngisamik sivikitsuunissaa iliuserineqartumilu siunertarineqartumut sanilliullugu naammaginaruunissaa. Iliuserineqartoq akuliuffiunnginnerpaaq qajassuussinerpaarlu atorneqassaaq, tamanna siunertap anguniarnissaanut naammassappat, iliuserineqartullu pisariaqarunnaarpata atorunnaarsinneqartassapput.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaat (EMRK)

EMRK artikel 5

EMRK artikel 5, imm. 1, litra e-mi aalajangersagaavoq nappaatit tunillaassuuttut siammarnissaat pinngitsoortinniarlugu inuit unioqquitsinani kiffaanngissusiiagaasinnaasut. Nappaatit tunillaassuuttut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugit unioqquitsinani kiffaanngissusiiagaasinnaanerup naliliiffiginiarnerani nappaatip tunillaassuuttup kikkut tamarmik peqqissuunissaannut isumannaatsuunissaannullu siaruatinnnginnissaa pingaartuusoq, inuullu tunillatsissimasup kiffaanngissuseqarunnaarnera nappaatip tunillaassuuttup siaruatinnnginnissaanut kingullertut aqquutissaanersoq Eqqartuussivinni ileqquuvoq, tassami iliuitsit iliuseqarfiusut kikkut tamarmik soqutigisaannut qulakkeerinninnissamut naammangitsutut nalilerneqarmata.

Siunnersuut aalajangersakkanik arlalinnik akuliunnissamut tunngaviusunik kiffaanngissusiiassutaasinnaasunik imaqarpoq. Tassani § 10 unitsitsisarnissaaq, § 11 aneqqusaajunnaarneq aamma § 16 timikkut aalajangiisarneq il.il. kiisalu ininik pineqartup najuuffigisaanik paArnaarsisarneq pillugit siunnersuutigineqartut pineqarput.' Aalajangersagaq malillugu kiffaanngissusiiagaanermi apeqquataassaaq pineqartup nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimanerata paasineqarsimanissaa imaluunniit pineqartup nappaammik taamaattumik tunillatsissimanissaa ilimanaateqarsimanissaa.

Siunnersuummi § 8 malillugu aalajangersakkat taaneqartut atorneqarnissaanni apeqquataassaaq nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnuunniit aarlerinartorsiortitsisut pinaveersaartinniarneranni, siaruatsaaliorniarnneranni piuneerutsinniarnneranniluunniit iliuseqarnissamut pisariaqartutut isigineqartut. Iliuserineqartoq suugaluartorluunniit sapinngisamik qajassuussillunilu sivikitsuussaaq, iliuserineqartumi siunertamut naammattumik naleqquttuussaaq, iliuserineqartussarlu akuliutinnginnerpaaq atorneqassaaq, taanna siunertap anguniarnissaanut naammattutut isigineqarpat. Iliuserineqartut pisariaqarunnaarpata atorunnaarsinneqassapput. Aalajangersakkat taaneqartut malillugit kiffaanngissusiiagaanerit taamaalillutik aatsaat pisinnaassapput nappaatit nalinginnaasut ulorianartut imaluunniit nappaatit inuiaqatigiinnut

aarlerinartorsiortitsisut siaruaannissaasa annikillisarnissaannut pinngitsoortinnissaannulluunnit pisariaqartutut isigineqarpata. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq EMRK artikel 5-imi tunngaviliunneqartut iluanni ingerlanneqarsinnaassasoq.

EMRK artikel 11

Ilaatigut EMRK artikel 11, imm. 1-imi taaneqarpoq kinaluunniit katersuunnerni eqqissisimaffiusuni peqataanissaminut kiffaanngissuseqarluni pisinnaatitaaffeqartoq. Aalajangersakkami silami illullu iluani katersuunnerit pineqarput.

Taamaakkaluartoq pisinnaatitaaffik taanna tamakkiisuunngilaq.

Pisinnaatitaaffimmut taaneqartumut akuleruttoqarsinnaavoq akulerunneq inatsimmi taaneqarsimappat aamma nunap isumannaatsuunissaa imaluunniit tamat toqqissisimanissaat eqqarsaatigalugit (assigiimmik pinninnissamut piumasaqaammik naammassinnippat), eqqissisimanginnerit pinerluutilluunniit pinaveersaartinnissaannut, peqqissutsip ileqqorissaarnissalluunniit illersornissaannut imaluunniit allat pisinnaatitaaffiunut kiffaanngissuseqarnerannullu pisariaqarpat, takuuk EMRK artikel 11, imm. 2.

§ 20-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu, nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siammarnissaata pinaveersaartinnissaannut siaruaatsaaliornissaanullu pisariaqartut, inuit arlallit piffimmi ataatsimoornissaannut nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut inerteqquteqartitsinissamut malittarisassanik aalajangersaasinnaanerannut inatsisitigut tunngavissaannik pilersitsisoqarsinnaassaaq, taakkunungalu ilaapput katersuunnerit, aaqqissuussinerit nalliuttorsiorterillu annertuut annikinnerusulluunniit.

Peqqusinerit inerteqquteqarnerillu taamatut isikkullit pillugit malittarisassat inatsimmi tunngaveqartinneqassapput, tamallu peqqissuunissaasa illersornissaat pillugu eqqarsaatigisassat pingaartut malersornissaat siunertaralugu atortussanngortinneqassallutik, soorlu nunatsinni maani tunillaassuunnerit pinaveersaartinnissaat siaruaatinnginnissaallu eqqarsaatigalugit.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi § 18-mi taaneqarpoq iliuusissaq suugaluartorluunniit pisariaqartuussasoq, sapinngisamik sivikitsuussasoq, iliuuserineqartumilu siunertarineqartumut naammattumik naleqquttuussasoq. Iliuserineqartoq akuliuffiunnginnerpaaq qajassuussinerpaarlut atorineqassaaq, tamanna siunertap anguniarnissaannut naammassappat, iliuuserineqartullu pisariaqarunnaarpata atorunnaarsinneqartassapput.

Malittarisassanik, peqqusinernik inerteqquteqartitsinernillu taamaattunik aalajangersaasoqarnerani sapinngisamik innuttaasut pisariaqartitsinerat naapertorlugu, tamallu

peqqissuunissaat eqqarsaatigalugu, katersuunnissanut periarfissaqarnissaat piumasarineqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu nalilerneqarpoq iliuitsit katersuunnissanut periarfissanik killeqartitsisut katersuunnissamat kiffaanngissuseqarneq pillugu EMRK artikel 11-mi tunngaviliunneqartut iluanni pisinnaassasut.

EMRK artikel 8, EMRK artikel 9 aamma EMRK-mut ilassutitut tapiliussat sisamaanni artikel 2.

EMRK-mi artikel 8, imm. 1 malillugu kinaluunniit nammineq ilaqutariittullu inuunerminut, angerlarsimaffimminut attaveqartarnerminullu ataqqineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq. EMRK-mi artikel 9, imm. 1 malillugu kinaluunniit kiffaanngissuseqarluni eqqarsarsinnaanerminut aamma eqqarsartarnikkut upperisakkullu kiffaanngissuseqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq. Pisinnaatitaaffeqarnermi ilaatigut nammineerluni allalluunniit peqatigalugit, tamat peqataatillugit nammineerluniluunniit naalagiarnerit, atuartitsinerit, qinnussinerit upperisarsiornermilu ileqqorineqartut aqqutigalugit upperisarsiornerminik upperisaminillu ingerlatsissalluni pisinnaatitaaffeqarpoq. EMRK-mi artikel 2, imm. 1, ilassutitut tapiliussat sisamaat malillugu kinaluunniit naalagaaffiup pigisaani unioqqutitsinani pigisaaniittoq, sumiiffiup taassuma iluani kiffaanngissuseqarluni angalaarsinnaavoq, sumiinnissaminillu kiffaanngissuseqarluni toqqaasinnaalluni.

Pisinnaatitaaffiilli taakua piumasaqaatitaqanngitsuunngillat.

Pisinnaatitaaffinnut taaneqartunut iliuuseqartoqarsinnaavoq iliuuseqarneq inatsit aqqutigalugu pisimappat aamma siunertat ataqqisassatut immikkut aalajangersarneqartut isumaginissaannut pisariaqartinneqarpata, soorlu peqqissuunissap illersornissaa eqqarsaatigalugu, takuuk EMRK-mi artikel 8, imm. 2, EMRK-mi artikel 9, imm. 2 aamma EMRK-mi artikel 2, imm. 3, EMRK-mut ilassutitut tapiliussami sisamaat.

Katsorsaaneq akuersissutitaqanngitsoq

§ 12 malillugu akuersisoqqaarnani katsorsaaneq eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq, pinngitsaaliilluni katsorsaaneq EMRK-mi artikel 8 malillugu nammineq inuuneqarnissamat pisinnaatitaaffimmut akuliunnerusoq.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiisummi artikel 8 malillugu pinngitsaaliilluni katsorsaaneq nammineq inuuneqarnissamat ataqqinninnissap pisinnaatitaaffiuneranut akuliunneruvoq.

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq aqqutigalugu akuliunneq inatsisitigut periarfissanngortinneqassaaq, aalajangersakkamilu innuttaasuni tamani peqqissuunissap illersornissaa siunertarineqartussaalluni.

Aalajangersagaq immikkorluinnaq pisoqarsimatillugu taamaallaat atorqeersinnaavoq, tassanilu siunertarineqartoq iliuitsit annertunngitsut allat aqqutigalugit

anguneqarsinnaasusnaanani - tassalu nappaatip inunnt nalinginnaasumik ulorianartup unitsinnissaa imaluunniit siaruaannissaata annikillisarnissaa, matumani inuit peqqissuunissaannut navianaat sooranerluunniit pineqarsimatillugit.

Tamatuma kingorna nalilernerqarpoq siunnersuut eqqarsaatigisassat taaneqareersut isumaginissaannut pisariaqartinneqartut saniatigut ingerlatinneqaqqissanngitsoq.

EMRK-mut ilassutitut tapiliussamut siullermut artikel 1

EMRK-mut ilassutitut tapiliussami siullermi artikel 1-imi takuneqarsinnaavoq inuk kinaluunniit imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu nammineq pigisaminik ataqqineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqartoq, inullu kinaluunniit pigisaminik arsaarneqarsinnaanngitsoq inuiaqatigiit soqutigisaat minillugit aamma piumasaqaatit inatsisitigut aalajangersarneqartut naapertorlugit kiisalu inuit nalinginnaasumik pisinnaatitaaffitsigut pisinnaatitaaffii malinneqarlutik.

EMRK malillugu piginnittussaatitaanermut akuliunnissaq periarfissaavoq, soorlu illuutitut isersinnaanerup killeqartinnissaa, matumani akuliunneq inatsisitigut tunngavissaqarsimappat inatsisitigullu akuerisaasumik soqutigisaappat, akuliunnermilu inuiaqatigiit ataatsimut soqutigisaasa aamma inuup tunngaviumik pisinnaatitaaffiisa akornanni naammattumik oqimaaqatigiittoqarnissaa.

Aalajangersakkat siunnersuutigineqartut ilaanni, matumani pingaartumik ininut piffinnullu allanut atuisinnaanermut isersinnaanermulluunniit killilersuinerit inerteqquteqartitsinerilluunniit pillugit § 28-mi siunnersuutigineqartumi, inuillu nalinginnaasut inuillu inatsisitigut pisussaaffillit pigisaannut kiisalu pisortat iserfigisinnaasaannut tunngatillugu, pisut tunngavigalugit piginnittussaatitaanermut akuliunnerussaaq.

Piginnittussaatitaanermut akuliunnerusinnaasut inatsisitigut tunngaveqartassapput, inuiaqatigiinnilu eqqarsaatigisassat pingaartut isumaginissaat siunertaralugu atorneqarsinnaassallutik, soorlu nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut siammarnissaasa pinngitsoortinnissaat eqqarsaatigalugit.

Aamma siunnersuummi § 18 innersuussutigineqassaaq, tamanna naapertorlugu iliuusissaq suugaluartoq pisariaqartuussaaq, sapinngisamik sivikitsuussaaq iliuuserineqartumilu siunertamut naammattumik sanilliuunneqarsinnaassalluni. Iliuuserineqartoq akuliuffiunnginnerpaaq qajassuussinerpaarlut atorneqassaaq, tamanna siunertap anguniarnissaanut naammassappat, iliuuserineqartullu pisariaqarunnaarpata atorunnaarsinneqartassapput.

Tamannalu tunngavigalugu nalilernerqarpoq iliuutsit ininik il.il. atuinissamut periarfissanik killeqartitsisut piginnittussaatitaaneq pillugu artikelimi tunngavigineqartut iluanni ingerlanneqarsinnaassasut.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu malitsigisinnaasai

Pisortanut aningaasaqarnikkut iliuusissaajunnartunullu qanoq kinguneqassanersoq aalajangiiffigeriissallugu periarfissaqanngilaq.

Siunnersuutip malitsigisaanik utaqqiisaagallartumik aningasartuuteqalersinnaavoq. Pisoqarnerata nalaani ilaatigut politikikkut aalajangersimasumik aalajangiinerit utaqqiisaasumik aningasartuutaagallartut annertussusaanut apequtaassapput. Tassani iliuuserineqartup sakkortussusaa piffissallu iliuusissat ingerlaannarnissaannut pisariaqartinneqartup sivisussusissaa apequtaassapput. Iliuseqarnissat aallartinneri pillugit aalajangiinnermut atatillugu iliuusissanik aallartitsisoqanngippat matumani pisortanut aningaasatigut kingunerisassat ilanngullugit, kingunerisassatigut suut kingunerissaneraat eqqarsaatiginnilluni missiliuinermi ilaasaaq.

Siunnersuut aqqutigalugu oqartussaasut attuumassutillit tamarmik Naalakkersuisut iliuusissanik suliaqarnissaannut ingerlatsinissaannullu ikiuinissamik pisussaaffilerneqarnissaat periarfissinneqassaaq. Matumani ilaatigut pineqarput Ilangaaserivinnut akileraartarnermullu oqartussaasut, politiit, mittarfeqarfiit umiarsualivinnullu oqartussaasut, Nakorsaaneqarfik allallu.

Peqqinnissaqarfik allatut ajornartumik peqqinnissakkut sullissinernut pingaarnersiuisarnernik allanngortitsisariaqassaaq, tamatumalu saniatigut oqimaatsorsiortinneqarsinnaassalluni, soorlu sulisunik amigaateqarnikkut.

Tamatuma saniatigut kommunit killilersuinernik sunnerneqartassapput, soorlu piffissami aalajangersimasumi pisortat timersortarfiutaasa, atuarfiit, ulluunerani paaqqinnittarfiit aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit il.il. matusarnerisigut, soorluttaarlu kommunit pisut tunngavigalugit innuttaasut tunillatsissimasut aneqqusaajunnaarnerannut ininut ikiuunnissaannut peqquneqarsinnaassallutik.

Kiisalu ilinniarfinni atuartitsisarnerit angalanernut killilersuinernik piffissamilu aalajangersimasumi matusisarnernik sunnerneqarsinnaassapput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu malitsigisinnaasai

Siunnersuutigineqartoq malillugu iliuuseqartoqassappat tamanna inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut pitsaanngitsumik kinguneqartussaasaaq.

Aningaasaqarnikkut ajortumik sunniutaasussat qanoq annertutiginissaanni qanoq iliuuserineqartoq sakkortutigissanersoq, piffissallu iliuusissat atuinnaarnissaannut pisariaqartinneqartup sivisussusissaa apequtaassapput.

Siunnersuut suliffimmik inuussutissarsiutaasumik ingerlatsinissamut atugassarititanik allanngortitsisinnaavoq nuna nappaalanermik nunarsuarlu tamakkerlugu tunillaassuuttunik eqqugaassappat.

Suliffeqarfiit sillimaniarnissamut piumasaqaatinik aalajangersimasunik eqqortitsinissamik peqquneqarsinnaassapput, soorlu inuit qassit inimi isersimasinnaanerannut killilersuinerit eqqarsaatigalugit. Tamanna sutorniartarfiit nioqutissanillu pisiniarfiit tuniniaanissaannut sunniuteqarsinnaassaaq killeqartitsilersinnaassalluniluunniit.

Taamatuttaaq eqqiluisaarnissaq il.il. pillugit malittarisassat immikkut ittut peqqussuteqarfiusut suliffeqarfiit aningaasartuuteqarnerulernerannik kinguneqarsinnaassapput.

Tamatuma saniatigut tikinnissanut killilersuinerit, taakkununga takornariat tikissinnaanerannut killilersuinerit ilanngullugit, takornariartitsisartut isertitaqarniarnerannut sunniuteqarsinnaassapput.

Kiisalu inuussutissarsiutillit ilaannut allaffissornikkut sunniuteqartoqarsinnaassaaq, soorlu nalunaaruteqartussaataitanerit allanngortut, oqartussaniit akuersissuteqartoqarnissaanik piumasaqarneq, uppernarsaanissamut pisussaaffiit il.il.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisinnaasai

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamulluunniit sunniuteqanngilaq.

Siunnersuut inuiaqatigiit nappaatinut tunillaassortunut illersornissaat siunertaralugu saqqummiunneqarpoq, taamaammallu inuit peqqissuunissaanut pingaaruteqartorujussuulluni.

6. Innuttaasunut kingunerisinnaasai

Siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqarput tassaavoq, nunatsinnut nappaatinik tuniluuttunik eqqussuinerup killilersuineq nunatsinnilu nappaatinik tuniluuttunik siaruaattoqarnissaannut pitsaaliuinikkut pinaveersaartitsineq innuttaasut illersorniarlugit.

Siunnersuut aalajangersakkanik arlalinnik innuttaasunut ataasiakkaanut annertuumik kinguneqartitsisinnaasunik imaqarpoq.

Tassani inunnut aalajangersimasunut iliuusissatut siunnersuutigineqartut, inuiaqatigiit tungaasigut iliuusissat pillugit aalajangersagassatut siunnersuutit aamma nunatsinni tunillaassuuttunik eqqussuinissamut iliuusissat pillugit siunnersuummiittut ilaat pineqarput.

Tassunga atatillugu taaneqarpoq inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu akuliuttarneq pinngitsaaliinaveersaarnissaq pillugu tunngaviup naleqqiussinerlu pillugu tunngaviup isiginiarnerisigut pisassasoq. Iliuserineqarsinnaasunut siunnersuutigineqartut pissutsini innuttaasunut annikitsuinnarmik kinguneqartitsisinnaasut innuttaasut illersorneqarnissaannut iliuuserineqartut pisariaqarluinnartutut nalilerneqarpata.

Siunnersuut aqqutigalugu eqqartuussivinnut suliassanngortitsineq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut inatsimmi malittarisassat malillugit periarfissaavoq.

7. Kingunerisinnaasai pingaarnerit allat

Siunnersuut naalagaaffeqatigiinnermut tunngasunut imaluunniit naalagaaffimmi oqartussaasunut tunngatillugu allannguutitut allanut aallaaviatigut kinguneqassanngilaq. Iliuseriniakkanik aallartitsineq soorlu umiarsuarnut silaannakkullu angallannermut attaveqarnermut suleqatigiinnermullu allakkullu naalagaaffeqatigiinnermut nunanullu allanut piffissami aalajangersimasumi sunniuteqarsinnaavoq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut ulloq 10. oktober 2022-mi www.naalakkersuisut.gl-imi tusarniaanernut iserfissiaq aqutigalugu, tusarniaanermi akissuteqarnissamat 9. november 2022-mut killilerlugu tamanut ammasumik saqqummiunneqarpoq.

Tusarniaanermut akissutigineqartut oqaaseqaatinik ilaqartut oqaatsit atorineqartut allanngortinnagit oqaatigeqqinneqarput, siunnersuummullu ilanngussami 1-imi pisariaqartitsineq naapertorlugu oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissutigineqartunut oqaaseqaatit equngasumik allanneqarput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nappaatit § 2-mi taaneqartut nunami maani nungusarnerisigut imaluunniit pinaveersaartinnerisigut, siaruarnissaasa eqqunneqarnissaasaluunniit pinngitsoortinnerisigut, siaruatsaalinerisigut killilersimaarnerisigulluunniit inuiaqatigiinnik inunnilluunniit illersuinissaq Inatsisartut inatsisaanni siunertarineqarpoq.

Inuit pineqartut tassaapput inuit kikkulluunniit nunamiittut nunamulluunniit angalarusuttut. Taamaattumik Inatsisartut inatsisaat kikkunnulluunniit nunamiittunut imaluunniit nunatsinnut angalasunut atuuppoq, pineqartut sumi nunaqavissuunersut apeqqutaatinnagit aamma pineqartut nunami maani najugalittut nalunaarsorsimanersut apeqqutaatinnagit.

§ 2-mut

§ 2, imm. 1-imi aalajangersakkami soorluttaaq Inatsisartut inatsisaanni maannamut atuuttumi nappaatit sakkortussusaat aallaavigalugit immikkoortiterisoqarnissaa periarfissaavoq, taamaalilluni nappaat immikkoortuni pingasuni sorlermut atassuteqarnerisigut apeqqutaalluni inatsit naapertorlugu il.il. killilersuinerit aallartinneqarsinnaassapput. Taamaalilluni nappaatit tuniluuttartut, inunnut nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnullu aarlerinartorsiortitsisut immikkoortinneqarput

Nappaatit tuniluuttartut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut inuiaqatigiinnullu aarlerinartorsiortitsisunut tunngatillugu immikkoortunut sorlernut atassuteqarnerisigut nalunaarutikkut allattorsimaffittut aalajangersarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, imm. 5 aamma 6 takukkit.

Aalajangersagaq malillugu kinguaassiutitigut nappaatit Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqanngillat.

Nappaat tuniluuttartuq

, § 2, imm. 2 naapertorlugu nappaat tuniluuttartuq tassaavoq nappaat imaluunniit peqqissutsikkut atugarisigut, tappiorannartunit nappaateqalersitsisartuniillu allanit, inunnit, inunnut imaluunniit inuit akornanni tunillaassuussinnaasumit pilersartuq.

Peqqissutsikkut atugarisamik inuup tunillatsissimasup nappaammik erseqqissumik ersiuteqarani tunillannartumik timimiittoqarsinnaanera pineqarpoq.

Nappaat peqqissutsikkulluunniit atugarisigut tappiorannartunit tunillannartuniilluunniit allaniit pissuteqarsinnaavoq.

Tappiorannartut tassaapput uumassusillit, sananeqaammik ataatsimik arlaqanngitsunilluunniit sannaqartartut, isiinnarmik takuneqarsinnaanngitsut ilaatigullu virusinik, bakterianik, miluuttunik (parasit) svampinillu ilallit ataatsimut taaguutaat.

Tunillaassuunnerit nappaatillu tappiorannartutiguinnaanngitsoq siaruarsinnaaneri taaguutit "tuniluussinnaasut allat" atornerisigut qulakkeerneqarpoq. Assersuutigalugu miluuttut aalajangersimasut (soorlu kilaat) tappiorannartuunngillat isaannarmik takuneqarsinnaammata, taamaakkaluartoq nappaatip qanoq ittuunera, tunillaassuussinnaanera il.il. eqqarsaatigalugit nappaatit tuniluuttartut allatulli isigineqartariaqarpoq, taamaattumillu Nunatta Nakorsaaneqarfiata erseqqinnerusumik aalajangersagaa naapertorlugu Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqartariaqarpoq.

Inummiit inummut aammalu inuit akornanni tunillaassuuttoqarsinnaanerata kingunerisaanik, nappaat inuit akornanni atuussinnaanera, taamaattorli tunillaassuunneq inummiit allamiit inummut allamut uumasumulluunniit, uumasumiit (inummiit uumasumut uumasumiilluunniit inummut tuniluussinnaasoq) inummut imaluunniit avatangiiserisamiit inummut siaruarsinnaanera nappaatip inatsimmi ilaatinneqarnissaanut piumasaqaataavoq.

Assersuutigalugu nappaatit tuniluussinnaasut, maannakkut nappaatit inunnt nalinginnaasumik ulorianartutut inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisutut taaneqarsinnaanngikkallartut ilaatigut tassaasinnaapput kilaat, bakterianit aseruuttoortitsisinnaasunit (streptokokker) toqqusaarlunneq, bakterianit aseruuttoortitsisinnaasunit (pneumokokker) puakkut aseruuttoorneq, ammikkut svamperneq kiisalu ukiup qanoq ilinerani nuallunneq.

Nappaat inunnt nalinginnaasumik ulorianartuq

Nappaat inunnt nalinginnaasumik ulorianartuq tassaavoq, nappaat tuniluuttartuq, annertunerusumik tunillaassorsinnaasoq, annertuumik toqqutaasartuq imaluunniit ulorianartumik ataavartumilluunniit ajoqusiisinnaasoq, *aammalu* piffissami siviluunniit katsorsarneqarnermik, napparsimalluni takkutinnngitsoornermik imaluunniit piginnaanngorsaaneramik kinguneqarsinnaasoq, inuit peqqissusaannut annertuumik ulorianartorsiortitsisumik siaruarujussuarsinnaasoq, imaluunniit sunnuteqarluartumik pinaveersaartitsisoqannginnera katsorsaasoqannginneraluunniit pissutigalugu annertuumik kingunerlutsitsisinnaasoq.

Nappaat inunnt nalinginnaasumik ulorianartuq nappaat tuniluuttartuusoq § 2, imm. 3-mi aalajangersakkami siullertut aalajangerneqarpoq.

Aalajangersagaaq aamma isumaqarpoq, nappaat tuniluuttartuq annertunerusumik tunillaassuussinnaasoq imaluunniit annertuumik toqqutaasartuq imaluunniit ulorianartumik ataavartumilluunniit ajoqusiisinnaasoq.

Taakku saniatigut nappaat piffissami siviluunniit katsorsarneqarnermik, napparsimalluni takkutinnngitsoornermik imaluunniit piginnaanngorsaaneramik kinguneqarsinnaanera

imaluunniit, inuit peqqissusaannut annertuumik ulorianartorsiortitsisumik siaruarujussuarsinnaanera, imaluunniit sunniuteqarluartumik pinaveersaartitsisoqannginnera katsorsaasoqannginneraluunniit pissutigalugu nappaat annertuumik kingunipilutsisisinnaanissaa piumasqaataapput.

Nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut assersuutitut taaneqarsinnaapput meningitissi (qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneq), pualluut TB, pesti (nappaassuaq), ebola, kuppit aammalu anersaartorniarnikkut nappaateqartitsisoq SARS. Corona virusimik nappaat (covid-19) nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut ilagaat.

Nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq

§ 2, imm. 4-mi siunnersuutigineqartumi nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq tassaavoq, nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartuq, siaruarnermigut inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnartunut sakkortuumik ajoqusiinnaasoq imaluunniit ajoquseeratarsinnaasoq.

Nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq nappaatinut tuniluuttartunut inunnuluunniit nalinginnaasumik ulorianartunut sanilliullugu sumut inississallugu ajornakusoorneruvoq. Nappaatinik immikkoortiterinermi nappaatip toqutaasinnaassusaanik inummulluunniit kingunerisinnaasaanik peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit nalilersuineq kisiat tunngavigineqarneq ajorpoq, nappaatilli inuiaqatigiinnut kingunerisasaanik ajoqusiisumilluunniit kingunerisinnaasaanik politikikkut nalilersuineq aamma tunngavigineqartarpoq.

Nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut assersuutitut taaneqarsinnaasut tassaapput pesti (nappaassuaq), kuppit, SARS aamma Corona virusimik nappaat (Covid-19).

Nappaatinik immikkoortiterineq

Iliuutsit siunnersuutigineqartut sorliit atorineqarnissaannut tunngatillugu immikkoortiterinerit pingaaruteqassapput:

Nappaatinut tuniluussinnaasunut tunngatillugu Inatsisartut inatsisaanni nalunaartussaataaneq pillugu malittarisassat ingammik atuuttuussapput.

Nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartuq nappaatitut tuniluussinnaasutut aamma immikkoortinneqarnissaa siunnersuutigineqarmat, nalunaartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut aamma atuutissapput.

Inatsisartut inatsisaanni suliniutit amerlanerusut nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut tunngatillugu atorineqarsinnaapput, tassunga ilanngullugit inunnut ataasiakkaanut pineqaatissiisutit inuiaqatigiinnilu pineqaatissiisarnertit ataasiakkaat.

Kapitali 3-mi inunnut ataasiakkaanut pineqaatissiisarnermut tunngatillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata, suliniutissat peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit nalilersuineq malillugu atorneqarsinnaassanersut aalajangissavaa.

Kapitali 3-mi aalajangersakkat nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut aamma nappaatinut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunut atuussinnaapput.

Naalackersuisut nappaatit sorliit imm. 2-mi 3-milu ilaatinneqassanersut pillugit Nunatta Nakorsaaneqarfianit inassuteqartoqarneratigut § 2, imm. 5-imi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit malittarisassanik aalajangersaassapput.

Nunatta Nakorsaaneqarfiata peqqissutsikkut ilisimasani tunngavigalugit, nappaatit sorliit nappaatit tuniluussinnaasutut immikkoortinneqassanersut nappaatillu sorliit nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartutut immikkoortinneqassanersut Naalackersuisunut inassutigissavaa.

Nappaatinik tuniluussinnaasunik aamma nappaatinik inunnut nalinginnaasumik ulorianartunik immikkoortiterineq, ilaatigut nappaatip toqutaasinnaaneranik, tuniluussinnaassusaanik il.il. peqqissutsikkut ilisimasatigut nalilersuinerit tunngavigalugit pissaaq.

Immikkoortiterineq assersuutigalugu nappaatip ineriartornera, nappaatip ilisimatusarfigineqarnera, pinaveersaartitsinermi katsorsaanermilu periaatsit atortullu ineriartortinneqarneri, tassunga ilanngullugit nakorsaatit ineriartortinneqarneri, inuiaqatigiinni tunillanneqarsinnaanngissuseq il.il. ilutigalugit ingerlaavartumik allanngortinneqarsinnaasassaaq.

Imm. 4-mi nappaatit sorliit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunut tunngatillugu Naalackersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut § 2, imm. 6-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu nappaatinik immikkoortiterineq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunersioqatigalugu pissaaq. Nappaat nalinginnaasumik ulorianartoq Naalackersuisunit inuiaqatigiinnut aarlerinaateqartutut aalajangiiffigineqannginnerani Nunatta Nakorsaaneqarfianit naliliiffigineqaqqaarsimanissaa piunasaqaataavoq.

Taamaaliornikkutaaq nappaatip inuiaqatigiinnut kingunerluutigisinnaasaanik nalilersuinissamut akisussaaffik naalackersuinerit inissinneqarmissaa qulakkeerneqassaaq.

Nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut isigineqarunnaassaaq nappaatip inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnartunut sakkortuumik ajoqusiisinnaajunnaanera paasinarsippat, imaluunniit nappaatip inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnartunut sakkortuumik ajoqusiisinnaanera aarlerinassuseerussimanera paasinarsippat.

§ 2, imm. 7-imi siunnersuutigineqarpoq kinguaassiutitigut nappaatit inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqassanngitsut. Kinguaassiutitigut nappaatit nappaatinut tunillaassortunut, Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut sanilliullugit atoqatigiinnikkut taamaallaat tuniluuttarneri tunngavilersuutigineqarpoq.

Taamaammat innuttaasoq taassumalu pissusilersorneri aallaaviatigut tassaapput kinguaassiutitigut nappaatinik tunillatsinnissamut illersuilluernerpaasut.

§ 2, imm. 8, naapertorlugu Naalakkersuisut meeqquerivinni paaqqinnittarfinnilu nappaatinik tuniluuttunut tunngatillugu, atuarfinnilu paaqqinnittarfinnilu immikkut ittumik tuniluutilersinnaasunut aarlerinartoqartillugu malittarisassaliorsinnaatitaapput. Aalajangersakkap nappaatit tuniluussinnaasut Nunatta Nakorsaaneqarfianut nalunaarutigineqarsinnaanissaannut malittarisassaliornissamut periarfissiivoq, malittarisassat soorlu, meeqqat nappaammik tuniluuttunik atuisut atuarfimmuq iseqqusaannginnerat, imaluunniit atuarfimmi nappaammik tuniluuttumik peqalersoqartillugu tuniluunnerulersinnaanerani aarlerinartoqartillugu, atuarfiup piffissami aalajangersimasumi matusinnaanera.

§ 3-mut

Nunamut tamarmut atuuttussamik Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup suliasai tassaapput, qinnuiginnittoqarneratigut imaluunniit nammeneq ingerlatsinermigut suliniutissanik, nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsioqarnerisut, imaluunniit nappaatit inunnut nalinginnaasumik navianartut iliuuseqarfigineqannginnerasigut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsioqarnerisut, nuna tamakkerlugu iliuuseqarfiginissaannut attuumassutilinnik Naalakkersuisunut siunnersuuteqartarnissaq. Ataatsimiititaliarsuup matumani Naalakkersuisut inatsit manna naapertorlugu malittarisassanik aalajangersaassasut imaluunniit malittarisassanik aalajangersarneqareernikunik allanngortitsissasut atuukkunnaarsitsissasulluunniit inassuteqarfigisinnaavai.

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup tuniluunnerup ineriartornera pissutsillu allat attuumassutilit ingerlaavartumik nalilersortassavai tamannalu tunuliaqutaralugu suliniutit aallartitat naammannersut, atorunnaarsinneqassanersut, sivitsorneqassanersut iliuuseqarfigineqassanersulluunniit pillugit Naalakkersuisunut inassuteqartassalluni.

Taamaattumik ataatsimiititaliarsuup tunillaassuunnermik pinaveersaartitsinermik suliniutit, peqqinnissakkut upalungaarsimaneq, nappaatinik tunillaassortunik paasiniaaneq nakkutiginninnerlu pillugit ilisimasat taamaallaat piginagit, aammali inatsit naapertorlugit suliniutinik aallartinneqartunik inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut tunngavissat suliniutillu taama ittut kingunerisassai pillugit ilisimasat pigissagai pisariaqarpoq.

Naggasiutigalugu ataatsimiititaliarsuup iliuuseqapallassinnaanissaa pingaaruteqarpoq, taamaammat naalakkersuisutut aalajangiisinnaassuseqarluni ingerlaannartumik

inississinnaanissaq pisariaqarpoq, soorlutaaq aalajangiinerit aqqissuussaannermut inuiaqatigiinnullu tamanut ingerlateqqinneqapallassinnaanissaat pingaaruteqarluinnartoq.

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq naalakkersuisoqarfinnut oqartussanullu il.il. sinniisunik, peqqissutsimut tunngatillugu ilisimasalinnik aamma inuiaqatigiinnut aningaasaqarnermullu ilisimasalinnik katitigaassasoq aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Matumani suliassat ataatsimiititaliap aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq naapertorlugu isumagiумаagai eqqarsaatigineqassapput.

Imm. 2 naapertorlugu Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmiittut nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut imaluunniit nappaatit inunnut nalinginnaasumik navianartut iliuuseqarfigineqannginnerasigut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisinnaasorineqartut nuna tamakkerlugu iliuuseqarfigineqarnissaannut atatillugu katersuuttassapput. Taamaattumik ataatsimiititaliarsuaq nappaatinik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik aalajangersimasunik iliuuseqarnissamut atatillugu suliaqartartussaq matumani pineqarpoq. Taamaattorli Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq ukiumut ataasiarluni ataatsimiittarpoq, ilaatigut ilaasortat nutaat ataatsimiititaliap sulinera pillugu ilisimatinneqarsinnaaniassammata.

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup inuttalersornera imm. 3-mi ersippoq. Imm. 8 naapertorlugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmut siulittaasuvoq. Ilaasortat ilaat suliassaqarfinnut, pisumi ajornartoorfiusumi iliuuseqapallattariaqarsinnaasunut; tassa peqqinnissaqarfimmu, umiarsualivinnut timmisartoqarfinnullu, inuussutissarsiutinut, ilinniarfinnut, atuarfinnut ulluuneranilu paaqqinnittarfinnut kiisalu aningaasaqarnermut suliassaqarfimmu sinniisuussapput.

Nunatta Nakorsaanera aamma Peqqinnissaqarfimmi pisortaaneq peqqissutsikkut ilisimasaqartuussapput. Taamatuttaaq kommunit Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmi sinniisoqarnissaat siunertarinqartumut pitsaasuussasoq isumaqarfigineqarpoq, suliniutini amerlanerusuni kommunit ilisimasaat suleqataanissaallu pisariaqartinneqartussaammata.

Unioqqutitsisoqarnerani pineqaatissiinissamut periarfissaqarpoq, tamannalu politiinut attuumassutilinnik suliassaqartarpoq. Taamaattumik Politiit pisortaata Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmut ilaasortaanissaa pissusissamisoorsorineqarpoq.

Imm. 4 aamma 5 naapertorlugit kommunit ataatsimoorlutik ilaasortassamik toqqaassapput. Isumaqatigiinngissuteqarpat kommunit ataasiakkaat ataatsimik innersuussissapput,

tamatumalu kingorna kommunit innersuussaat akornanni Naalakkersuisut ilaasortassamik toqqaassallutik.

Kommunit sinnerlugit ilaasortaasoq kommunalbestyrelsimut ilaasortaaqqusaanngilaq. Ilaasortaq kommunalbestyrelsimit ataatsimit imaluunniit arlalinniit qinnuiginnittoqarneratigut ilaasortamik nutaamik toqqaasoqarnissaanut inassuteqartoqarnissaanulluunniit imaluunniit ilaasortap nammineq kissaatini malillugu ilaasortaajunnaarnissaata tungaanut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmi ilaasortaaginnassaaq.

Imm. 6-imi aalajangersarneqarpoq, Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmi ilaasortaq peqataasinnaanngikkuni ilaasortaq sinniisuminik peqataatitaqarsinnaasoq. Ilaasortap sinniisussaminik nammineq toqqaassaaq.

Imm. 7 naapertorlugu Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq ataatsimiinnernut peqataasussanik allanik attuumassutilinnik qaaqquisinnaavoq.

Imm. 9-mi aalajangersarneqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfiata tuniluunnerup siaruarnerata ineriartornera il.il. pillugit paasissutissaatai taakkualu aallaavigalugit peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit naliliineri Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup Naalakkersuisunut siunnersuineranut inassuteqarneranullu tunngaviliissasut.

Taamaattumik Nunatta Nakorsaaneqarfianit nappaatip siaruannerata ineriartornera il.il. pillugit paasissutissat kiisalu peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit tamatumanna nalilersuinerit Naalakkersuisunut siunnersuinermut inassuteqarnermullu tunngavinni takuneqarsinnaassaassasut siunnersuutigineqarpoq.

Tamanna isumaliuutersuutit aqputissiuussinerillu, Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup Naalakkersuisunut siunnersuineranut inassuteqarneranullu tunngaviusut erseqqinnerunissaannut iluaqutaassaaq.

§ 4-mut

Pisortani oqartussat tamarmik Nunatta Nakorsaaneqarfia pisussaaffimminik ingerlatsiniarneranut oqartussallu allat Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu piginnaatinneqarnerannik suliaqarnerannut ikiuunnissamik pisussaaffeqarnerat imm. 1-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami oqartussat Naalakkersuisut ataanniittut kiisalu kommunit ataaniittut ilaatinneqarput.

Kommunimi oqartussat tamarmik, tassunga ilanngullugit kommunit suleqatigiiffii kiisalu najukkani oqartussat nammineerlutik oqartussaassusillit aalajangersakkami ilaatinneqarput.

Naalagaaffimmi oqartussaasut imaluunniit nunani allani oqartussaasut, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni allaffillit aalajangersakkami ilaatinneqanngillat.

Taamaaqataanik aalajangersagaq Inatsisartunut taakkunungalunniit atassutilinnut, soorlu Inatsisartut Ombudsmandiannut atuutinngilaq,

Aalajangersagaq naapertorlugu pisussaaffimmi siullertut ilitsersuineq ilaassaaq. Taamaaliornikkut oqartussat inatsit naapertorlugit suliassanik isumaginnittut oqartussanut allanut assersuutigalugu suliassaqarfimmi immikkut ilisimasalinnut imaluunniit pisuni immikkut ittuni iliuuseqarnermik misilittagalinnut pisup taama ittup qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaaneranut tunngatillugu ilitsersoqusinnaanissaat qulakkeerneqassaaq. Ikiuunnissaq pisussaaffimmi aamma ilaassaaq. Ikiuunnermi Naalackersuisut aalajangigaannik ingerlatsinissamut, naammassinninnissamut piviusunngortitsinissamullu suliassanik ikiuunnissaq pineqarpoq. Pisussaaffimmi assersuutigalugu sumiiffinnik matusinissamik aalajangiiniarnermut, assersuutigalugu qatserisartoqarfiit sulisunik, sakkunik atortunillu atugassiinerisigut ikiuunnissaq ilaassaaq.

Pisussaaffimmi siunnersuutigineqartumi aallaaviatigut pisortani oqartussat ilaatinneqarput, tassunga ilanngullugit aalajangiisartut aamma siunnersuisooqatigiit. Taamaattorli suleqatigiiffiit namminersortut, ingerlatseqatigiiffiit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataasullu aamma taamannak pisussaaffilerneqarsinnaapput, imm. 2 takuuk.

Taakku saniatigut namminersortut pisuni immikkut ittuni oqartussat suliassaasa ilaannut aamma ikiuussinnaasut imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Oqartussat suliassaattut siunnersuullu naapertorlugu namminersortut ikiorsiissutigisinnaasaattut assersuutigineqarsinnaapput nunaqarfiit akornanni pisarialinnik angallasserit. Pisuni taama ittuni naalackersuisoqarfiit attuumassutillit aqutsinerisa akisussaanerisalu ataaniissapput.

§ 5-imut

§ 5. imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsit nappaatit inunnt nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisut siaruarnissaannik pinaveersaartitsiniarlutik siaruanginnissaallu qulakkeerniarlugu iliuuseqassasut, matumani nappaatit taamaattut pinaveersaartinnissaannut iliuuseqarfiginissaannullu pilersarusiussasut pineqaatissiinermilu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersarneqartunik imaluunniit matumani pineqartut naapertorlugit aalajangersarneqartunik suliaqarnermik ikiuutissasut.

Tassa imaappoq, assersuutigalugu kommunalbestyrelsit nappaatip tunillaassuunnissaata pinaveersaartinneqarnissaa siunertaralugu utoqqaat illuani najugaqartoq – pisariaqarpat – najugaqartunit allanit immikkoortinneqarsinnaanissaa qulakkeerniarlugu inissiivinnik pisariaqartunik isumaginnissasut.

§ 6-imut

§ 6, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsip qulakkiissangaa najugaqartoq najugaqartunit allanit immikkoortinneqarsinnaanissaa qulakkeerniarlugu inissiivinnik pisariaqartunik isumaginissaa.

Unnuinissamut periarfissaqarpat pisariaqartitallu tunngaviusut tamarmik, tassunga ilanngullugit nerisassat imeruersaatillu pissarsiarineqarsinnaappata inissiivik mattusimanissamut naleqquttuussaaq. Aamma ilaatigut napparsimaviusinnaapput akunnittarfiusinnaallutilluunniit.

Tamanna ilaatigut innuttaasunut atuuppoq, inissakitsumi imaluunniit pitsaanerpaamik ininik agguarsimasoqanngitsuni inuppassuarnik inoquteqartuni, aamma innuttaasunut allamik allanilluunniit inoquteqartunut, tunillatsisimasup oqartussat angerlarsimaffimmi mattusimanissamut innersuussutaat malillugit suleqatiginninnissaminnut ajornartorsiuteqartunut, assersuutigalugu inuuniarnermi ajornartorsiuteqarneq imaluunniit paasinnittaatsikkut piginnaasakillisisimaneq pissutigalugu tunillatsinnissamut ulorianartorsiorneq annertunerulersarmat. Kiisalu innuttaasunut inummik imaluunniit inunnik arlalinnik ulorianartorsiortunik inoquteqartunut, taakku naapertuuttumik mattusimatinneqarnissaasa qulakkeernissaat ajornakusoortunut atuuppoq.

Erseqqissaatigineqassaaq, aalajangersagaq manna kommunalbestyrelsit nalinginnaasumik ingerlaavartumillu inissiivinnik pilersitsinissaannut akisussaaffiliinngimmat, akisussaaffillu kommunalbestyrelsit pisuni tamanna pillugu malittarisassiorsimasunut taamaallaat atuummat. Taamaalilluni malittarisassanik pisumut aalajangersimasumut tunngasunik atuutilersitsinissaq pisussaaffeqalernissamut piumasaqaataassaaq.

Imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip akisussaaffii pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaassasut § 6 imm. 2-kkut siunnersuutigineqarpoq.

Tassunga atatillugu kommunalbestyrelsit piumasaqaatit sorliit atussaneraat, assersuutigalugu pisatsersornermut, eqqiaanermut, eqqiluisaarnissamut, isersinnaanermut, pulaartinut allanut sulisunullu attaveqarnissaaq pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aamma ilaatigut mattussimaviup, namminersortumit kommunimilluunniit pilersinneqarsimanera ingerlanneqarneraluunniit apeqqutaatinnagu, najoqqutassanik pisumi aalajangersimasumi pisarialinnik malinninnissaa pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Naalakkersuisut tamatuma saniatigut imm. 1 naapertorlugu mattusimavinnut innersuussisarnermut piumasaqaatit pillugit, aamma mattussivinniinnerit aamma najugaqarnermi nerisaqarnermut nammineq akiliuteqartarneq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassapput.

Pisussaaffiit aalajangersimasut piffissap ingerlanerani ineriartortinneqarumaarput.

Taamaammat tamakkiisumik aalajangiunneqarsinnaanngilaq aalajangersakkami pisussaaffiit

sorliit malinneqassanersut kisianni pisussaaffiliinermi pissutsit tamarmik nappaatit tunillaassortut pinaveersaartinnerannut iliuuseqarfigineqarnerannullu pingaaruteqarsinnaasut ilaatinneqassapput.

§ 7-imut

Aalajangersakkami piunasaqaatit nalinginnaasut kapitali 3-mi iliuutsit atuutilersinneqarnissaanut atuuttut pineqarput.

Kapitalimi tullinnguuttumi iliuutsit peqqissutsikkut ilisimasat tunngavigalugit naliliinermi tunngaveqarput Nunattalu Nakorsaaneqarfianit atuutilersinneqarsinnaallutik. Iliuutsit inunnut ataasiakkaanut tunngapput; taamaakkaluortoq tulliuuttumi nassuiarneqartumi § 8, imm. 5 naapertorlugu inunnut ataasiakkaanut eqimattakkaanut iliuutsit tunngatinneqarsinnaapput.

Pisariaqartitsinermut naleqqiussinermullu tunngaviit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Pisariaqartuunissaa pillugu piunasaqaat isumaqarpoq pinaveersaartitsiniarluni imaluunniit nappaatip pineqartup siaruatsaaliniarneranut iliuuseqarnissaq pisariaqarpat kapitali tullinnguuttoq malillugu taamaallaat iliuusissanik aalajangiisoqarsinnaasoq.

Piunasaqaat isumaqarportaaq kapitali malillugu aallartitsinissamik iliuuseqarnissaq pillugu aalajangiisoqartinnagu nappaatip pineqartup pinaveersaartinnissaanut imaluunniit siaruatsaalinnissaanut iliuusissat qanoq pisariaqartiginerat pillugit nalilersuisoqaaqqaassasoq. Iliuusissaq pisariaqartutut nalilerneqanngippat tamanna aallartinneqarnaniluunniit attanneqassanngilaq.

Naleqqiussineq pillugu tunngavik isumaqarpoq iliuusissanik aalajangersaanermi iliuusissatut tunngavilersuutigineqartunut atatillugu iliuusissat naleqquttuunerannik nalilersuisoqassasoq. Tamanna aamma killilersuinerit allat il.il. Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat allat malillugit aalajangersarneqarsimasut eqqarsaatigalugit isigineqassaaq.

Iliuserineqartoq akuliuffiunnginnerpaaq qajassuussinerpaarlut atorineqassaaq, tamanna siunertarineqartup anguniarnissaanut naammassappat.

Taamaasilluni killiliinernik akuliuffiunnginnerusunik aalajangersaanissaq erseqqissumik naammappat inerteqqummik aalajangersaasoqarsinnaassanngilaq.

Aalajangersakkami iliuuseq akuliuffiunnginnerusup atorineqarnissaa qulakkeerneqassaaq siunertaq anguneqarsinnaappat. Tamanna isumaqarpoq iliuutsip siunertaata angunissaanut iliuutsit akuliuffiunerusut atuutilersinneqannginneranni iliuutsit akuliuffiunnginnerit naammannersut misissorneqassasut.

§ 7, imm. 2-mi iliuutsip attanneqarnissaa pisariaqarunnaarpat iliuutsit atorunnaarsinneqassasut aalajangersarneqarpoq.

Aammattaaq tamatumunnga tunngavissaaruppat, assersuutigalugu iliuuseqarnissamut tunngavissiisumik nappaatip pineqartup aarlerinartutut nalilerneqarnera tunngavissaaruppat

aalajangersakktat siunnersuutigineqartut malillugit killilersuinerit inerteqquteqarnerilluunniit attanneqarsinnaassanngillat.

Erseqqissarneqassaaq nappaatinik tunillaassortunik pinaveersaartitsinerup akiuiniarnerullu nalorninermut siumullu oqaatigineqarsinnaanngitsunut atassuteqarnera aammalu inuit inuiaqatigiillu illersornissaat anguniarlugu mianersornissamut tunngavik aallaavigalugu iliuutsit sunniutaannik uppersarsaatitaqanngitsunik ilisimasaqarfigineqanngitsunillu iliuusissanik aalajangersaasoqarsinnaanissaannut piunasaqaatinit killilerneqassanngitsoq. Mianersornissamut tunngaviup kingunerisaanik, ilisimatuussutsikkut ilisimasat pissarsiarineqarsinnaasut aarlerinassutsimik tamakkiisumik nalilersuinissamut periarfissaqartitsinngippata, innuttaasunut inuiaqatigiinnullu peqqissutsitigut illersuinissarlu eqqarsaatigalugit mianerisassat illuatungaaniilu innuttaasut pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit mianerisassat oqimaaqatigiissarneqassapput.

Assersuutigalugu imatut pisoqarsinnaavoq, nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup variantia nutaaq, tunillaassuutiasupilussuaq toqunartorlu pillugu ilisimasakinneq pissutigalugu kiffaanngissusiaalluni killilersuisoqalerneq variantillu pissusai erseqqinnerusumik nassuiarneqarneranni tamatuma pisariaqarsimanngikkaluarneranik kingorna paasisimasaqalerneq.

§ 8-mut

§ 8, imm. 1 malillugu §§ 9, 10, 11 aamma 13, imm. 1 aamma 2 malillugit inunnut ataasiakkaanut iliuutsinik aallartitsisinnaavoq, nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartorsiortitsisoq imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq pinaveersaartinniarlugu siaruatsaaliniarluguluunniit.

Siunnersuut malillugu Naalakkersuisut Nunatta Nakorsaaneqarfianit inassuteqartoqarneratigut inunnut ataasiakkaanut eqimattakkaanut nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasunut imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanut iliuutsinik siusinnerusukkut allaaserineqartunik aallartitsisinnaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersagaq atorlugu inunnut ataasiakkaanut eqimattakkaanut inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasoq imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisaq iliuusissanik aallartitsinissamut, nappaatip pinaveersaartitsinissaanut siaruatsaalinnissaanulluunniit pisariaqartitsisoqassappat malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Eqimattat ima paasineqassapput, inuit marluk arlallilluunniit assersuutigalugu, sumiiffimmi ataatsimoorsimasut, pisumi ataatsimi peqataasimasut imaluunniit suliffimmi suleqatigiissimasut.

Inunnut ataasiakkaanut eqimattakkaanut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq taamaallaat eqimattat taakku inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimappata imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorineqarpata.

Kapitali malillugu iliuusissanik aallartitsinissamut aalajangiinnginnermi - nappaat pineqartup pinaveersaartinnissaanut siaruatsaalinissaanulluunniit qanoq iliuusissat pisariaqartiginersut - naapertuunnersulluunniit nalilersorneqaqqaassapput.

Iliuusissat pisariaqarnersut nalilersorneqarneranni ilaatigut nappaatip suussusaa tuniluussinnaassusaalu eqqarsaatigineqassapput.

Iliuusissat pisariaqanngippata naapertuutinngippatalu aallartinneqarsinnaassanngillat.

§ 8, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfiata kapitali matumani pineqartoq malillugu iliuitsinik peqqussuteqannginnermini iliuuseqarfigineqartussatut eqqarsaatigineqartoq iliuuseqarnerup naammassinissaanut suleqataanissaanik piunaffigissagaa.

Tassa imaappoq iliuusissaq aallartitsinnagu attatsinnagulu kajumissutsimik suleqataarusunnersoq *qulakkeerneqartuaannassaaq*.

Kajumissutsimik suleqataasitsinissamut kajumissaarineq ilaatigut innuttaasunut aalajangersimasunut paasissutissiinermik kajumissaarinermillu ilaqarsinnaavoq. Kajumissutsimik suleqataasitsinissamut kajumissaarineq oqaasiinnakkut allakkatigulluunniit pisinnaavoq.

§ 8, imm. 3-mi inuit iliuuseqarfigineqartussatut eqqarsaatigineqartut tassaapput, paaqqinnittarfimmi, katsorsaavimmi assigisaaniluunniit najugaqartut najugaqarallartunulluunniit. Taamak pisoqartillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata paaqqinnittarfik katsorsaavilluunniit qinnuigissavaa inuk aalajangersimasoq kajumissutsiminik suleqataanissaanut kajumissaqqullugu.

Tassa paaqqinnittarfinni, najugaqarfissatut neqeroorutini assigisaanilu iliuuseq naammassineqassappat, sulisut, assersuutigalugu misissuisoqartillugu inuup kajumissutsiminnik suleqataanissaanik kajumissaassavaat. Aalajangersakkami allaqqaneratuut suliffeqarfiit il.il. Nunatta Nakorsaaneqarfia ilisimatittussaavaat inuk nammineq piunmassutsini atorlugu peqataarusunngippat. Nunatta Nakorsaaneqarfianut taamatut ilisimatitsineq pisariqarpoq, tassa Nunatta Nakorsaaneqarfia § 8, imm. 4 malillugu taamatut peqqussuteqarsinnaagami, taamaassappallu Nunatta Nakorsaaneqarfia taamatut qisuariaateqassaguni naammattumik tunngaveqarnissaa pisariaqarpoq.

§ 8, imm. 4-mi siunnersuutigineqarportaaq Nunatta Nakorsaaneqarfiata paaqqinnittarfik qinnuigissagaa peqqussutit naammassineqarnissaat qulakkeeqqullugit.

Tassa iliuuseqarneq paaqqinnittarfimmi, najugaqarfissatut neqeroorummi assigisaanilu pissappata sulisut - najugaqartut kajumissutsiminnik suleqataanissaannut kajumissaareerlugit - iliuusissat naammassineqarnissaat isumagissavaat.

Nunatta Nakorsaaneqarfia § 16 malillugu paaqqinnittarfimmit katsorsaavimmiilluunniit Nunatta Nakorsaaneqarfiata iliuutsip naammassinissaanik qinnuigisimasaanit qinnuiginnittoqartillugu, iliuutsip taama ittup naammassinissaa attannissaalu siunertaralugit inummut iliuuseqarfigineqartussamut pissaanermik atuisoqarsinnaaneramik, tassa timikkut aalaakkiisinnaanermik, uninngatitsisinnaanermik utertitsisinnaanermillu imaluunniit ininik pineqartup sumiiffigisaani parnaarsisinnaanermik aalajangersinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartorsiortitsisumik imaluunniit nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimassaaq, nappaat peqqissaanermik suliaqartumit uppernarsarneqarpat. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissorneqarnikkut pisinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartorsiortitsisumik imaluunniit nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasorineqassaaq, , inuk assersuutigalugu nappaateqarneramik ersiuteqarpat.

Taakku saniatigut inuup nunami nunaniluunniit allani najugaqarfigisimasani najugarisaminiluunniit tuniluuffiusimappat tunillatsissimasorineqarsinnaavoq. Aamma taamaassaaq inuk inummik tunillatsissimasutut paasineqartumik imaluunniit sumiiffimmi tuniluuffiusumiisimasunik peqateqarsimappat allatulluunniit attaveqarsimappat. Tunillaassuinerup annertuutut qaqugukkut isigineqarnissaanut nappaammik nalilersueqqissaarneq tunngavigineqassaaq.

§ 9-mut

§ 9-mi siunnersuutigineqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfiata inuit, nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnuunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasut imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisat peqqissaanermik suliaqartumit misissortinnissaannik piumaffigisinnaagai.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnuunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasinnaavoq, nappaat peqqinnissaqarfimmi sulisumit suussusersineqarpat. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissorneqarnikkut pisinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik *napparsimasorineqassaaq* , inuk assersuutigalugu nappaateqarneramik ersiuteqarpat.

Tamatuma saniatigut inuup nunatsinni nunattalu avataani siusinnerusukkut maannakkulluunniit najugarisimasaata inuup tunillatsissimasutut naatsorsuuteqarfigineranut aallaaviusinnaavoq.

Aamma taamaassaaq inuk inummik tunillatsissimasutut paasineqartumik imaluunniit sumiiffimmi tuniluuffiusumiissimasumik peqateqarsimappat allatulluunniit attaveqarsimappat.

Tunillaassuinerup annertuutut qaqugukkut isigineqarnissaanut nappaammik nalilersueqqissaarneq tunngavineqassaaq.

Misissuinermi ilaatigut inuit, nappaammik inunnt nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasorisat nakorsamit misissortissinnaapput il.il., taamaasilluni nappaat suussusilerneqarsinnaaniassamat. Taamaasilluni pisut aalajangersimasut apeqqutaallutik aaversinneq, misissugassamik tigusiffigineqarneq, timip misissorneqarnera il.il. misissuinermi ilaasinnaapput.

Misissuineq peqqissaanermik sulianik isumaginnittunit immikkut inatsit naapertorlugu naalagaaffimmit akuerisaasumit aammalu taakkua akisussaaffigisaanik iliuuseqarsinnaasumit ingerlanneqassaaq.

Pisariaqanngitsumik innimiilliornissaq ajoqusiiinnissarlut pinaveersaartinniarlugit misissuinerup inuk pineqartoq sapinngisamik innimigalugu tamatigut ingerlanneqartarnissaa piumasqaataavoq.

Nappaatit inunnt nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisut pinaveersaartinneqarnissaat siaruatsaalineqarnissaallu taamaallaat pisariaqarpata, tak. § 7, imm. 1. peqqissaanermik suliaqartumit misissortinnissaannik piunaffiginninnissamik aalajangiisoqarsinnaavoq.

§ 10-mut

§ 10-mi siunnersuutigineqarpoq, Nunatta Nakorsaaneqarfiata kinaluunniit nappaammik inunnt nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasoq imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisat napparsimavimmut unitsinneqarnissaannik inissiiivimmulluunniit allamut naleqquttumut piffissami aalajangersimasumi mattusimanissaanik peqqusinnaavaa.

Aalajangersagaq malillugu unitsinneqarneq piffissami aalajangersimasumi pissaaq. Tamanna isumaqarpoq peqqussut ilaatigut iliuitsip qaqugu aallartinneqarnissaa aamma qanoq sivistutisumik attanneqarnissaa pillugit paasissutissanik imaqassasoq.

Peqqussutip sivistussusissaanut pissutsit, peqqussuteqarnermut tunngaviusut, uani assersuutigalugu nappaatip suunera, tunillatsinnissamullu ulorianartorsiorneq pillugu nalilersueqqissaarnerit apeqqutaassapput.

Aalajangersakkatigut inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasoq imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisaaq imminut unitsinnissaanik peqquneqarsinnaavoq. Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasinnaavoq, nappaat peqqinnissaqarfimmi sulisumit suussusersineqarpat. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissorneqarnikkut pisinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik *napparsimasorineqassaaq* , inuk assersuutigalugu nappaateqarneranik ersiuteqarpat.

Tamatuma saniatigut inuup nunatsinni nunattalu avataani siusinnerusukkut maannakkulluunniit najugarisimasaata inuup tunillatsissimasutut naatsorsuuteqarfigineranut aallaaviusinnaavoq.

Aamma taamaassaaq inuk inummik tunillatsissimasutut paasineqartumik imaluunniit sumiiffimmi tuniluuffiusumiissimasumik peqateqarsimappat allatulluunniit attaveqarsimappat.

Tunillaassuinerup annertuutut qaqugukkut isigineqarnissaanut nappaammik nalilersueqqissaarneq tungavigineqassaaq.

Unitsitsineq nappaammik peqqussuteqarnermik kinguneqartumik nakkutiginninnissaq siunertaralugu napparsimavimmut inissiivimmulluunniit allamut naleqquttumut unitsitsinertut inissiinertullu paasineqassaaq. Taamaattumik inuup nappaammut ersiutillip, nappaammik napparsimanersoq inerniliiffiginiarlugu misissugaralugu unitsinneqarsinnaanera eqqarsaatigineqassaaq. Tamatuma saniatigut inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik napparsimasoq, napparsimalluni atugarisaata pisariaqartilerpagu misissugariniarlugu unitsinneqarsinnaanissaa eqqarsaatigineqassaaq.

Unitsinneqarneq aallaaviatigut napparsimavimmi pissaaq, kisianni pissutsit immikkut ittut atuutsillugit, assersuutigalugu inissaaleqisitsineq imaluunniit tunillaassuunnerup iliuseqarfigineqarnissaanut immikkut ittunik pisariaqartitsineq pissutigalugit inissiivinnut naleqquttunut allanut unitsitsisoqarsinnaavoq. Inissiivik naleqquttutut isigineqassaaq, inissiivimmi peqqissaanermik suliaqartunik, pineqartumik pisariaqartinneqartumik misissuisinnaasunik katsorsaasinnaasunilluunniit peqarpat.

§ 10, imm. 2-mi oqaaseqatigiinni siullerni siunnersuutigineqarpoq, sivisunerpaamik sapaatit akunneri sisamakkaarlugit unitsitsinissamut peqqusisoqarsinnaasoq.

Inummut iliuseqarfigineqartussamut, aallaaviatigut sivisunerpaamik sapaatit akunneri sisamat sinnerlugit mattusimanissaanik peqqusisoqannginnissaa aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq. Pineqartumut taamaalilluni iliuseqarnissap atorunnaarnissaa imaluunniit sivisunerpaamik sapaatit akunnerisa sisamat kingorna nalilersoqqinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Iliuutsilli attanneqarnissaa pisariaqarunnaarpat iliuutsit ingerlaannartumik atorunnaarsinneqassapput, tamanna pillugu § 8, imm. 2 takuuk.

§ 10, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni siunnersuutigineqarpoq, Nunatta Nakorsaaneqarfiata peqqussut sivisunerpaamik sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorsinnaagaa.

Nunatta Nakorsaaneqarfiata nappaatip pinaveersaartinnissaanut siaruatsaalinnissaanullu pisariaqartoq nalilerpagu, inuk nappaammik inunnt nalinginnaasumik ulorianartumik nappaatilimmut iliuutsit sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarsinnaanissaat aalajangersakkatigut qulakkeerneqarpoq.

Unitsitsinissamut peqqussummik sivitsuinissaq taamaallaat pisuni immikkut ittuni atuutsinneqarsinnaanissaa piumasqaataavoq, assersuutigalugu inuup iliuseqarfigineqartup, sapaatit akunnerini amerlanerpaamik sisamanik uninngatinneqarneranik sivitsuiffineqartussap, uninnganerata qaangiunnerani tunillaasinnaasutut sulii aarlerinaateqarpat.

Aamma pisariaqanngitsumik innimiilliornissaq ajoqusiinissarlu pinaveersaartinniarlugit unitsitsinerup inuk pineqartoq sapinngisamik innimigalugu pisarnissaa piumasqaataavoq. Nappaatit inunnt nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisut pinaveersaartinneqarnissaannut siaruatsaalineqarnissaannullu aatsaat pisariaqarpat, inuk unitsinneqarnissaanik peqquneqarsinnaavoq, tamanna pillugu § 8, imm. 1 takuuk.

§ 8, imm. 2 malillugu piumasqaatigineqarpoq peqqussuteqannginnermini Nunatta Nakorsaaneqarfiata pineqartup kajumissutsiminik suleqataanissaanut kajumissaarisimanissaa.

§ 16 malillugu, Nunatta Nakorsaaneqarfia paaqqinnittarfimmit katsorsaavimmiilluunniit Nunatta Nakorsaaneqarfiata iliuutsip naammassinissaanik qinnuigisimasaanit qinnuiginnittoqartillugu, iliuutsip taama ittuup naammassinissaa attannissaalu siunertaralugit inummut iliuseqarfigineqartussamut pissaanermik atuisoqarsinnaaneranik, tassa timikkut aalaakkiisinnaanermik, uninngatitsisinnaanermik utertitsisinnaanermillu imaluunniit ininik pineqartup sumiiffigisaani parnaarsisinnaanermik aalajangersinnaavoq.

§ 11-mut

§ 11, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfiata kinaluunniit nappaammik inunnt nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasoq imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisaq inissiivimmi naleqquttumi piffissami aalajangersimasumi mattusimanissaanik peqqusinnaagaa.

Aalajangersagaq malillugu piffissami aalajangersimasumi mattusimanissamut peqqusineq pissaaq. Tassa ima isumaqarpoq, aalajangiineq ilaatigut iliuusissap qaqugu aallartinnissaa aamma taassuma qanoq sivisutigisumik atuutsinnissaa pillugu paasissutissanik imaqartussaavoq. Pissutsit aalajangersimasut suuneri apeqqutaatillugit peqqussuteqarnerup qanoq sivisussuseqarnissaanut nalilersuinerit aalajangiisuusassapput, tassani assersuutigalugu nappaatip qanoq ittuunera aamma tunillatsinnissamut aarlerinartorsiorneq § 10, imm. 2 tassungalu nassuiaatit takukkit.

Tassani inuk iliuuseqarfigineqartussaq, inimut naapertuuttumut mattusimaneqarsinnaanera piunasaqaataavoq.

§ 11, imm. 2-mi oqaaseqatigiinni siullerni siunnersuutigineqarpoq, unitsitsinissaq pillugu peqqussut sapaatit akunnerini amerlanerpaamik sisamani atuuttussanngortinneqarsinnaassasoq.

Inummut iliuuseqarfigineqartussamut, aallaaviatigut sivisunerpaamik sapaatit akunneri sisamat sinnerlugit mattusimanissaanik peqqusisoqannginnissaa aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq. Pineqartumut taamaalilluni iliuuseqarnissap atorunnaarnissaa imaluunniit sivisunerpaamik sapaatit akunnerisa sisamat kingorna nalilersoqqinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Iliuutsilli attanneqarnissaa pisariaqarunnaarpat iliuutsit ingerlaannartumik atorunnaarsinneqassapput, tamanna pillugu § 7, imm. 2 takuuk.

Peqqussutip sivisunerpaamik sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarsinnaanera § 11, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangerneqarpoq.

Mattusimanissamut peqqussut taamaallaat immikkut illuinnartunik pisoqartillugu sivitsorneqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, assersuutigalugu inuk iliuuseqarfigineqartoq aalajangersimasumik sivisunerpaamik sapaatit akunneri sisamat uninngaffiusussat kingorna suli tunillaassuisinnaappat.

Aamma naatsorsuutigineqarpoq, mattusimaneq inuk pineqartoq sapinngisamik eqqarsaatigalugu, pisariaqanngitsumik innimiilliornerit ajoqusiinerillu pinaveersaartinniarlugit pissasoq.

Inuup mattusimanissaanut peqqussuteqarnissaq taamaallaat aalajangerneqarsinnaavoq, nappaammik nalinginnaasumik inunnut ulorianaateqartup pinaveersaartinnissaa imaluunniit nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorititsisut siammarnissaasa killilersimatinnissaat pisariaqarpat, uani § 8, imm. 1-imi siunnersuutigineqartoq takuuk.

Inuk iliuuseqarfigineqartussatut eqqarsaatigineqartoq paaqqinnittarfimmi, katsorsaavimmi assigisaaniluunniit najugaqarpat najugaqarallarpalluunniit, suleqataanissaanik kajumissaarneqarnerata nalunaarutiginnissaanut tunngatillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata paaqqinnittarfik qulakkeerinnissasoq qinnuigissavaa, § 8, imm. 2 takuuk.

§ 16 malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata oqartussaaffimmit imaluunniit paaqqinnittarfimmik piginnittumit Nakorsaaneqarfiup iliuuseqaqqusimasaannit qinnuiginnittoqarneratigut iliuuserineqartup taama ittup naammassinissaa attannissaalu siunertaralugit inummut iliuuseqarfigineqartussamut timikkut aalaakkiilluni, uninngatitsilluni utertitsilluniluunniit pissaanermik atuisoqarsinnaasoq imaluunniit pineqartup sumiiffigisaani ininik parnaarsuisoqarsinnaasoq aalajangersinnaavaa.

Eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaanngissusiiiaaneq inatsit tunngaviusoq malillugu eqqartuussivinnut suliaannagortinneqarsinnaavoq, kiffaanngissusiiarneqartup tamanna kissaatigippagu. Kiffaanngissusiiiaasoqarsimatillugu siunnersuummi § 57 malillugu eqqartuussivikkut misiliisoqarsinnaavoq.

§ 5, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsip qulakkiissangaa najugaqartunit allanit immikkoortillugu inissiineq ininut naleqquttunut pinissaat.

Unnuinissamut periarfissaqarpat pisariaqartitallu tunngaviusut tamarmik, tassunga ilanngullugit nerisassat imeruusaatillu pissarsiarineqarsinnaappata inissiivik mattusimanissamut naleqquttuussaaq. Aamma ilaatigut napparsimaviusinnaapput akunnittarfiilluunniit.

§ 12-imut

Nunatta Nakorsaaneqarfia kimilluunniit nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasup imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisap piffissami aalajangersimasumi katsorsarneqarnissaanik peqqusinissamut aalajangersakkatigut periarfissaqalissaaq.

Katsorsaanerli akuersissutitaqanngitsumik aatsaat aallartinneqarsinnaavoq, taassuma mattusimanera nappaatip siaruarnissaanut pinaveersaartitsinermut siaruatsaaliinermulluunniit naammanngippat.

Tamatuma kingunerisaanik, akuliuffiunnginnerusumik mattusimatitsinikkut avatangiisit tunillatsinnissaanut naammattumik illersuisoqarsinnaannginnera pissutigalugu katsorsaaneq akuersissutitaqanngitsumik aatsaat aallartinneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq malillugu katsorsartinnissamut peqqussuteqarnissaq piffissami aalajangersimasumi pissaaq. Tamanna ima isumaqarpoq, peqqussut ilaatigut iliuuseqarnerup qaqugu aallartinnissaa aamma qanoq sivisutigisumik attannissaa pillugu paasissutissanik imaqaassaaq. Peqqussutip sivisussusissaanut pissutsit, peqqussuteqarnermut tunngaviusut, uani assersuutigalugu nappaatip suunera, tunillatsinnissamullu ulorianartorsiorneq pillugu nalilersueqqissaarnerit apeqqutaassapput.

Aalajangersakkakut inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik napparsimasoq imaluunniit inuk taama ittumik tunillatsissimasorisaq katsorsartinnissamut peqquneqarsinnaavoq.

Inuk nalinginnaasumik ulorianartumik nappateqarsinnaavoq, peqqissaanermik suliaqartumit nappaatiminik suussuserfigineqarsimasoq. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissorneqarnikkut pisinnaavoq.

Inuk nappammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik tunillatsissimasutut naatsorsuutigineqartarpoq, inuit assersuutigalugu nappaammik ersiuteqartillugit. Tamatuma saniatigut inuup nunatsinni nunattalu avataani siusinnerusukkut maannakkulluunniit najugarisimasaata inuup tunillatsissimasutut naatsorsuuteqarfigineranut aallaaviusinnaavoq.

Aamma taama pisoqassaaq, inuk inummik allamik najorteqarsimappat imaluunniit attaveqarsimappat, taanna inuk tunillatsissimasutut paasineqarsimappat imaluunniit sumiiffimmi annertuumik tunillaassuuffiusumiissimappat.

Tunillaassuinerup annertuutut qaqugukkut isigineqarnissaanut nappaammik nalilersueqqissaarneq tunngavigineqassaaq.

Katsorsaaneermik aallaartitsisoqarnissaanut peqqussuteqarnissamut aallaaviatigut inuup nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimanissaa piunasaqaataavoq.

Aalajangersakkakut aamma katsorsaaneq aallartinneqarsinnaassaaq, inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasorineqarpat.

Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq, pineqartoq nappaammut taassumunnga piviusoq naapertorlugu ersarissumik takussutissaqarpat, kisianni inaarutaasumik assersuutigalugu nakorsamit tigussiffigineqarnikkut nappaammik suussusilerneqanngikkaluartoq.

Uunga atatillugu katsorsaaneq, inuup nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasup imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisap peqqissinissaa imaluunniit ikiorneqarnissaa anguniarlugu peqqissutsikkut iliuseqarnertut suliniuteqarnertullu paasineqassaaq.

Uani aallaaviatigut nakorsaasersuilluni katsorsaaneq pineqassaaq, tassa nakorsaait atorlugit katsorsaaneq, kisianni aamma katsorsaariaatsit allat taassunga nappaammut tuniluuttumut katsorsaaitut naleqquttutut isigineqartut atorneqarsinnaapput, ikit salinneqarnerat ilanngullugu.

Aalajangersagaq malillugu katsorsaanissami piunasaqaataavoq, peqqinnissaqarfimmi naalagaaffimmiit akuerisaallutik sulisunit aamma inunnut taakkua sinnerlugit akisussaallutik sulisunit isumagineqarnissaa.

§ 12, imm. 2-mi oqaaseqatigiinni siullerni siunnersuutigineqarpoq, sivisunerpaamik sapaatit akunnerini sisamani katsorsartinnissamut peqqussuteqarnissamut aalajangiisoqarsinnaasoq. Aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq, inuk iliuseqarfigineqartussaq aallaaviatigut sapaatit akunneri sisamat sinnerlugit katsorsartinneqarnissaa peqqussutigineqarsinnaanngitsoq. Pineqartumut taamaalilluni iliuseqarnissap atorunnaarnissaa imaluunniit sivisunerpaamik sapaatit akunnerisa sisamat kingorna nalilersoqqinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Iliuutsilli attanneqarnissaa pisariaqarunnaarpat iliuutsit ingerlaannaq atorunnaarsinneqassapput, soorlu § 7, imm. 2-mi siunnersuutigineqartutut.

§ 12, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni siunnersuutigineqarpoq, peqqussut tamatuma kingorna sivisunerpaamik sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarsinnaassasoq. Aalajangersakkakut qulakkeerneqassaaq inummut, nappaammik inunnt nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasumut imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisamut iliuserineqartussat, sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarsinnaanissaat, iliuseqarnerup atorunnaarsinneqarnerata nalaani nappaatip taassuma aalajangersimasup pinaveersaartinneqarnissaanut siaruatsaalineqarnissaanullu iliuseqarnerup ingerlaannarnissaa pisariaqartutut Nunatta Nakorsaaneqarfiata nalilerpagu.

Katsorsartinnissamut peqqussut taamaallaat immikkut illuinnartunik pisoqartillugu sivitsorneqarsinnaassasoq piunasaqaataavoq, assersuutigalugu inuk iliuseqarfigineqartoq nappaammik, aallaqqaammut katsorsaaneermut pissutaasumik tunillaassuisinnaasutut, katsorsaaneerup sivisunerpaamik sapaatit akunnerinik sisamanik siviussusillip qaangiunnerani suli aarlerinaateqarpat. Aamma naatsorsuutigineqarpoq, katsorsaaneq inuk pineqartoq sapinngisamik eqqarsaatigalugu, pisariaqanngitsumik innimiilliornerit ajoqusiinerillu pinaveersaartinniarlugit pissasoq.

Inuup katsorsartinnissaanut peqqussuteqarnissaq taamaallaat aalajangiinikkut pisinnaavoq, nappaammik nalinginnaasumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik nappaatinik pinaveersaartinnissaq imaluunniit nappaatit siammarnissaasa killilersimaarnissaat pisariaqarpat, uani § 8, imm. 1-imi siunnersuutigineqartoq takuuk. Katsorsartinneq pisariaqaannassanngilaq kisiannili aamma nappaammik pineqartumik siaruatsaaliuinissaq tunillatsittoqarnissaanillu pinaveersaartitsinissamut tulluassaaq.

§ 8, imm. 2-mi siunnersuutigineqartoq malillugu, Nunatta Nakorsaaneqarfia, Nunatta Nakorsaaneqarfiata katsorsarneqarnissamik peqqussuteqannginnerani inuup eqqarsaatigineqartup iliuseqarnerup naammassinissaanut suleqataanissaanik kajumissaarissasoq piunasaqaataavoq.

Inuk iliuseqarfigineqartussatut eqqarsaatigineqartoq paaqqinnittarfimmi, katsorsaavimmi assigisaaniluunniit najugaqarpat najugaqarallarpalluunniit, suleqataanissaanik kajumissaarneqarnerata nalunaarutiginnissaanut tunngatillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata paaqqinnittarfik qulakkeerinnissasoq qinnuigissavaa, § 8, imm. 3 takuuk.

§ 8, imm. 4-mi siunnersuutigineqartoq malillugu, Nunatta Nakorsaaneqarfiata paaqqinnittarfik aalajangiissutip naammassineqarnissaata qulakkeernissaanut qinnuigissavaa. Tassa imaappoq, inummut assersuutigalugu isumassuivimmi, najugaqatigiiffimmi assigisaaniluunniit najugaqarallartumut katsorsaaneq pineqarpat Nunatta Nakorsaaneqarfiata sulisut qinnuigissavai qulakkeeqqullugu inuk pineqartoq peqqussuteqarneratut katsorsarneqassasoq.

§ 16 malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia oqartussaaffik imaluunniit paaqqinnittarfimmi piginnittoq Nakorsaaneqarfiup iliuseqaqqusimasaannit qinnuiginnittoqarneratigut iliuserineqartup taama ittup naammassinissaa attannissaalu siunertaralugit inummut iliuseqarfigineqartussamut pissaanermik atuisoqarsinnaasoq aalajangersinnaavaa, pineqartumik timikkut aalaakkiinikkut, tigumminninnikkut utertitsinikkullu, imaluunniit pineqartup sumiiffigisaani ininik parnaarsuinikkut.

Aamma peqqussutit malinneqanngippata, inummut peqqussummik malinninngitsumut politiit pissaanermik pisarialimmik atuisinnaapput, § 17-imut siunnersuut tassungalu nassuiaatit takukkit.

§ 13-imut

§ 13, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, Nunatta Nakorsaaneqarfia tunillatsissimasunik imaluunniit tunillaassortumik timimiulinnik tunillannartunik mingutsinneqarsimasunik mingutsinneqarsimasorineqartunilluunniit eqqiaanermik aallartitsisoqarnissaanik peqqusisinnaasoq.

Aamma Nunatta Nakorsaaneqarfia tunillatsissimasunik imaluunniit tunillaassortumik timimiulinnik taakkunungaluunniit attaveqarsimasunik, tunillannartunik mingutsinneqarsimasunik mingutsinneqarsimasorineqartunilluunniit eqqiaanermik aallartitsisoqarnissaanik peqqusisinnaavoq.

Aalajangersagaq una malillugu eqqiaanermi aallaaviatigut peqqissaartumik uffarnissaq atisanillu taarsiinissaq pineqarput. Tamatuma sanitigut allatut eqqiaanermik pisariaqartitsisumik immikkut ittumik pisoqarsinnaavoq.

Tunillatsissimasoqarnera ilimagineqarsinnaavoq inuk sumiiffimmi uppersarneqarsimasumik tunillaassuiffiusumiissimappat imaluunniit tunillaassuiffiusutut ilimagineqartumiissimappat.

Imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata tunillannartut siaruarnissaat pinaveersaartinniarlugit inuit tunillannartumik mingutsinneqarsimasorineqartut tunillannartumut misissortinnissaannik peqqusinnaavai, soorluttaaq Nunatta Nakorsaaneqarfia illersuutinik assigisaannilluunniit atuinissamik peqqusisinnaasoq.

Tamatuma saniatigut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut inunnik eqqiaanissamut aamma misissortinnissamut, illersuutitut assigisaannilluunniit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut.

§ 14-imit

Nunatta Nakorsaaneqarfia angallassissutit allallu aalaakkaasuunngitsut kiisalu pigisat aalaakkaasut il.il. tunillannartuierneqarnissaannik peqqusisinnaavoq. Angallassissummik aalaakkaasuunngitsumilluunniit piginnittumut peqqusisoqassaaq. Angallassissummik aalaakkaasuunngitsumilluunniit atuisup atorpagu atuisumut peqqusisoqassaaq. Imm. 2 malillugu Naalakkersuisut Nunatta Nakorsaaneqarfia siunnersueqatigereerlugu imm. 1 naapertorlugu tunillannartuiaanermut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 15-imit

Aalajangersakkap Nunatta Nakorsaaneqarfiata inuit nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnilluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasut imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisat tamanut angallassissutinik piffissami aalajangersimasumi atuinissaannik inerteqquteqarsinnaanera aqutissiuuppa. Inerteqquteqarnermi piffissaq qanoq sivisutigissanersoq pisut aalajangersimasut, tassunga ilanngullugu inuk qanoq sivisutigisumik tunillaassuisinnaanersoq aallaavigalugit aalajangerneqassaaq.

Inerteqqutit imm. 2 malillugu ullut arfineq-marluk tungaanut atuuttussatut nalunaarutigineqarsinnaapput. Inerteqquteqarsinnaanermut piunasaqaatit suli eqqortinneqarpata piffissaq sivitsorneqarsinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnilluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasinnaavoq, nappaat peqqinnissaqarfimmi sulisumit suussusilerneqarpata. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissorneqarnikkut pisinnaavoq.

Inuk nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnilluunniit aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasutut ilimagineqarsinnaavoq, inuit assersuutigalugu nappaammut ersiuteqarpata.

Tamatuma saniatigut inuup nunatsinni nunattalu avataani siusinnerusukkut maannakkulluunniit najugarisimasaata inuup tunillatsissimasutut naatsorsuuteqarfigineranut aallaaviusinnaavoq.

Aamma taama pisoqassaaq, inuk inummik allamik najorteqarsimappat imaluunniit attaveqarsimappat, taanna inuk tunillatsissimasutut paasineqarsimappat imaluunniit sumiiffimmi annertuumik tunillaassuuffiusumiissimappat.

Tunillaassuinerup annertuutut qaqugukkut isigineqarnissaanut nappaammik nalilersueqqissaarneq tunngavigineqassaaq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq Nunatta Nakorsaaneqarfiata § 8, imm. 3 aamma 4 malillugu qinnuiginninneranut atassutilittut isigineqassaaq.

Inummut assersuutigalugu napparsimavimmi, paaqqinnittarfimmi, najugaqarfissatut neqeroorummi assigisaaniluunniit najugalimmut iliuuseqartoqassappat, Nunatta Nakorsaaneqarfiata najugaqarfiup taanna §§ 9, 10, 11, imaluunniit § 13, imm. 1 aamma 2 malillugit peqqussutit nalunaarutigineqartut qulakkiissagai qinnuigissavaa.

§ 16, imm. 1-imi aalajangersakkakut Nunatta Nakorsaaneqarfiata, ilitersuisoqaraluartoq ikiuisoqaraluartorlu inunnut Nunatta Nakorsaaneqarfiata iliuuseqaaqquusimasaannit qinnuiginnittoqarneratigut iliuuserineqartup taama ittup naammassinissaa attannissaalu siunertaralugit pissaanermik atuinissamut akuersisummik tunniussisinaanissaa periarfissinneqarpoq.

Sulisut §§ 9, 10, 11, imaluunniit § 13, imm. 1 aamma 2 malillugit iliuuseqartoqarnissaanik qulakkeerinninnissamut § 8, imm. 4 naapertorlugu iliuuseqarnissaanik pisussaaffilerneqartut, iliuusissat piunasaqaatigineqartut naammassinissaannut attannissaannullu pissaanermut tunngasunik pisariaqartinneqartunik atuinissamut aalajangersakkatigut periarfissaqalissapput.

Meeqqap inuusuttulluunniit iliuusissat naammassineqarnissaannut attanneqarnissaannullu suleqataarusunnginnera pissutigalugu pissaanermik atuinissaq pisariaqalerpat aamma meeraq inuusuttorluunniit taamatut pissusilersornermigut meeqqamut namminermt allamulluunniit ajoqusiippat, meeqqamut inuusuttumullu angajoqqaatut oqartussaataitasut nakkutiginnittulluunniit ilanngutitinneqartariaqarput. Aalajangersakkakut piunasaqaataavoq § 7-mi siunnersuutigineqartumi tunngaviit aamma pinngitsaaliinikkut iliutsinut tunngatillugu isiginiarneqassasut. Pissaanermik atuneq pisariaqartuussaaq, sapinngisamik sivikitsuussaaq iliuusissamilu piunasaqaatigineqartumi siunertarineqartumut tunngatillugu naleqquttuussalluni. Pissaanermik atuneq akuliuffiunnginnerpaaq qajassuussinerpaarlu atorneqassaaq, tamanna siunertarineqartup angunissaanut naammassappat.

Tamatuma kingunerisaanik pissaanermik atuinissaq sioqqullugu, inuup peqataanissaanut kajumissaarnissaa qulakkeerneqassaaq, aamma isumaginninnermi perorsaanikkut suliniutit iluatsinngitsumik misilinneqareersimassapput.

Pissaanermik atuineri makku atorneqarsinnaapput pineqartumut timikkut aalaakkiineq, uninnngatitsineq utertitsinerlu (nr. 1), imaluunniit pineqartup sumiiffigisaani ininik parnaarsuinerit (nr. 2).

Ininik pineqartup sumiiffigisaanik parnaarsinermi pineqartup iniminngaanniit ajornanngitsumik isumannaatsumillu ikioqqusinnaanissaa qulakkeerneqassaaq. Tamatuma sanitigut sulisut pineqartoq akunnermut minnerpaamik ataasiarlutik takusartassavaat.

Pinngitsaaliilluni iliuuserineqartut attanneqarnissaat pisariaqarunnaarpata iliutsit ingerlaannaq atorunnaarsinneqassapput.

Aalajangersakkami imm. 3 malillugu pissaanermik atuinerit najoqqutassat, soorlutaaq paaqqinnittarfinni ataasiakkaani katsorsaavinniluunniit il.il. najoqqutassat atuuttut malillugit nalunaarsorneqassapput.

Aalajangersakkami § 16, imm. 4, naapertorlugu malittarisassat imm. 1 naapertorlugu aalajangersarneqartut malittarisassanik inatsisimmi allami aalajangersarneqartunik imaluunniit inatsit alla naapertorlugu aalajangersarneqartunik sanioqqutsisinnaapput. Aalajangersagaq tassa imaappoq, assersuutigalugu § 9 naapertorlugu misissuisoqarnissaanik aalajangertoqarpat innuttaasullu taanna peqataaffigerusunnagu, pisinnaatitaaffiit sanioqqutaarneqarsinnaapput innuttaasut Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6, 31. maj 2001-imeersoq naapertorlugu pisinnaatitaaffigisimasaat eqqarsaatigalugit.

§ 17-imut

Siunnersuummi inunnut ataasiakkaanut iliutsit pillugit kapitali 3 malillugu peqqussutit inerteqqutigineqartulluunniit malinneqanngippata politiit peqqussutit inerteqqutigineqartulluunniit taama ittut attanneqarnissaannut ikiorsiisinnaanerannik aalajangersakkamik § 17 imaqarpoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu politiit ikiuunnerannut atatillugu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit politiit pisariaqartillugu maleruagassat atuuttut naapertorlugit pissaanermik atuisinnaapput. Malittarisassat atuuttut innersuunneqarput inatsimmik eqqortumik atuisoqarnissaa qulakkeerniarlugu. Taamatuttaaq aalajangersakkap naqissuserpaa, politiit malittarisassat pissaanermik atuisinnaanerat maleruagassat atuuttut naapertorlugit saneqqunneqarsinnaanngitsut.

Politiit tassaapput pissaanermik atuinissamut tunngavissaqarnersoq nalilersuisussat. Politiit pissaanermik atuinerat pisariaqartuussaaq illersorneqarsinnaassallunilu, pissaanermillu atuineq illersorneqarnissamut ugartugaasumut iliuutsit annertussusaalu soqutigineqartumut naleqqussagaassalluni. Tamatuma saniatigut pisaanermik atuineq qajassuunneqassaaq, nalaatat naapertorneqassapput taamaalisukkullu ajoqusertoqassagaluarpat minnerpaaffissamiitineqassalluni.

§ 18-imut

Pisortat ingerlatsiviini nalinginnaasumik naleqqiussineq pillugu tunngavik atuuppoq. Uani iliuutsit akuliuffiunnginnerpaat naammappata iliuutsit akuliuffiunerusut atorneqannginnissaat, soorlu iliuutsit siunertamut tunngatillugu naleqquttuunissaat pineqarpoq. Iliuserineqartutaaq siunertarineqarluni anguniarneqartup angunissaanut naleqquttuussapput. Tamanna pillugu inatsimmi immikkoortuni assigiinngitsuni tunngavik pillugu aalajangersagaqarpoq. Ilaatigut tarnikkut nappaateqartuni pinngitsaaliinerup atorneqarnera pillugu inatsimmi atuuppoq. Tamanna pillugu nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit Inatsisartut inatsisaanni tunngavinnik assingusumik aalajangersaasoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni kapitali 4 malillugu siunnersuutigineqartunik aalajangersakkami § 18-kkut piunasaqaatinik tunngaviusunik nalinginnaasunillu, inuiaqatigiinnut iliuutsinik aallartitsinissamik attassinissamillu naammassineqartussanik aalajangersaasoqarpoq.

Kapitali 4 malillugu § 18-imi, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullikkut iliuuseqarnerit tamarmik pisariaqartuussasut, sapinngisamik sivikitsuussasut iliuutsimillu siunertamut tunngatillugu naleqquttuussasut siunnersuutigineqarpoq.

Pisariaqassusaa pillugu tunngavik, naleqqiussineq pillugu tunngavik pinngitsaaliinaveersaarnissarlu pillugu tunngavik aalajangersakkatigut ilaatigut aalajangersarneqarput.

Pisariaqartuunissaa pillugu piunasaqaat isumaqarpoq pinaveersaartitsiniarluni imaluunniit nappaatip pineqartup siaruatsaaliniarneranut iliuuseqarnissaq pisariaqarpat kapitali 4 malillugu taamaallaat iliuusissanik aalajangiisoqarsinnaasoq. Piunasaqaat isumaqarportaaq kapitali malillugu aallartitsinissamik iliuuseqarnissaq pillugu aalajangiisoqartinnagu nappaatip pineqartup pinaveersaartinnissaanut imaluunniit siaruatsaalinnissaanut iliuusissat qanoq pisariaqartigenerat pillugit nalilersuisoqaqqaassasoq. Iliuusissaq pisariaqartutut nalilerneqanngippat tamanna aallartinneqarnaniluunniit attanneqassanngilaq.

Naleqqiussineq pillugu tunngavik isumaqarpoq iliuusissanik aalajangersaanermi iliuusissatut tunngavilersuutigineqartunut atatillugu iliuusissat naleqquttuunerannik nalilersuisoqassasoq. Tamanna aamma killilersuinerit allat il.il. Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat allat malillugit aalajangersarneqarsimasut eqqarsaatigalugit isigineqassaaq.

§ 18, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni siunnersuutigineqarpoq iliuitsit akuliuffiunnginnerpaat qajassuussinerpaallu atorneqassasut, taakkua siunertarineqartup naammassinissaanut naammappata. Pinngitsaaliinaveersaarnissamut tunngavik aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma kingunerisaanik iliuitsit akuliuffiunnginnerpaat qajassuussinerpaallu naammappata taakku atorneqartuaannassapput. Iliuitsit akuliuffiunnginnerpaat atorlugit siunertap anguneqarsinnaanera erseqqippat iliussissanik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq.

Iliussissatut tunngavilersuutigineqartut nappaammik pinaveersaartitsinissamut akiuiniarnermullu pisariaqartut saniatigut piffissami sivisunerusumi iliuitsit attanneqarsinnaannginnerat § 18, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq. Aammattaaq tamatumunnga tunngavissaaruppat, assersuutigalugu iliuseqarnissamut tunngavissiiisumik nappaatip pineqartup aarlerinartutut nalilerneqarnera tunngavissaaruppat aalajangersakkat siunnersuutigineqartut malillugit killilersuinerit inerteqquteqarnerilluunniit attanneqarsinnaassanngillat.

Erseqqissarneqassaaq nappaatinik tunillaassortunik pinaveersaartitsinerup akiuiniarnerullu nalorninermut siumullu oqaatigineqarsinnaanngitsunut atassuteqarnera aammalu inuit inuiaqatigiillu illersornissaat anguniarlugu mianersornissamut tunngavik aallaavigalugu iliuitsit sunniutaannik uppersaataitaqanngitsunik ilisimasaqarfigineqanngitsunillu iliussissanik aalajangersaasoqarsinnaanissaannut piumasaaqatinit killilerneqassanngitsoq. Mianersornissamut tunngaviup kingunerisaanik, ilisimatuussutsikkut ilisimasat pissarsiarineqarsinnaasut aarlerinassutsimik tamakkiisumik nalilersuinissamut periarfissaqartitsinngippata, innuttaasunut inuiaqatigiinnullu peqqissutsitigut illersuinissarlugu eqqarsaatigalugit mianerisassat illuatungaani innuttaasut pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit mianerisassat oqimaaqatigiissarneqassapput.

Assersuutigalugu imatut pisoqarsinnaavoq, nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup variantia nutaaq, tunillaassuutiasupilussuaq toqunartorlu pillugu ilisimasakinneq pissutigalugu kiffaanngissusiiiaalluni killilersuisoqalenera variantillu pissusai erseqqinnerusumik nassuiarneqarneranni tamatuma pisariaqarsimanngikkaluarneranik kingorna paasisimasaqalerneq.

§ 19-imut

Nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siaruarnissaa pinaveersaartinniarlugu siaruatsaaliniarluguluunniit inuiaqatigiinnut akuliunnerit kapitali 4-imi malittarisassat aallaaviatigut aallartinneqarsinnaanerat aalajangersakkami § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Tassa imaappoq kapitali malillugu § 2, imm. 4 naapertorlugu nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut nalilerneqartup siaruarnissaa pinaveersaartinniarlugu

siaruatsaaliniarluguluunniit iliuitsit tamarmik atorneqarsinnaasut. Nappaammik tunillaassortumik allamik imaluunniit nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik pinaveersaartitsiniarluni siaruatsaalisitsiniarluniluunniit kapitalimi iliuitsit aallaaviatigut atorneqarsinnaassanngillat.

Taamaattorli nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartooq iliuseqarfigineqanngikkuni inuiaqatigiinnut aarlerinartumik ineriartorsinnaasutut ilimagineqartoq pinaveersaartinniarlugu siaruatsaaliniarluguluunniit §§ 23, 24, 25 aamma 26 malillugit iliuitsit aallartinneqarsinnaanerit § 19, imm. 2-mi aalajangersarneqarportaaq.

Nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsinngitsumik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik pinaveersaartitsiniarluni siaruatsaalisitsiniarluniluunniit kapitali 4 malillugu inuiaqatigiinnut akuliunnerit pillugit iliuitsit aallartinneqarsinnaanerit aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Assersuutigalugu nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartooq pineqartillugu, tassani ineriartornerata ilisimaneqarnera nalorninarpit aammalu nappaatip qanoq inuiaqatigiinnut aarlerinartumik ineriartortitsitigisinnaanera erseqqinnerusumik paasineqarnissaata tungaanut mianersornissamut tunngavik aallaavigalugu killilersuinerik aalajangersaasoqarneratigut taama pisoqarsinnaavoq.

Sumiiffinnik matusisoqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 23 malillugu pulaartut paaqqutarisariallit angerlarsimaffiinnut, najugaqarfinnut paaqqinniffiusartunut, il.il. isersinnaanerannut killilersuinerit inerteqquteqarnerilluunniit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 24 malillugu, pisortat ingerlatsiviinik, inissiivinnik assigisaannillu atuisinnaanermut taakkunungaluunniit isersinnaanermut killilersuinerit inerteqquteqarnerluunniit pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25 malillugu kiisalu ulluunerani paaqqinnittarfinnik, atuarfinnik, ilinniarfeqarfinnik il.il. atuisinnaanermik taakkunungaluunniit isersinnaanermut killilersuinerit inerteqquteqarnerluunniit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 26 malillugu iliuitsinut atuuppoq.

§ 20-mut

§ 20, imm. 1 malillugu Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu inuit sumiiffimmi ataatsimi, tassunga ilanngullugu annerusumik minnerusumilluunniit katersuunermut, aaqqissuussinermut, pisussanut il.il. atatillugu arlaliunissaannik inerteqquteqarnermut nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq siaruataasillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaalineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 takuuk.

§ 20, imm. 1-ikkut katersuuttoqarnissaanut, aaqqissuussisoqarnissaanut, pisoqarnissaanut il.il. siammasissumik paasillugu inerteqquteqartoqarsinnaassaaq, assersuutigalugu eqimattani

ataatsimoorussamik siunertalinni, tusarnaartitsisuni, timersornikkut aaqqissuussinerni, festini, ingerlatseqatigiiffinni peqatigiiffinniluunniit ataatsimeersuarnerni ataatsimiinnernilu peqataasut, aammalu inuit katersuutinnigikkaluarlutik sumiiffimmi ataatsimi ataatsimoorunnissaannut inerteqquteqartoqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu inuppasuit aqqusinermi assigisaaniluunniit katersuunnerat ilaatigut pineqarpoq.

Aaqqissuussami peqataasut imminnut ungasissinnaanissaat nalilersoqqissaarneqarpat "sumiiffimmi ataatsimi" aaqqissuussineq il.il. arlalinnik peqataasussallit ingerlanneqarsinnaassapput.

Assersuutigalugu qaannamik takutitsinermut imaaniluunniit aaqqissuussanut assingusunut atatillugu peqataasut imminnut ungasissapput, peqataasut tamarmik immikkut imminnut ungasillutik imaatigut angalassallutik.

Tamatuma saniatigut arpalluni sumiissusersiornerit aaqqissuussallu assingusut, imminnut ungasittunik ataasiakkaanik peqataasussallit imaluunniit eqimattakkuutaanik ikittukkuutaanik imminnut ungasittunik peqataasussallit, katersuunnermut amerlassusissatut aalajangiunneqartunik tamarmik maleruaasut aallaaviatigut ingerlanneqarsinnaassapput. Aaqqissuussinerup ingerlanera tamaat peqataasut ungasissusertik attatiinnassavaat. Taamaattoqanngippat aaqqissuussineq sioqqullugu, ingerlanerani kingornaluunniit assersuutigalugu ataatsimut aallarnermi pokalimilluunniit tunniussinermi katerinnissaq inerteqqutaassaaq.

Aaqqissuussat il.il. katerinnissamut amerlassutsimut aalajangiunneqarsimasunit amerlanerusunik peqataasussallit, matumani peqataasut sumiiffimmi annertunerusumi siaruarsimangaatsiarfigisassaat, taamaattorli aaqqissuussap ingerlanerani imminnut saneqquteqattaarfigisassaat, assersuutigalugu pikuerniarnermi tuniniaaviit sumiiffimmi annertuumi siaruarsimasut taamaattorli tuniniaavimmiit tuniniaavimmut ingerlaarfiusussat ingerlanneqarnissaat inerteqqutaassapput.

Kiisalu pissutsit aallaavigalugit aaqqissuussinerit il.il. immikkut ittut, sumiiffimmi ataatsimi aaqqissuussani tamani peqataasussat amerlassusissaat aalajangiunneqartut tikillugit ataatsikkut peqataasussallit ingerlanneqarsinnaassapput, matumani aatsaat aaqqissuussinerit ilumut assigiinngitsut pineqarpata.

Assersuutigalugu neriniartarfimmi eqimattat neriartortut arlallit, akuerisamik amerlassusilinnik peqataasussallit immikkut inuuissiortoornissaat periarfissaassaaq.

Taamaattorli katerinnernut peqataasut amerlanerpaaffissaattut aalajangiunneqartoq maleruarnerlugu - amerlanerpaaffissaaniilluunniit ikinnerugaluarpata - neriniartarfimmi ataatsimi ataatsimut aaqqissuussaq eqimattakkuutaanut ikittukkuutaanut arlalinnut agguataarnissaa periarfissaanngilaq.

Assersuutigalugu neriniartarfik, juullilernerani nereqatigiinnermik aaqqissuussinissamik neqerooruteqartartoq suliffeqarfimmiillu arlalinnit peqataanissamik nalunaarfigineqarsinnaasoq

ataatsimut aaqqissuussinertut isigineqarpoq. Suliffeqarfiit ataasiakkaat tamarmik immikkut issiagaluartut tamanna aamma atuutissaaq.

Sumiiffimmi ataatsimi aaqqissuussinernut arlalinnut tunngatillugu ilumut aaqqissuussinert arlaqartuusut assigiinngitsuunissaat piunasaqaataavoq. Matumani nalilersueqqissaarneq tunngavigineqassaaq.

Piginnaatitsinermik aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqartariaqartut aallaaviatigut pisuni tamani inuit arlallit sumiiffimmi ataatsimi sumiiffimmiiffigisinnaasaannik imaqassapput.

Katersuunnerit il.il. qanoq amerlatiginissaannut inuillu amerlassusaat qanoq naatsorsorneqarnissaannut tunngatillugu piginnaatitsissut naapertorlugu malittarisassani aalajangersarneqartariaqartuni aalajangersarneqarsinnaassapput. Nappaatip pineqartup inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut nalilerneqartup siaruarnissaata pinaveersaartinnissaanut siaruatsaalinissaanulluunniit pisariaqartutut nalilerneqartut apequtaallutik amerlassutsit amerlisinneqarsinnaanissaat ikilisinneqarsinnaanissaallu piunasaqaataavoq.

Katersuunnernik malittarisassiornermi pisariaqartitsilersinnaaneq assersuutigalugu meeraq toqulerpat kuisitsipallannissaq imaluunniit katititsinermi aappaasup toqujartornerani allatulluunniit napparsimaruluttumut toqulersoqartilluguluunniit upperisamik ileqqulersornerit malittarisassanik aalajangersaanermi eqqumaffigineqassapput.

§ 20, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq imm. 1 malillugu inerteqquteqarnermi illup iluani, silami, pisortat inuillu sumiiffimmi ataatsimi arlaliunissaannik inerteqquteqarnerit pineqarsinnaammata.

Kiisalu aalajangersakkami tunngaviliunneqartut aallaaviatigut inuit angerlarsimaffiit malittarisassanik aalajangersaasoqassanngitsoq piunasaqaataavoq.

Taamaattorli pisariaqalissappat katersuunnerit malitsigisaannik inuiaqatigiinnut aarlerinartumik immikkut tunillatsinnissamut ulorianartoqarnera naatsorsuutigineqarpat inuit angerlarsimaffiisa inuit inoqutiginngisat katerisimaaqatigiinnissaattut atorneqarnissaannut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Ikinnerpaamik inuit pingasut amerlanerusulluunniit sumiiffimmi ataatsimi ataatsimoornissaannut inerteqquteqarnermik malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassasoq aalajangersakkami piunasaqaataavoq.

Tassunga atatillugu inoqutigiinni inuit pingasut amerlanerusulluunniit sumiiffimmi ataatsimi ataatsimoornissaannut inerteqquteqarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqassanngitsoq piunasaqaataavoq.

Inuit pingasut amerlanerusulluunniit qaniginerpaasat sumiiffimmi ataatsimi ataatsimoornissaannut inerteqquteqarnermik malittarisassanik aalajangersaasoqassanngitsoq

piumasaqaataavortaaq. Qaniginerpaasat tassaapput aappaasoq, aalajangersimasumik inooqatigisaq, aalajangersimasumik aappaq, angajoqqaat, meeqqat qatanngutillu. Inuit inoqutigiiingitsut, taamaattorli inissatigut atugassarititat tunngavissaqartitsippata ulluinnarni ilaginnitsoorneqarsinnaanngitsut sumiiffimmi ataatsimi ataatsimooruissaannik inerteqquteqarnissamut malittarisassanik aalajangersaasoqassanngitsaq piumasaqaataavortaaq. Assersuutigalugu ilinniartut ilinniartut ineqarfiini ataatsimoorussamik igaffilinnut aamma/imaluunniit uffartarfilinnut assingusuniluunniit najugaqatigiiffinnut atuuppoq.

Imm. 1 naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqarsimasut inatsimmik allamik saneqqutsisinnaasut § 20, imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik malittarisassat aqutsisunit aalajangersarneqartariaqartut aalajangersakkanik inatsisini allaniittunik saneqqutsisinnaapput. Tamanna pingaartumik aalajangersakkanut assersuutigalugu katersuunnernik, aaqqissuussanik, pisussanik il.il. aaqqissuussinissamut taakkunanilu peqataanissamut pisinnaatitaaffiliisunut atuuppoq.

§ 20 malillugu iliuutsit sapinngisamik sakkukillutillu sivikitsuussapput, siunertamut tunngatillugu naleqquttuussallutik soorluttaaq iliuutsit akuliuffiunnginnerpaat qajassuussinerpaallu atorneqassasut, taakkua siunertarineqartup naammassinnaanut naammappata. Iliuuseqarnissamut tunngavissaaruppat iliuutsit atorunnaarsineqassasut piumasaqaataavortaaq. § 18, imm. 2-mut nassuiaatit innersuussutigineqarputtaaq.

§ 20, imm. 4-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq katersuunnernut naalakkersuinikkut allatulluunniit isummernissamik siunertalinnut malittarisassanik aalajangersaanissamut allatulluunniit akuliunnissamut periarfissamik mattussivoq.

Naalakkersuinnermut atatillugu katersuunnerit Inatsisartunit, Naalakkersuisunit, Kommunalbestyrelsinit naalakkersuinikkullu partiinit aaqqissuunneqartut naalakkersuinnermik siunertalimmik katersuunnertut isigineqarput.

Katersuunnerit peqatigiiffinnit, soqutigisaqatigiinnit il.il. aaqqissuunneqartut naalakkersuinikkut allatulluunniit isummernissamik siunertalimmik katersuunnertut aallaaviatigut isigineqarsinnaanngillat, katersuunnerit ataatsimiinnikkut isummanilluunniit nittarsaassinikkut inuiaqatigiinni pissutsinik takutitsiniarnermik ataatsimut siunertaqanngippata.

Katersuunneq isummernissamik naalakkersuinikkulluunniit siunertap saniatigut allamik aamma siunertaqarpat, katersuunneq maleruagassat assigiinngitsut marluk malillugit suliarineqassaaq, matumani katersuunnernut tunngatillugu malittarisassaajunnartut isummerniarluni naalakkersuinikkulluunniit katersuunnermut atuutsinneqassanatik; katersuunnerup siunertarisaanut allamut (assersuutigalugu nereqatigiinnermut) katersuunnernut tunngatillugu malittarisassat atuutsinneqassapput.

§ 20, imm. 5-imi aalajangersakkamik ikkussisoqarpoq, malittarisassanik § 20, imm. 1 naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsisoqannginnissaanut nakkutilliinissaq siunertaralugu eqqartuussiviit aalajangiiseqqaarnagit ininut allanullu isersinnaanermut malittarisassanik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitsissut assersuutigalugu peqqissutsimut oqartussat politiilluunniit inerteqqummik unioqqutitsisoqannginnissaanik nakkutilliiniarlutik eqqartuussiviit aalajangiiseqqaarnagit ininut il.il. isersinnaanermut piginnaatitaaffimmik pissarsinissaannut atorneqassasoq piumasaqaatigineqarpoq.

§ 21-mut

Naalackersuisut nalinginnaasumik iserfigineqarsinnaasumi killilimmi aalajangersimasumi sumiiffimmiinnissamut piffissami aalajangersimasumi atuuttussamik inerteqquteqarsinnaasut § 21, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullikkut siunnersuutigineqarpoq.

Pisumi aalajangersimasumi sumiiffimmi pineqartumi nappaatip siaruarnissaanik ulorianartorsiornerup pinngitsoortinnissaanut malittarisassat § 20, imm. 1-imi siunnersuutigineqartut naammappata inuit sumiiffimmi ataatsimi arlaliunissaanik inerteqquteqarnermut tunngatillugu aalajangersarneqarsimasumut inerteqquteqarsinnaaneq atorneqassanngitsoq piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni piumasaqaataassaaq inuit amerlasuut sumiiffimmi ataatsimi uninngaarsinnaanerannut inerteqquteqarniarnermi, pisunilu aalajangersimasuni inuiaqatigiinnut navianartorsiortitsisinnaasumik nappaammik tuniluutsitsinaveersaarnermi sumiiffimmi tassani naammangippata.

§ 19, imm. 1 naapertorlugu nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siaruarnissaa pinaveersaartinniarlugu siaruatsaaliniarluguluunniit aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersakkatut siunnersuut naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqartut malillugit nalinginnaasumik iserfigineqarsinnaasumi sumiiffimmi aalajangersimasumi Naalackersuisut inerteqquteqarsinnaapput. Tassani tamanit orninneqarsinnaasut, aqquserngit, mittarfiit, ammasarfiup nalaani niuertarfiit pisiniarfissuillu ilaatigut pineqarput. Sumiiffimmut pineqartumut atatillugu inerteqquteqarnissamut piumasaqaatit taamaallaat naammassineqarsimappata sumiiffinnut killilersorneqartunut taamaallaat sumiiffimmiinnissamut, assersuutigalugu sumiiffimmi aalajangersimasumi aqqusinermiluunniit taassumaluunniit ilaanut inerteqquteqartoqarsinnaavoq. Taamaalilluni sumiiffinnut annerusunut assersuutigalugu illoqarfiup ilaanut tunngatillugu inerteqquteqartoqarsinnaassanngilaq.

§ 21, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni siunnersuutigineqartukkut sumiiffimmiinnissamut inerteqquteqarnermi sumiiffimmi pineqartumi angallannerup nalinginnaasup pineqannginnera siunnersuutigineqarportaaq. Inerteqquteqarneq apeqqutaatinnagu assersuutigalugu inerteqqutigineqartunut sumiiffimmukarnissaq aqqusinermukarnissarluunniit suli inerteqqutaassanngilaq.

Tamatuma saniatigut § 21, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, inerteqqut ullut arfineq-marluk tungaannut atuuttussatut nalunaarutigineqartassasoq. Inerteqquteqarsinnaanermut piunasaqaatit sulii eqqortinneqarpata piffissaq sivitsorneqarsinnaavoq.

§ 22-mut

Inuit arlallit sumiiffimmi aalajangersimasumiissimasut sumiiffigisimasaanni peqataaffigisimasaannilu nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik uppersarneqarsimasumik tunillaasoqarsimappat, peqqissaanermik suliaqartumit misissortinnissaat imaluunniit pisariaqarpat inissiivimmuut naleqquttumut mattunnissaat pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissamut piginnaatitaassasut § 22-mi siunnersuutigineqarpoq.

Sumiiffimmi aalajangersimasumiissimasut inunni uumasunilu ataasiakkaani arlalinniluunniit nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik uppersarneqarsimasumik tunillaasoqarsimatillugu tassungaluunniit atatillugu inunnut sumiiffimmi ataatsimi sumiiffimmiissimasunut nappaammik taassuminnga tunillatsissimasinnaanerannut aarlerinartoqarpat malittarisassat atorneqarsinnaapput.

Inuit eqqartuussivinni, Inatsisartuni imaluunniit politikikkut suliaqarfiusuni isummersorfiusuniluunniit suliaqarnermik peqataasut aalajangersakkami aamma ilaatinneqassapput, naak tuniluunneq sioqqullugu § 20, imm. 4-mi saneqqutaarinissamut ilaatinneqaraluartut.

Inunni ataasiakkaani kinaassusersineqarsinnaasuni aammali inuit ataasiakkaat tamarmik kinaassusersiniarneranni pissusissamisuumngitsumik nukissanik atuiffiusuni, assersuutigalugu tusarnaartitsinerni timersornikkulluunniit aqqissuussinerni angisuuni nappaatip siaruarnissaata pinngitsoortinnissaata pingaaruteqarfiani sukkasuumik iliuutsimik aallartitsiffiusinnaasuni aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Assersuutigalugu uppersarneqarsimasumik tunillatsittoqarsimatillugu inuit suliffimmi aalajangersimasumi atorfillit atuartulluunniit misissortissinnaanerannut mattusimasinnaanerannullu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Uppersarneqarsimasumik tunillaasoqarsimappat inuit pisuni, assersuutigalugu tusarnaartitsinermi, katittuni, timersornikkut aqqissuussinermi assigisaaniluunniit peqataasimasut misissornissaannut aammalu mattusimanerup pisariaarunnissaata tungaanut mattusimanissaannut malittarisassanik aammattaaq aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Pisut aalajangersimasut apeqqutaallutik – matumani nappaatip qanoq issusaa - nakorsat misissuinerat, aaversinneq, misissugassamik tigusiffigineqarneq, timip misissorneqarnera il.il. misissuinermi ilaasinnaapput.

Nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup siaruarnissaa pinaveersaartinniarlugu siaruatsaalinissaaluunniit anguniarlugu inuup avatangiisaanit avissaartinnissaa mattusimanermi siunertaavoq.

Inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik nappaateqartillugu nammineq angerlarsimaffimmi mattusimasoqarsinnaassaaq, taamaattorli (assersuutigalugu najukkami najugaqartut sinnerinit avissaaqqanissamut periarfissaqanngikkaanni) inissivimmi naleqquttumi allami mattusimanissaq pisariaqarsinnaavoq.

Unnuinissamut periarfissaqarpat pisariaqartitallu tunngaviusut tamarmik, tassunga ilanngullugit nerisassat imeruersaatillu pissarsiarineqarsinnaappata inissiivik mattusimanissamut naleqquttuussaaq. Assersuutigalugu napparsimaviusinnaavoq, hoteliusinnaavoq il.il.

Nappaatip qanoq ittuunera apequtaalluni mattusimatitsiffinni immikkut ittuniinnissaq pisariaqalersinnaavoq. Taamaammat mattusimanissamik piumasaqaateqarnerup qanoq paasineqarnissaanut nappaatip aalajangersimasup inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisutut nalilerneqarneranik tunngaveqassaaq.

Inuit sumiiffimmi aalajangersimasumiissimasut imaluunniit katersuunnerni, pisuni assigisaanilu peqataasimasut sumiiffigisimasaanni peqataaffigisimasaannilu nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik uppersarneqarsimasumik tunillaasoqarsimappat, peqqissaanermik suliaqartumit misissortinnissaat imaluunniit pisariaqarpat inissivimmut naleqquttumut mattunnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaq inuup kiffaangissuseqarnissaq pillugu pisinnaatitaaffiit akuliunnerusoq Naalakkersuisut eqqumaffigaat.

Taamaammat misissortinnissamut mattusimanissamullu pisussaaffiliisumik malittarisassiunnginnermi nappaatip siaruarnissaanut pinngitsoortinnissaanut kajumissutsimik tunngaveqartumik aalajangersimasumik innersuussuteqarneq naammannersoq pillugu nalilersuisoqaqqaartuaannassaaq.

Taamaammat aalajangersagaq manna malillugu malittarisassanik aalajangersaanermi naleqqiussineq pillugu tunngavik aamma pinngitsaaliinaveersaarnissamut tunngavik atorneqartussaassapput. Taamaammat piginnaatitsissut naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqarsimasut sapinngisamik qajassuussillutillu sivikitsuussapput iliuitsimilu siunertamut tunngatillugu naleqquttuussallutik, soorlutaaq iliuitsit siunertarineqartup naammassinissaanut naammappata akuliuffiunnginnerpaat atorneqassasut.

Malittarisassat aalajangersarneqarsimasut attannissaannut tunngavissaaruppat atorunnaarsinneqassasut piumasaqaataavortaaq.

§ 23-mut

§ 23, imm. 1 malillugu Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu sumiiffimmik, nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup atuuffianik, imaluunniit sumiiffimmik nappaatip taama ittuup

atuuffiulernissaanik *eqqunneqarnissaanilluunniit* aarlerinartorsiorfiulluinnartumik, piffissami aalajangersimasumi matusisoqarnissaanik peqqusisinnaapput.

Taamatuttaaq nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnullu aarlerinartumik ineriartorsinnaasutut ilimagineqartumik pinaveersaartitsiniarneq siaruatsaalisitsiniarnerluunniit pineqarpata aalajangersagaq 19, imm. 2 naapertorlugu nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut atorneqarsinnaassaaq.

Mattussinngikkaanni tunillaassuuttoqalersinnaanera nappaammut maannamut ilisimalikkat atorlugit naatsorsuutigilluinnarneqarsinnaagaangat aarlerinartorsiorluinnarneq pilertarpoq.

Sumiiffinniit killilersuiffigineqartuniit tassungalu takkulluni allanik, soorlu illuutigisamiit, ineqarfiusumiit imaluunniit illoqarfiup ilaaniit, nunaqarfimmiit illoqarfimmiilluunniit peqateqarnissap pinngitsoortinnissaanut § 23, imm. 1 malillugu peqqusisoqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni eqimattat ineqartut akornanni tunillatsittoqarsimasoq paasineqarpata nappaallu inuiaqatigiit peqqissusaat, peqqinnissaqarfiup isumalluutai assigisaallu eqqarsaatigalugit tunillaassuunnerup pinaveersaartinnissaa siunertaralugu sumiiffiup matuneqarnissaanik pisariaqalersitsippat matusisoqarsinnaavoq. Alla assersuut imaassinnaavoq, nunaqarfimmi nappaammik nassaartoqartillugu, taannalu nappaat nunaqarfinni najugaqartut allanut tikeraartillutik nunaqarfinnut illoqarfinnulluunniit allanut tuniluutilersinnaanissaanut aarlerinartoqarsinnaanera.

Inuit eqimattakkuutaat inoqatiminnik, soorlu angajoqqaat najugaqatiginngisaminnik meerallit atassuteqarnissamik immikkut ittumik pisariaqartitsisinnaanerat, sumiiffimmik matusinissaq pillugu suliniuteqarnermi pissusissamisoorlumik eqqarsaatigineqarnissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Soorluttaaq assersuutigalugu annaassiniartut, peqqinnissaqarfimmi sulisut, angerlarsimaffimmi ikiortit aammalu eqqaavilerisut il.il. sumiiffimmiissinnaanissaat pisariaqarsinnaasoq.

Tassunga atatillugu aalajangersagaq malillugu sumiiffik aalajangersimasoq matuneqartop pillugu ersarissumik allagartaliinikkut assigisaanilluunniit ilisarnaasiinikkut sumiiffiup pineqartup tamanut nalunaarutigineqarnissaa piumasaqaataavoq.

Sumiiffimmik matusinermi, matumani tamatuma piffissat sumiiffiullu matuneqartup annertussusaa eqqarsaatigalugit sapinngisamik inuit katersuunnissamat periarfissaat eqqarsaatigineqassapput, pingaartumik isummanik inuit peqqissusaannut naapertuuttunik saqqummiussisinnaanissaq anguniarlugu.

Peqqissutsimut tunngatillugu sumiiffimmik matusinissaq pillugu aalajangiinermi tunngaviusut attannissaat pisariaqarunnaariarpata aalajangersakkat siunnersuutigineqartut malillugit sumiiffimmik aalajangersimasumik matusineq atorunnaarsinneqassasoq annikillisinneqassasorluunniit piumasaqaataavoq.

Imm. 2 malillugu ullut arfineq-marluk tikillugit matusinissamik peqqusisoqarsinnaavoq. Peqqussuteqarnissamut piumasaqaatit sulii eqqortinneqarpata peqqussutip atuunera sivitsorneqarsinnaavoq.

§ 23, imm. 3 malillugu Naalakkersuisut imm. 1 malillugu peqqussutinik nalunaaruteqarsinnaanermut pisinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersakkani siunnersuutigineqartuni sumiiffimmik killilersuiffigineqartumik malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq, soorluttaa matusinissamut peqqussutip sivilissusaa pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut inuit, assersuutigalugu annaassiniartartut, angerlarsimaffimmi ikiortit eqqaavilerisullu sumiiffimmi angalasinnaatitaanerit pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Soorluttaa sumiiffimmi matuneqarsimasumi najugallit sumiiffimmi qanoq, qaqugukkut inuillu qanoq amerlatigisut angalasinnaanerit pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq.

§ 24-mut

Inuit ataavartumik utaqqiisaagallartumilluunniit najugaanni sumiiffigisaanniluunniit, tassani paaqqutarisariallit angerlarsimaffinut, najugaqarfinnut paaqqinnittarfiusunut, oqilisaaffinnut, inissiivinnut, najugaqarfissatut neqeroorutinut assigisaannullu, napparsimavinnut, katsorsaavinnut suliffinnullu assigisaannut tikeraartut isersinnaanerannik killilersuinissamut inerteqquteqarnissamulluunniit nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerit § 24-mi oqaaseqatigiit siullikkut siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq siaruatsillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaalineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 takuuk.

Taamatutaaq nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartoq inuiaqatigiinnut aarlerinartumik ineriartorsinnaasutut ilimagineqartumik pinaveersaartitsiniarneq siaruatsaalisitsiniarnerluunniit pineqarpata aalajangersagaq 19, imm. 2 malillugu nappaatinut inunnut nalinginnaasumik ulorianartunut atorneqarsinnaassaaq.

Nappaatinik nunamut eqqussisoqarnissaata inuillu qanimut najortut najugaqatigiittulluunniit imminnut tunillannissaasa pinaveersaartinnissaat siunertaavoq. Tamanna minnerunngitsumik sumiiffinni, inuit assersuutigalugu ukiutik peqqissutsimikkullu timimikkulluunniit akiuussutissatigut nungullarsimanertik pissutigalugit nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik tunillanneqarunik immikkut mianerisariaqarsinnaasut, assersuutigalugu paaqqinnittarfimmi, utoqqaat illuanni katsorsaavinniluunniit najugaqarfigisaanni taakkunaniiffigisaanniluunniit tamanna atuuppoq. Sumiiffinnili allani inuit qanimut

arlallilluunniit najugaqatigiiffigisaanni, assersuutigalugu najugaqarfissatut neqeroorutini assigisaannilu aamma atuuppoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu nuna tamakkerlugu ilaanulluunniit malittarisassiortoqarsinnaavoq.

Tassa imaappoq, malittarisassanik nunamut tamarmut atuuttussanik imaluunniit malittarisassanik assersuutigalugu nunap ilaannut, kommunitut imaluunniit napparsimavinnut, najugaqarfinnut paaqqinnittarfiusunut, najugaqarfissatut neqeroorutinit assigisaannullu aalajangersimasunut taamaallaat atuuttussanik atuutilersitsisoqarsinnaavoq.

Naleqqiussineq pillugu tunngavik pinngitsaaliinaveersaarnissamut tunngavik aallaavigalugit nuna tamaat pinnagu nunap immikkoortuani sumiiffimmuut minnerusumut malittarisassanik aalajangersaanissaq naammannersoq nalilersuisoqassaaq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut atuutsinneqartarnissaat piumasaqaataavoq. Taakkua sivisussusissaannut pissutsinik aalajangersimasumik naliliinerit apeqqutaassapput, kisianni piffissaq sivikinnerpaatinniarneqassaaq massumunngalu tunngavissaqanngippat atorunnaarsinneqassallutik, matumunnga § 18, imm. 2 takuutaaq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi tikeraartut isersinnaanerannut killilersuinerit inerteqquteqarnerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Killilersuinerik aalajangersaanissamut malittarisassani ilaatigut pulaartut amerlassusaannik killilersuinerik imaqarsinnaapput, tassunga ilanngullugit suliffinni pineqartuni taamaallaat inuit amerlassusaat aalajangersimasukkaarlugit imaluunniit qaniginerpaasaannaat pulaarsinnaatillugit.

Tamatuma saniatigut peqqussuteqarnikkut pulaarnissamut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaassaaq, tassunga ilanngullugit qanermut assiaqummik atuinissamut imaluunniit allatut eqqiluisaarluni iliuuseqarnissamut piumasaqaateqartoqarsinnaavoq, imaluunniit piffissami aalajangersimasumi aalajangersimasumilluunniit iliuuseqarluni, assersuutigalugu najugaqartunut pulaartunullu allanut qanillinaveersaarnissamut piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq malillugu killilersuinerit inerteqqutillu pulaartunuinnaq tunngassapput, taamaalilluni inunnut katsorsaavinni paaqqutarinnittarfinnilu najugaqartunut tassaniittunullu taakkunaniluunniit sulisunut tunngatinneqassanngillat.

Aalajangersagaq malillugu suliffinnut pineqartunut isersinnaatitaanermut tunngatillugu inunnut, assersuutigalugu nioqutissanik tunniussiniartunut kiffartuussisunulluunniit imaluunniit sulinermut atatillugu suliffimmiittunut inerteqquteqarnissamut aalajangersaasoqarsinnaassanngilaq. Taamaattorli taakku inuit isernissaannut killilersuutiniq aalajangersaasoqarsinnaavoq, assersuutigalugu qanermut assiaqummik atuinissaannut piumasaqaateqartoqarsinnaalluni.

Aammattaaq aalajangersakkamik piviusunnngortitsinermi killilersuineri inerteqqutinilu ilaatinneqartussaannngitsunik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Killilersuinerit inerteqqutilluunniit aalajangersarneqarnerannut atatillugu - peqqinnissakkut illersorneqarsinnaasumik - qanigisanit pulaartoqarnissamut periarfissaqarnissaa qulakkeerniarlugu killilersuinerit inerteqqutilluunniit atuuffissarinngisaannik aalajangersaasoqassaaq.

Qanigisat imatut paasineqassapput aappaasoq, aalajangersimasumik inooqatigisaq, aalajangersimasumik aappaq, angajoqqaat, meeqqat ernuttallu. Ungasissumik ilaqtuttat, qatanngutit, meerarsiat meeravissialluunniit, ilaqtarsiat, ikinngutigilluagaq ikinngulluunniit aalajangersimasumik pulaartagaq pissutsit apeqqutaallutik aamma qanigisatut isigineqarsinnaapput, pingaartumik pineqartoq aappaqartinnagu, inooqatigisaqartinnagu meeraqartinnaguluunniit.

Taamaattumik qanigisanut, inummut peruluttumut pulaartussanut imaluunniit meeqqamut najugaqarfimmi najugalinnut imaluunniit uninngasunut qanigisanut kinguartinneqarsinnaannngitsumik pulaartussanut inerteqquteqarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaq sapinngisamik pinngitsoortinneqartariaqarpoq.

Taamatutaaq qanigisaasut inersimasunut paasinnittaatsimikkut piginnaasakillimasunut, tassa inunnut pulaartarnermut tunngatillugu killilersuinerit siunertaannik paasinnissinnaannngitsunut taamaalillutillu pulaarneqarnissamut immikkut illuinnartumik pisariaqartitsisunut pulaartarnermut atuuppoq.

Soorluttaaq qanigisaasumut angajoqqaatut akisussaatitaasoq, inuttut sinniisoq eqqartuussissuserisorluunniit inunnut, najugaqarfissatut neqeroorummi najugalimmut unitsinneqarsimasumulluunniit pulaarsinnaasariaqartoq.

§ 24-imi aalajangersagaq malillugu malittarisassanik, uninngasut najugaqartullu napparsimaviup uninngaffigisaat, paaqqinnittarfiit, najugaqarfiit paaqqinnittarfisut, inissiiviit, najugaqarfissatut neqeroorutit assigisaalluunniit qimassinnaanissaannut imaluunniit pineqartut sumiiffiit qimareerlugit uterfigeqqissinnaanissaannut killiliisunik aalajangersaasoqarsinnaannnginnera oqaatigineqassaaq.

§ 24, imm. 2, malillugu malittarisassat oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit aalajangersarneqarsimasut inatsimmi allami aalajangersarneqarsimasunik imaluunniit inatsit alla naapertorlugu malittarisassanik aalajangersarneqarsimasunik saneqqutsisinnaapput. Aalajangersagaq isumaqarpoq, suliffinnut pulaartut isernissaannut inerteqquteqarneq killilersuinerilluunniit pillugit malittarisassat innuttaasut inatsit alla malillugu imaluunniit inatsit alla naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqarsimasut malillugit pisinnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu saneqqussisinnaasut.

§ 25-mut

Nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut inunnullu nalinginnaasumik ulorianartut pinaveersaartinnissaannut siaruatsaalineqarnissaannullu § 25-mi aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, tak. § 19, imm. 1 aamma 2.

Naalakkersuisut suliffeqarfinnut susassaqtitsinernulluunniit tamanut ammasunut illup iluaniittunut silamiittunulluunniit isersinnaanermut atuisinnaanermulluunniit inerteqquteqarnissamut killilersuinissamulluunniit malittarisassiorsinnaapput.

§ 25-mi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu pisortat namminersortullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiinik, atuarfinnik ilinniarfeqarfinnillu allanik atuinermut taakkunungaluunniit isersinnaanermut killilersuinerlut inerteqquteqarnermulluunniit, nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersagaq naapertorlugu nuna tamakkerlugu ilaanulluunniit malittarisassioqarsinnaavoq. Tassa imaappoq, nunamut tamarmut atuuttumik nunallu katitigaanera naapertorlugu assersuutigalugu nunap ilaanut kommunitinulluunniit malittarisassioqarsinnaavoq.

§ 18 naapertorlugu naligiissarinissamik minnerpaaffeqartitsinissamillu ileqqoqartussaaneq malillugu nuna tamakkernagu nunap ilaannaannut minnerusumut malittarisassiornissaq naammannersoq nalilersorneqartussaassaaq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut atuutsinneqartarnissaat piumasaqaataavoq. Tassa imaappoq, malittarisassat aalajangersarneqartut, piffissatigut killiligaallutik aalajangersarneqartassasut. Taakkua sivilissusissaannut pissutsinik nalilersueqqissaarnerit apequtaassapput, kisianni sapinngisamik sivikinnerpaatinniarneqassapput massumunngalu tunngavissaqanngippat atorunnaarsinneqassallutik, matumunnga § 18 aamma takuuk.

Aalajangersagaq naapertorlugu illup iluanut, matumani atuagaateqarfinnut, timersortarfinnut, oqaluffinnut naluttarfinnullu isernissamik inerteqquteqarnissamut killilersuinissamulluunniit malittarisassioqarsinnaavoq. Timigissartarfinnut, pinnguartarfinnut isersimaffiusinnaasunulluunniit allanut tunillatsiffiusinnaasunut, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu silami timigissartarfinnut, atuisut atortunik assigiinnik atuiffigisaannut isernissamik inerteqqutinik killilersuinerinulluunniit aamma aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Aalajangersagaq naapertorlugu tamat aqqaanni sumiiffiinilu il. il. killilersuisoqarsinnaananilu inerteqquteqartoqarsinnaanngilaq. Akerlianilli Naalakkersuisut malittarisassat § 21 naapertorlugu atuutilersinneqartut malillugit aalajangersimasumillu piumasaqaateqarfiusumik sumiiffinnut taama ittunukarsinnaanermut inerteqquteqarsinnaapput.

Sumiiffinni pineqartuni inuit qassit ataatsikkut isersimasinnaanersut pillugit malittarisassiorqarsinnaassaataaq. Taassuma saniatigut suliffeqarfinnik atuinermut piunasaqaatit pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaataaq, matumani qanermut assiaqutinik atuinissaq allatigullu eqqiluisaarnissamut iliuusissat, imaluunniit isersimasut amerlanerpaaffissalernissaat, imaluunniit suliffeqarfiit sanaartukkalluunniit aalajangersimasumik atorneqarnissaat, assersuutigalugu isersimaqatinut qanillinaveersaarnissaq ilanngullugit.

Aalajangersagaq malillugu suliffeqarfinni susassaqartitsivinnilu pineqartuni sulisut, assersuutigalugu nioqutissanik pajuttartut sullissisartulluunniit suliffimminnut atatillugu suliffeqarfinniittut, isersinnaanissaannut inerteqquteqarnissamut malittarisassiorqarsinnaassanngilaq.

Akerlianilli taakku eqimattat pineqartut, assersuutigalugu qanermut assiaqummik atuinissannut piunasaqaatinik killilersuisoqarsinnaavoq.

§ 25, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat § 19, imm. 2-mut innersuussivoq, taamaalilluni nappaat inunnut nalinginnaasumik ulorianartoq iliuuseqarfigineqanngikkuni inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorqarsinnaasutut ilimagineqartoq eqqarsaatigalugu killilersuinernik inerteqqutinilu aalajangersaasoqarsinnaassalluni.

§ 25, imm. 2 siunnersuutigineqartoq naapertorlugu malittarisassat imm. 1 naapertorlugu aalajangersarneqartut malittarisassanik inatsisimmi allami aalajangersarneqartunik imaluunniit inatsit alla naapertorlugu aalajangersarneqartunik sanioqqutisinnapput. Aalajangersakkami imaappoq, suliffeqarfinnut susassaqartitsivinnullu isersinnaanermut inerteqquteqarnerit killilersuinerilluunniit pillugit malittarisassat taakku, innuttaasut oqartussallu inatsit allat inatsisiniluunniit allani malittarisassat naapertorlugit pisussaaffii pisinnaatitaaffiilu saneqqutarineqarsinnaassallutik.

§ 26-mut

Aalajangersagaq nappaatit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorqarsinnaasut inunnullu nalinginnaasumik ulorianartut pinaveersaartinnissaannut siaruatsaalineqarnissaannullu atorneqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 aamma 2 takuuk.

Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu aalajangersagaq § 26, imm. 1 naapertorlugu ulluunerani paaqqinnittarfiit, atuarfiit allallu ilinniarfiit taakkulu namminersortortaasa atorneqarneri iserfigineqarsinnaanerilu pillugit piffissami aalajangersimasumi inerteqquteqarnissamut killilersuinissamulluunniit malittarisassanik aalajangersaasinnaatinneqarput.

Aalajangersagaq malillugu meeqqerivinnut, atuareernerup kingorna aqqissuussanut, atuareersunut paaqqinniffinnut, meeqqat atuarfiinut il. il. peqqussutinik aalajangersaasoqarsinnaassaataaq.

Aalajangersagaq naapertorluguttaaq taakku assigisaat namminersortut killilersuinerit ilaatinneqassapput.

Killilersuinerit inerteqquteqarnerilluunniit, assersuutigalugu suliffeqarfimmi immikkoortortaqarfiit il. il. nunap katitigaanera ilinniakkatigulluunniit killilersuineq apeqqutaatillugu suliffeqarfimmut tamarmiusumut ilaannaanulluunniit atuussinnaapput. Inerteqquteqarnek killilersuinerlu taamaalillutik suliffeqarfiup ilaannaanut aalajangersarneqarsinnaapput, taamaaliornikkullu suliffeqarfimmi atuisut ilaat isersimasinnaatinneqassallutik. Assersuutigalugu atuarfimmi nerisaqarfiullunilu ineqarfiusumi meeqqat inuussuttullu angajoqqaaminnut angerlarnissamut periarfissaarussinnaapput, assersuutigalugu angajoqqaavi nunami allamiimata imaluunniit angerlarsimaffimmi pissutsit pissutigalugit.

Aalajangersagaq malillugu suliffeqarfimmi pineqartuni isersinnaaneq atuisinnaanerluunniit pillugit inerteqquteqartoqarsinnaassaaq, assersuutigalugu soorlu atuartut naammaginartumik ungasissuseqarnissaat qulakkeerniarlugu atuartut klassilluunniit amerlassusissaannik killiliisumik taamaallaat inuit aalajangersimasumik amerlassusillit ataatsikkut isersinnaatinneqarlutik. Taassuma sanitigut paaqqinnittarfinnik atuinermut piumasaqaatinik, matumani qanermut assiaqutinik atuinissaq allatigullu eqqiluisaarnissamik peqqusisoqarsinnaavoq.

Inerteqqutit killilersuinerillu ilinniarfinnut aalajangersimasumut ataatsimut arlalinnulluunniit tunngassuteqarsinnaapput, soorluttaaq taakku ilinniarfinnut assigiinngitsunut tunngassuteqarsinnaasut. Peqqusineq assersuutigalugu tunillatsissimasut amerlassusaat, siammaattoqarsinnaassusaa il. il. pissutigalugit pisariaqartinneqarpat kommunemi meeqqat atuarfiinut soraareernerluunniit angerlarsimaffimmut tamanut tunngatinneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq naapertorluguttaaq inuit suliffeqarfimmi pineqartuniittut assersuutigalugu nioqqutissanik pajuttartut sullissisartulluunniit imaluunniit suliffeqarfiup siunertarisaanik suliaqartut ilinniarfinnut isersinnaanissannut inerteqquteqarnissamik aalajangersaasoqarsinnaasoqannginnissaa piumasarineqarpoq. Akerlianilli taakku eqimattat pineqartut, assersuutigalugu qanermut assiaqummik atuinissannut piumasaqaatinik killilersuisoqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu piffissami aalajangersimasumi killilersuisoqarnissaa piumasaqaataassaaq. Tassa imaappoq inerteqqut killilersuinerillu piffissamut aalajangersimasumut aalajangersarneqassapput, Naalakkersuisut killilersuinerit aalajangersaanerannut atatillugu aalajangersaassallutik. Inerteqqutip killilersuinerulluunniit sivilissusaanut atatillugu pissutsinik nalilersuinerit peqqussummut tunngavigineqartut ataasiakkaat, matumani assersuutigalugu nappaat qanoq ittuunersoq, tunillaassornera suliffeqarfillu pineqartoq apeqqutaassapput. Inerteqqut

killilersuinerlu sapinngisamik sivikinnerpaaffianiitneqassapput tunngavissaaruppatalu atorunnaarsinneqassallutik, matumani § 18, imm. 2 takuuk.

Aalajangersagaq naapertorlugu iliniarfinnik pineqartunik matusigallarsinnaanermut malittarisassiortoqarsinnaassaaq.
 Neqeroorummik ilinniarfimmilluunniit matusinermi atuisut neqeroorummit ilinniarfimmilluunniit il. il. tiguneqarsinnaajunnaassapputaaq.
 Matusinermi aallaaviatigut ilinniarfimmi sulisut ilinniarfimmi naapissinnaassanngillat.
 Taamaattumik matusinissamut piumasaqaat sulisut suliarternissaannut, assersuutigalugu atuartunik avataanit atuartitsinissaannut aporfiumngilaq. Taassuma saniatigut suliasat, assersuutigalugu ilinniarfiup nakkutigineqarnissaanut ingerlanneqarnissaanullu suliasat, suliffeqarfiup uumasut paarisassai il. il. suliarineqartariaqarsinnaapput.

§ 26, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut ilinniarfimmik aalajangersimasumik imm. 1-imi pineqanngitsumik atuisinnaanissamut tassungalu isersinnaanissamut piffissami aalajangersimasumi killiliinissamut inerteqquteqarnissamulluunniit aalajangersaasinnaassasutaaq.

§ 26, imm. 3 malillugu Naalakkersuisut pisuni § 26, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi pineqartuni immikkut ittumik iliuuseqarnissamut malittarisassanik, tassunga ilanngullugit pisariaqavissumik paarsisoqarnissaq, pisariaqavissumik atuartitsinissaq, uppersaatit, misilitsinnerit, soraarummeernerit, ilitersuisarnerit tigusisarnerillu, ikiorsiissutit, akiliuteqartarnerit, tapiissutit il.il. pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.
 Aalajangersagaq oqaasertalersorluagaavoq malittarisassiornermi periaaseq eqaatsooqqullugu ass. misilitsinnerit, ilinnialernissamut misilitsinnerit ilinniartitsinerillu ingerlaannarsinnaaqqullugit, naak arlaannik sumilluunniit maanna atuuttunik pissuteqartumik unitsiinnarneqarsimasussaagaluartut. Nappaatit tuniluutiasut Inatsisartut inatsisaannut ilaatinneqartut nunarsuaq tamakkerlugu ukiuni arlalinni tuniluutilersinnaapput ilaallu inuiassuit peqqissuunissaat illersorniarlugu killilersuinerit pisariaqarsinnaallutik. Pisuni taama ittuni inuiaqatigiinni sullissisut sapinngisamik amerlanerpaat ingerlanniarneqaannassapput, pisariaqarpallu inuiassuit peqqissusaannut aarlerinartorsioritsinngitsumik tamakku ingerlanniarneqassallutik aalajangersakkamilu ersarinnerusunik malittarisassiortoqarsinnaalluni.

Taassuma saniatigut aalajangersagaq naapertorlugu pisariaqavissumik paarsisoqarnissaq pillugu malittarisassiortoqarsinnaassaaq.
 Malittarisassat pisariaqavissumik paarsisoqarnissaq pillugu neqeroorummik meeqqanut inuusuttunullu aalajangersimasunut atuuttussamik aallartitsinissamut ingerlatsinissamullu tunngasunik imaqarsinnaassapput.
 Taamaattumik atuisut neqeroorummik taamaattumik neqeroorfigineqarsinnaasut amerlassusaat pillugit, matumani immikkut ittumik iliuutsit atuisut angajoqqaavisalu

pisariaqavissumik paarsisoqarnissamik atuinissamut piumasqaataasut maluginiagassat ilanngullugit, malittarisassiorqarsinnaassaaq. Taassuma saniatigut angajoqqaat pissutigalugit meeqqanik pisariaqavissumik paarineqartussanik tigusinissaq pisariaqalersinnaavoq. Tassunga assersuutigineqarsinnaapput angajoqqaat assersuutigalugu peqqinnissaqarfimmi, assartuinnermut pilersuinnermullu suliffeqarfinni allaniluunniit inuiaqatigiinnut pisariaqarluinnartuni pingaaruteqartuniluunniit suliffillit.

Aningaasanik tunniussinnermi, akiliinnermi tapiissuteqarnermilu tunngasunik malittarisassiorsinnaanermi ima paasineqassaaq ass. pikkorissarnermut akiliuteqaaqarfiusussaataasuni akiliutinik utertitsinianerni imaluunniit pikkorissarnermi taama ittuni peqataanissamut tapiussteqarfiusussaasunut tunngatillugu malittarisassiorallarsinnaanermut tunngasuni. Pissutsit tamakku ass. inuussutissarsiutinik ilinniarfinni ullumikkut malittarisassaqartinneqarput.

§ 26, imm. 4 malillugu aalajangersarneqarpoq killilersuinerit inerteqquteqarnerillu imm. 1-3 malillugit aalajangersarneqartut inatsit alla aqutigalugu naapertorluguluunniit pisussaaffinnik pisinnaatitaaffinnillu saneqqutsisinnaasut.

Aalajangersakkap kingunerissavaa killilersuinerit inerteqqutillu Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu inatsimmi allami aalajangersarneqarsimasut saneqqunneqarsinnaalissasut.

Pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu saneqqunneqarnissaannut killilersuinnermut pineqartunut peqqusinnernullu atatillugit pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu taakku taaneqarnissaat piumasqaataanngilaq.

Taamaattumik pisinnaatitaaffinnik pisussaaffinnillu pineqartunik saneqqussineq kingunerluutaasinnaavoq killilersuinerulluniluunniit, assersuutigalugu meeqqat atuarfiannut isersinnaanermut inerteqquteqarnikkut kommunalbestyrelse kommunemi pineqartumi piffissami aalajangersimasumi innuttaasunut taamatut neqerooruteqarsinnaajunnaarluni.

Aalajangersagaq malillugu malittarisassanik, nunamut tamarmut nunalluunniit katitigaanera naapertorlugu nunap ilaanut, soorlu nunap immikkoortuinut kommuninlluunniit atuuttussanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 18 naapertorlugu naligiissarinissamik minnerpaaffeqartitsinissamillu ileqqoqartussaaneq malillugu nuna tamakkernagu nunap ilaannaannut minnerusumut malittarisassiornissaq naammannersoq nalilersorneqartussaassaaq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut atuutinneqartarnissaat piumasqaataavoq. Tassa imaappoq, malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut, piffissatigut killiligaallutik aalajangersarneqartassasut. Tamatuma sivissusissaanut pissutsit aalajangersimasut nalilersorneqarneri apequtaassapput, kisianni piffissaq sivikinnerpaatinniarneqassaaq massumunngalu tunngavissaqanngippat atorunnaarsinneqassalluni.

§ 27-mut

Naalakkersuisut § 27 naapertorlugu angallassissutitut isersinnaanermik killilersuinermit inerteqquteqarnermulluunniit nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq siaruaatsillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaaliineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 takuuk.

Aalajangersagaq naapertorlugu Naalakkersuisut Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu, angallassissutinik atuisinnaanermut killilersuinermit angallassissutinilluunniit isersinnaanermut inerteqquteqarnermut, matumani ilaasut amerlanerpaaffissaannut tunngasut ilanngullugit, malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkami malittarisassat suliaaqqarfimmi suliaqartunit politikikkullu naliliineq tunngavigalugit atuutilersinneqarnissaat qulakkeerneqarpoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq siaruaatsillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaaliineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq. Taamaammat nappaatinik inunmut nalinginnaasumik ulorianartunik pinaveersaartitsinissamut siaruatsaaliinissamullu atatillugu angallassissutitut killilersuinermit inerteqquteqarnermulluunniit malittarisassanik tamanut atuuttunik atuutilersitsisoqarsinnaanngilaq.

Angallassissutitut pineqartunut killilersuinerit imarisassaasa ilagaat angallassissummi ilaasut imminnut qanillivallaannginnissaat qulakkeerniarlugu angallassissutit aalajangersimasumik aaqqissuunnissaat pillugit malittarisassat, soorlu aamma angallassissutinik atuinermi piunasaqaateqarnissamut malittarisassiortoqarsinnaasoq, soorlu qanermut kiinnamulluunniit assiaqutinik atuinissamut allatigullu eqqiluisaarnissamut piunasaqaatit. Peqatigisaanillu killilersuinermit, soorlu qanermut kiinnamulluunniit assiaqutinik piunasaqaatinik, pissusissamisunngitsunik malinninnginnermi angallassissummit anisitaasinnaanermut akiligassinneqarsinnaanermulluunniit malittarisassiortoqarsinnaavoq. Angallassissutitut il. il. piunasaqaasiortoqarsinnaavortaaq, malittarisassat malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, kiisalu angallassisut angallassinermullu ingerlatseqatigiiffiit piunasaqaatit naammassinngippassuk akiligassinneqarnikkut pineqaatissinneqarsinnaatinniarlugit. Ilaasut amerlanerpaaffissalernissaannut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaattaaq, taamaaliornikkut assersuutigalugu, angallassissutit ilaat ilaasorisinnaasaasa amerlanerpaaffissaat sisamararterutaannaanik ilaasoqarsinnaanissaanut imaluunniit issiavigineqarsinnaasunit amerlanerusunik ilaasoqarsinnaanissamut aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu nuna tamakkerlugu ilaanulluunniit malittarisassiortoqarsinnaavoq. Tassa imaappoq, nunamut tamarmut atuuttumik nunallu

katitigaanera naapertorlugu assersuutigalugu nunap ilaanut ass. kommuninut malittarisassiortoqarsinnaasoq. Aamma angallassissutinut aalajangersimasunuinnaq malittarisassiortoqarsinnaavoq.

Naligiissaarinissamik minnerpaaffeqartitsinissamillu ileqqoqartussaaneq malillugu nuna tamakkernagu nunap ilaannaanut minnerusumut malittarisassiornissaq naammannersoq kiisalu angallassissutinut aalajangersimasuunnaq tamanuunngitsorlu malittarisassiornissaq naammannersoq nalilersorneqartussaassaaq tak. § 18.

Aalajangersagaq pisinnaatitsissut angallassissutinut nunatsinniittunuinnaq atorneqarsinnaavoq. Taamaammat piginnaatitsissut angallassissutinut nunanit allanit tikittunut killilersuinissamut atatillugu malittarisassiornissamut atorneqarsinnaanngilaq.

Malittarisassat taamaattut, matumani nunami inunnik naapeqateqarsinnaanermut akuersissummut tunniussisoqarsinnaanera pillugu malittarisassat ilanngullugit, kapitali 5-imi piginnaatitsissut naapertorlugu aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq aalajangersarneqassapput.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut atuutsinneqartarnissaat piumasaqaataavoq. Tassa imaappoq malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut aalajangersarneqassasut. Tamatuma sivisussusissaanut pissutsit aalajangersimasut nalilersoqqissaarneri apeqqaataassapput, kisianni piffissaq sivikinnerpaatinniarneqassaaq tamatumingalu tunngavissaqanngippat atorunnaarsinneqassalluni, § 18, imm. 2 takuuk.

Aalajangersakkami § 27, imm. 2 naapertorlugu malittarisassat imm. 1 naapertorlugu aalajangersarneqartut malittarisassanik inatsisimmi allami aalajangersarneqartunik imaluunniit inatsit alla naapertorlugu saneqqutsisinnaapput.

§ 28-mut

§ 28-mi imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu ininut, inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataitaasullu oqartussaaffigisaannut aamma tamanit iserfigineqarsinnaasunut isernissamik imaluunniit taakkuninnga atuinissamik inerteqquteqarnermut imaluunniit isernissamik killilersuinermit malittarisassanik, tassunga ilanngullugu ilaasut amerlanerpaaffissaat pillugit, nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassanik aalajangersaasinnaassasut.

Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorfitsisoq siaruaatsillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaalineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 takuuk.

Aalajangersagaq naapertorlugu ininut, inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataitaasullu oqartussaaffigisaannut aamma tamanit iserfigineqarsinnaasunut isernissamik imaluunniit taakkuninnga atuinissamik inerteqquteqarnermut imaluunniit isernissamik killilersuinermit malittarisassiortoqarsinnaassaaq.

Aalajangersagaq naapertorlugu ininut, inuussutissarsiummik ingerlataqartut oqartussaaffigisaannut aamma tamanit iserfigineqarsinnaasunut tamat iserfigisinnaasaannut malittarisassiortoqarsinnaassaaq.

Init piffiillu sorliit pineqarnersut pillugit tamakkiisumik nassuiaasoqarsinnaanaviangilaq. Taamaakkaluartoq pisiniarfinnut niuerfinnullu iserneqarsinnaasunut tamanut kiisalu ininut sullissiffiusunut, kiffartuussiffiusunut, aliikkusersuiffiusunut il. il. atuutissapput. Assersuutigalugit taaneqarsinnaapput ulluinnarni niuertarfiit, sanaartornermi atortorissaarutininik nioqquteqartartut, timigissartarfiit, solariat, klinikkit atuisunut qanimut sullissiffiusut, soorlu nujaleriffiit pinnersartittarfiillu, aammali klinikkit peqqissutsimut tunngasunik sullissisartut. Kiisalu neriniartarfiit, imerniartarfiit, qitigiartarfiit allallu sassaallerfiusut pineqassapput, soorluttaaq sumiiffiit, timersorfiusut sunngiffimmilu sukisaarsarfiusut, matumani naluttarfiit, sungiusartarfiit filmertarfiit ilanngullugit pineqassasut. Taassuma saniatigut silamiittut orninneqarsinnaasut pineqassapputtaaq. Init piffiillu tamat iserfigisinnaasaat kisiisa malittarisassiuunneqarsinnaapput. Tassa immaappoq, suliffeqarfiit initaannut piffinnullu, assersuutigalugu pisiniat pulaartullu iserfigisinnaangisaannut assersuutigalugu allaffinnut, quersuarnut allaffissorfiusunullu allanut malittarisassiortoqarsinnaassanngilaq.

Killilersuinerit eqqiluisaarnissamut, soorlu imeq qaqorsaallu assannulluunniit spritti tamanit pissarsiaasaanissaat pillugu malittarisassanik, piumasaqaatinik imaqarsinnaapput, matumani tunillatsaaliuinnermut atortut assersuutigalugu qanermut assiaqutit, tunisassiat sorliit qaqugukkullu tuniniarsinnaanerinit kiisalu aaqqatinik atuinissamut piumasaqaatit ilanngullugit. Aamma aalajangersagaq naapertorlugu ininut piffinnullu pineqartunut isersinnaanissamut inerteqquteqarnissamut malittarisassiortoqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq atorlugu ininut, inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataasullu oqartussaaffigisaannut aamma tamanit iserfigineqarsinnaasunut isernissamik imaluunniit taakkuninnga atuinissamik inerteqquteqarnermut imaluunniit isernissamik killilersuinnermut malittarisassanik, tassunga ilanngullugu ilaasut amerlanerpaaffissaat pillugit, nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassaliortoqarsinnaavoq.

§ 18, imm. 1 naapertorlugu naligiissaarinnissamik minnerpaaffeqartitsinissamillu ileqqoqartussaaneq malillugu nuna tamakkernagu nunap ilaannaannut minnerusumut malittarisassiornissaq naammannersoq nalilersorneqartussaassaaq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut atuutsinneqartarnissaat piumasaqaataavoq. Tassa imaappoq malittarisassat piffissamut aalajangersimasumut aalajangersarneqassasut. Tamatuma sivilissusissaannut pissutsit aalajangersimasut nalilersorneqarneri apeqqutaassapput, kisianni piffissaq sivilinnerpaatinniarneqassaaq massumunngalu tunngavissaqanngippat atorunnaarsinneqassalluni, matumunnga § 18, imm. 2 takuutaaq.

§ 18 naapertorlugu naligiissarinissamik minnerpaaffeqartitsinissamillu ileqqoqartussaaneq siunnersuutigineqartoq malillugu minnerpaamik akuliunnissamut malittarisassanik siunertap angunissaanut naammattunik aalajangersaasoqassaaq, taamatutaaq iliuuserisaq iliuuseqarnermut tunngavissaaruppat taamaatinneqassalluni.

Taamaattumik ininik allanillu, inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataitaasullu oqartussaaffigisaannik aamma tamanit iserfigineqarsinnaasunik atuisinnaanermik taakkunungaluunniit isersinnaanermik killilersuinerit inerteqquteqarnerluunniit piffissalerlugit atuukkallartuusarnissaat piunasaqaataavoq. Nappaatip pineqartup pinaveersaartinneqarnissaa siaruatsaalineqarnissaalu pisariaqanngippata iliuuseqarneq sivitsorneqarsinnaanngilaq.

§ 29-mut

§ 29 aqqutigalugu siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut inini tamanit iserfigineqarsinnaasuni nammineq atortunik tunillaassuunnaveersaatnik atuinissamut nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassiorsinnaasut. Aalajangersagaq naapertorlugu aatsaat nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisoq siaruatsillugu pinaveersaartitsinissaq siaruatsaalineqarnissaalu pisariaqarpat malittarisassiortoqarsinnaavoq, § 19, imm. 1 takuuk.

Aalajangersagaq naapertorlugu inini tamanit iserfigineqarsinnaasuni tunillatsaaliinissamut, matumani nammineq atortunik tunillaassuunnaveersaatnik atuinissamut piunasaqaatit malittarisassiornissaq ilanngullugu, nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi malittarisassiortoqarsinnaassaaq.

Nammineq atortunik tunillaassuunnaveersaatit tassaasinnaapput qanermut kiinnamullu assiaqutit.

Aalajangersagaq naapertorlugu ininik tamanit iserfigineqarsinnaasut malittarisassiuunneqarsinnaapput. Matumani sumiiffiit pineqartut tassaapput tamanit orninneqarsinnaasut, matumani assersuutigalugu aqquernit, naapittarfiit il.il.. Aalajangersagaq naapertorlugu inuit angerlarsimaffii malittarisassiuunneqarsinnaassanngillat.

Aalajangersagaq malillugu nammineq atortunut tunillaassuunnaveersaatinut, matumani nakorsaasersuinerimut, CE-mik nalunaaqutsersuinerimut piunasaqaatit qanorlu taakku atortut atorpeqassanerannut tuungasunut piunasaqaatit pillugit malittarisassiortoqarsinnaassaaq. Malittarisassiornermi pissutsit inuillu aalajangersimasut piunasaqaammi mininneqarnissaannut pissutsit eqqarsaatigineqassapput naapertorneqarlutillu. Assersuutigalugu nammineq atortut tunillaassuunnaveersaatit anersaartorniarnermut ajoqutaappata ipiannulersitsippataluunniit, qarngit aalaneratigut atuaasartumik oqaloqateqarnermi imaluunniit assersuutigalugu politiit inuup kinaaneranik takunnikkusuppata, pisuni aalajangersimasuni sivikitsumik nerinermi

nakorsaatitornermiluunniit piumasaqaatip atuutinnginnissaa pillugu malittarisassiortoqarsinnaassaaq.

Qanermut imaluunniit kiinnamut assiaquteqarnissamut piumasaqaat ilisimassutsimik annikillisimasunut, timikkut tarnikkulluunniit sanngiittunut, allamilluunniit peqquteqarlutik nammineq atortunik tunillaassuunnaveersaatiniq atuisinnaanngitsunut piumasaqaatit atuutinnginnissaat pillugu malittarisassiortoqarsinnaassaaq.

§ 30-mut

Siunnersuummi inunnut ataasiakkaanut iliuitsit pillugit kapitali 4 malillugu peqqussutit inerteqqutigineqartulluunniit malinneqanngippata politiit peqqussutit inerteqqutigineqartulluunniit taama ittut attanneqarnissaannut ikiorsiisinnaanerannik aalajangersakkamik § 30 imaqarpoq.

Matumani aalajangersagaq malillugu politiit ikiuinerannut atatillugu inerteqqutit peqqussutillu pillugit malittarisassat malinneqarnissaat qulakkeerniarlugit maleruagassat atuuttut naapertorlugit politiit pissaanermik pisarialimmik atuisinnaapput. Taamatuttaaq aalajangersakkakut ersarissarneqarpoq, politiit malittarisassaat pissaanermik atuisinnaanerat maleruagassat atuuttut naapertorlugit saneqqunneqarsinnaanngitsut.

Politiit tassaapput pissaanermik atuinissamut tunngavissaqarnersoq nalilersuisussat. Politiit pissaanermik atuinerat pisariaqartuussaaq illersorneqarsinnaassallunilu, pissaanermillu atuneq illersorneqarnissamut ujartugaasumut iliuitsit annertussusaalu soqutigineqartumut naleqqussagaassalluni. Tamatuma saniatigut pisaanermik atuneq qajassuunneqassaaq, nalaatat naapertorneqassapput taamaalisukkullu ajoqusertoqassagaluarpat minnerpaaffissamiitinneqassalluni.

§ 31-mut

Umiarsuarmi inunnik, nappaammik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorfitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanik ilaasoqarpat imaluunniit umiarsuarmi pissutsit allat tunillaassuunnerup siaruarnissaanut aarlerinartorsiorfitsippata, umiarsuup Kalaallit Nunaannut tikinnerani aquttup umiarsuarmilu nakorsaqqarpat nakorsap umiarsualivimmi oqartussat aqutugalugit Nunatta Nakorsaaneqarfia nalunaarfigissavaat, siunnersuummi § 31, imm. 1 takuuk.

Taamaattumik imm. 1 naapertorlugu nalunaaruteqartussaataaneq aalajangersakkamut toqqaannartumik aalajangersarneqarpoq.

Taanna naapertorlugu umiarsuarmi aquttoq umiarsuarmiluunniit nakorsaqqarpat nalunaaruteqartussaataavoq.

Inunnik, nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnuunniit aarlerinartorsiorfitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik

tunillatsissimasorisanik ilaasoqarpat imaluunniit umiarsuarmi pissutsit allat tunillaassuunnerup siaruarnissaanut aarlerinartorsiortitsippata nalunaaruteqartussaataitaneq atuutissaq.

Pisussaataaffik taamaattumik siunnersuut naapertorlugu nappaatinut tuniluuttunut Inatsisartut Inatsisaanni § 2-miittunut tamanut atuutissanngilaq, taamaallaalli inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumut imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumut.

§ 31, imm. 1-2-mi aalajangersakkanut siunnersuutigineqartunut pissutaasoq tassaavoq umiarsuit nunatsinnut tikinnerini nappaatinik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartunik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik eqqussisoqarsinnaanera tassungalu atatillugu iliuseqartoqartariaqarnersoq pillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia naliliisinnaasariaqarmat.

Taamaattumik § 31, imm. 1-2-mi aalajangersakkat siunnersuutigineqartut siunnersuummi § 33, imm. 1-imut attuumassuteqarput, taannami naapertorlugu Nunatta Nakorsaaneqarfia naapeqateqarsinnaatitaaneq pillugu nalunaaruteqartinnagu inuit nunamiittut naapeqatigineqarsinnaanngillat.

Aalajangersagaq § 33, imm. 2-mut attuumassuteqarportaaq, tassanilu allassimalluni Nunatta Nakorsaaneqarfia inunnik naapeqateqarsinnaanermut akuersisoqassappat ilaasut inuttaasullu nakorsamit misissorneqarsimanissaanik piumasaqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut Nunatta Nakorsaaneqarfianit siunnersorneqareerlutik paasissutissat sorliit imm. 1 naapertorlugu nalunaarutigineqassanersut pillugit malittarisassiorsinnaapput, matumani Nunatta Nakorsaaneqarfiata umiarsuarmi peqqissutsinut tunngasunik apeqqutai pillugit aquttup akissuteqartussaataitanera ilanngullugu.

§ 31, imm. 4 malillugu umiarsuit, nunanit aalajangersimasunit tikittut imaluunniit aalajangersimasumik ingerlaarfillit kiisalu ilisimasortat angallataat, angallatit aalisariutit angallatillu mikinerusut imm. 1 malillugu nalunaartussaataitanermik saneqqussisinnaanerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 32-mut

§ 32, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq timmisartumi inunnik, nappaammik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanik ilaasoqarpat imaluunniit timmisartumi pissutsit allat tunillaassuunnerup siaruarnissaanut aarlerinartorsiortitsippata, timmisartup Kalaallit Nunaannut tikinnissaa sioqqullugu aquttup imaluunniit taassuma piginnaatitaata Nunatta Nakorsaaneqarfia nalunaarfigissagaat.

Taamaattumik imm. 1 naapertorlugu nalunaaruteqartussaataitaneq aalajangersakkamut toqqaannartumik aalajangersarneqarpoq. Taanna naapertorlugu timmisartumi aquttoq taassumaluunniit piginnaatitaa nalunaaruteqartussaataitavoq.

Inunnik, nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimasunik imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorisanik ilaasoqarpat imaluunniit umiarsuarmi pissutsit allat tunillaassuunnerup siaruarnissaanut aarlerinartorsiortitsippata nalunaaruteqartussaataitaneq atuutissaaq.

Pisussaataitaaffik taamaattumik siunnersuut naapertorlugu nappaatinut tuniluuttunut Inatsisartut Inatsisaanni § 2-miittunut tamanut atuutissanngilaq, taamaallaalli inunnut nalinginnaasumik ulorianartumut imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumut.

§ 32, imm. 1-2-mi aalajangersakkanut siunnersuutigineqartunut pissutaasoq tassaavoq timmisartut nunatsinnut tikinnerini nappaatinik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik eqqussisoqarsinnaanera tassungalu atatillugu iliuseqartoqartariaqarnersoq pillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia naliliisinnaasariaqarmat.

Taamaattumik § 32, imm. 1-2-mi aalajangersakkat siunnersuutigineqartut siunnersuummi § 33, imm. 1-imut aamma 2-mut attuumassuteqarput, taannami naapertorlugu Nunatta Nakorsaaneqarfia mittarfiup imaluunniit ikiartortarfiup aallartarfillu qimannissaanut piumasqaatinik inunnilluunniit naapeqateqarnissamut akuersitinnagu Nunatta Nakorsaaneqarfia inuit timmisartumeersut nunamit allameersut inunnut nunamiittunut qanoq naapeqateqarsinnaatiginersut imaluunniit mittarfik imaluunniit ikiartortarfik aallartarfillu timmisartup tikiffigisaa qanoq qimassinnaatigineraat pillugit aalajangersaasinnaavoq.

Naalakkersuisut § 32, imm. 3 naapertorlugu Nunatta Nakorsaaneqarfianit siunnersorneqareerlutik paasissutissat sorliit imm. 1 aamma 2 naapertorlugit nalunaarutigineqassanersut pillugit malittarisassiorsinnaapput, matumani Nunatta Nakorsaaneqarfiata umiarsuarmi peqqissutsinut tunngasunik apeqqutai pillugit aquttup akissuteqartussaataitaneq ilanngullugu.

§ 32, imm. 4, malillugu timmisartut, nunanit aalajangersimasunit tikittut imaluunniit aalajangersimasumik ingerlaarfillit imm. 1 malillugu nalunaartussaataitaneermik saneqqussisinnaanerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 33-mut

§ 33, imm. 1, oqaaseqatigiinni siullerni aalajangersarneqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfia mittarfiup imaluunniit ikiartortarfiup aallartarfilluunniit qimannissaanut inunnik naapeqateqarnissamut - piumasqaatinilluunniit - akuersitinnagu Nunatta Nakorsaaneqarfia inuit timmisartumeersut nunamit allameersut inunnut nunamiittunut qanoq naapeqateqarsinnaatiginersut imaluunniit mittarfik imaluunniit ikiartortarfik aallartarfillu timmisartup umiarsuulluunniit tikiffigisaa qanoq qimassinnaatigineraat pillugit aalajangersaasinnaasoq.

§ 33, imm. 2 malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata nunami inunnik naapeqateqarnissamut akuersissummik piumasaqaatit nalunaaruteqarnermi, ilaasut inuttaasulluunniit assersuutigalugu nappaammik Inatsisartut Inatsisaanni § 2, imm. 3-mi 4-milu pineqartumik inunnt nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik nappaateqarnerinik misissorneqarnissamut misissuinerullu naammassinissaata tungaanut mattusimanissamut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Tamanna pillugu piumasaqaateqarsinnaanermut nappaatinik inunnt nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunik peqarnissaa killigitinneqarpoq.

Taamaattumik inunnik naapeqateqarsinnaanermut akuersisoqassappat ilaasut innuttaasulluunniit tuniluuttumik peqatigisaanillu inunnt nalinginnaasumik uloriarnanngitsumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsinngitsumik nappaateqarnersut misissorneqarsimasariaqarput.

Inuit umiarsuarmiittut pineqartumiluunniit angallassissummiittut inunnik allanik naapeqateqarsinnaassappata, Inatsisartut Inatsisaanni malittarisassat nalinginnaasut taakkununga atuutilissapput.

Tassa imaappoq siunnersuummi kapitali 5 malillugit iliuutsit pineqartunut atuutissapput, matumani piumasaqaatit naammassineqarsimappata misissorneqarnissamut, innartinneqarnissamut nakkutigineqarnissamullu peqqussutit ilanngullugit.

Imm. 3-mi aalajangersaasoqarpoq, tassani umiarsuarmik timmisartumilluunniit atuisinnaasup umiarsuarmut timmisartumulluunniit inuit akuersissuteqaqqaaratik iserpata akisussaasup tassannga toqqaannartumik aningaasartuutit akilissavai. Tassannga toqqaannartumik aningaasartuutit tassaatinneqarput pissutsit aallaavigalugit iliuuserineqartumit aallaaveqartumik naleqquttumik nalilersuinikkut aningaasartuutit, ass. § 9 naapertorlugu peqqissutsikkut misissuinerit, § 11 naapertorlugu mattusimaneq, § 13 naapertorlugu eqqiaanissaq tunillannartuiaanissarlu, §§ 10 aamma 12 naapertorlugit napparsimavimmut unitsitsinermut katsorsaanerimullu aningaasartuutit, pineqartoq ikinermi kingorna tunillatsinneqarsimasutut ilimagineqarpat. Akuersissuteqaqqaarani ikisumut kisimi aningaasartuutinik akiliisussaataaannngilaq, aammali allat aningaasaqarnikkut annaasaanik naatsorsuisinnaasut annaasaqarnerimullu akuersissuteqaqqaarani ikisumut qulakkeerinnittoqarsimannginnera pissutigalugu angallammut akuersissuteqaqqaarani ikisimasumut. Aalajangersakkap sumut killeqartillugu atorsinnaanera aningaasartuutit toqqaannartumik tassanngaanerannit tassanngaaninngitsututulluunniit nalilernerannit kiisalu pisut ataasiakkaat nalilersornerannit isiginiarneqassaaq.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq ilaasut tunillanneqarsimatillugit tikeraat nunami tunillaassuinnginniassammata.

§ 33, imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq politit qinnuigineqarnikkut imm. 1 naapertorlugu aalajangersakkat malinneqarnissaat qulakkeerniarlugit ikiuuttassasut kiisalu imm. 2

naapertorlugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata piumasaqaatinut aalajangersagai ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Piginnaatitsinermut aalajangersakkami imm. 5 naapertorlugu Naalackersuisut umiarsuarmi timmisartumiluunniit nunami allami umiarsualivimmit (Danmarkimi Savalimmiuniluunniit umiarsualiviit ilanngullugit) tikittuni ilaasut, nunami inunnik imaluunniit timmisartoqarfiup avataani imaluunniit angallassissutip tikittarfiani, ikiartortarfiup aallartarfiullu avataani naapeqateqaqqusaannginnerannut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Piginnaatitsinissamut aalajangersagaq angallassissutit aalajangersimasut, matumani assersuutigalugu umiarsuit takornariartaatit ilanngullugit, tulassinnaanissaanut inerteqquteqarnissamut, pissutsit avatangiisillu taamaaliornissamut tunngavissaqartitsippata, malittarisassanik allanik aalajangersaanissamut atorneqarsinnaavoq. Taamatut tamanut inerteqquteqarnermi taamaallaat piffissami aalajangersimasumi atuunnissaa nappaammillu inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillaassortoqarnissaanik pinaveersaartitsinissap siunertaanissaa piumasaqaataavoq. Akuersaarneqarsinnaasunik siunertaqarluni tunngavilersuisoqarsimappat pisuni ataasiakkaani nunamukarsinnaanermut akuersissuteqarnissamut periarfissaqarnissaa piumasaqaataavortaaq.

§ 34-mut

§ 34-mi siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu, inuit nunanit sumiiffinniilluunniit aalajangersimasunit tikittut aamma nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasorisat, nunamut angalannginnermi imaluunniit nunamut tikinnermut atatillugu nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik nappaateqannginnertik pillugu uppernarsaammik takutitsinissaannut malittarisassiorsinnaasut.

Angalasut nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik nappaateqannginnertik pillugu uppernarsaammik takutitsinissaannut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Uppernarsaaneq pissutsit apeqqutaatillugit assersuutigalugu misissorneqarsimanerusinnaavoq akiuussutissalerneqarsimanermulluunniit uppernarsaataasinnaavoq. Peqatigisaanillu misissorneqarnissamut, mattusimanissamut innartinneqarnissamulluunniit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 35-mut

§ 35-kkut siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik eqqussisoqarnissaa siaruaattoqarnissaalu pinaveersaartinniarlugit usinut, nassatanut

allakkanullu iliuutsit sorliit aallartinneqassanersut pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaassasut.

§ 36-mut

§ 36, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup siunnersueqatigereerlugu teriarsuit, kikkaasut imaluunniit tunillannartullit allat nappaammik inunnet nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik nunamut nunamiilluunniit tunillaanissaat pinngitsoortinniarlugu iliuutsit suut aallartinneqassanersut pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassasut.

§ 36, imm. 2-mi aamma aalajangersarneqarpoq imm. 2 naapertorlugu teriarsuarnik imaluunniit kikkaasunik tunillannartulinnillu allanik nungusaasinnaanermut misissuinernullu aningaasartuutit, taamaaliornermilu assartuinermit il.il. aningaasartuutit akilerneqarnissaat ilanngullugit, umiarsuit timmisartulluunniit piginnittuinit akilerneqarnissaat pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaasut.

Piginnaatitsissutip siunnersuutigineqartup teriarsuarnik imaluunniit kikkaasunik tunillannartulinnillu allanik nungusaasinnaanermut misissuinernullu atatillugu aningaasartuutit umiarsuarmit akilerneqarnissaanut atorneqarnissaa siunertaavoq.

§ 37-mut

§ 37, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq umiarsuarnik timmisartumilluunniit, Nunatta Nakorsaaneqarfiata naliliinera malillugu napparsimasunik timinilluunniit toqungasunik niusiartuinnarlutik tulattumik imaluunniit mittarfimmuut mitsiartumik piginnittup Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu iliuutsinut aningaasartuutaasinnaasut akilissagai, nakorsap misissuineranut inuullu misissorneqartup peqqissusiata qanoq issusianik pisariaqartumik misissuineranut tapertaasunut allanut aningaasartuutit eqqaassanngikkaanni.

Taamatuttaaq § 37, imm. 2, malillugu napparsimasut katsorsarneqarnerinut paaqqutarineqarnerinullu kiisalu toqusut ilineqarnerinut, toqusut timaannik ikuallaanermut imaluunniit ilisiffissamut assartuinermit aningaasartuutit umiarsuarnik timmisartumilluunniit akisussaasup akilissavai.

Taamaattorli inuit Kalaallit Nunaanni najugalittut nalunaarsorsimasut, malittarisassat inunnet Kalaallit Nunaanni najugalinnut atuuttut assingini ilaassapput. Inuit nunami maani najugalit katsorsartinnissamut il.il. nunami innuttaasutulli allatulli suli periarfissaqarnerisut pillugit nalornisoqaratarnerani erseqqissaaniarluni aalajangersagaq ikkunneqarnikuuvoq.

Aqutissaaruttoornermi iliutsinut inatsit malillugu aallartinneqartunut aningaasartuutit sapinngisamik usit ingerlaqqinngitsoortut nalinginit matussuserneqartassasut § 37, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

Kiisalu killeqanngitsumik naapeqateqarsinnaanerup akuerineqarneranik nalunaaruteqartoqartinnagu suliffeqarfiup imaluunniit inuit akuerineqarsimanatik umiarsuarmut timmisartumulluunniit ikisut, taamaaliornermi kingunerisaanik aningaasartuutinik akiliissapput.

Tassannga toqqaannartumik aningaasartuutit tassaatinneqarput pissutsit aallaavigalugit iliuserineqartumit aallaaveqartumik naapertuisumik nalilersuinikkut aningaasartuutit, ass. § 9 naapertorlugu peqqissutsikkut misissuinerit, § 11 naapertorlugu allanit inissinneqarnerit, § 13 naapertorlugu eqqiaanerit barteeriaajaanerillu kiisalu §§-it 10 aamma 12 naapertorlugit napparsimmavimmut unitsitsinernut taakkulu katsorsarnerinut atatillugu aningaasartuutit, pineqartoq ikinermi kingorna tunitsatsinneqarsimasutut ilimagineqarpat.

Akuersissuteqaqqaarani ikisumut kisimi aningaasartuutinik akiliisussaataaangilaq, aammali allat aningaasaqarnikkut annaasaanik naatsorsuisinnaasut annaasaqarnermullu akuersissuteqaqqaarani ikisumut qulakkeerinnittoqarsimannginnera pissutigalugu angallammut akuersissuteqaqqaarani ikisimasumut. Aalajangersakkap sumut killeqartillugu atorsinnaanera aningaasartuutit toqqaannartumik tassanngaanneernerannit tassanngaanniinngitsututulluunniit nalilernerannit kiisalu pisut ataasiakkaat nalilersornerannit isiginiarneqassaaq.

§ 38-mut

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu tunillannartumik, nappaammit tunillaassortuminngaanneersumik, Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi matumani pineqartumik eqqussineq, niuruteqarneq, suliarinninneq, toqqorsineq annissinerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Naalackersuisut tunillannartup eqqunneqarnerata aqunneqarsinnaajunnaarnissaa tunillannartumillu suliarinninnissaaq, assersuutigalugu bakteriakulturit imaluunniit tunillannartumik pineqartumik atornerluinissaaq pinngitsoortinniarlugit, nappaammit inunnut nalinginnaasumik ulorianartumeersumit imaluunniit nappaammit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsioritsisumeersumit tunillannartumik qanoq iliuseqarfiginninnissaaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Tunillannartunik akisussaassusilimmik poortuineq assartuinerlu, tunillannartunik toqqorsinermik suliarinninnermut atatillugu ininik aaqquussinissamut isumannaallisaanissamullu piumasaqaatit kiisalu akisussaassuseqanngitsumik suliarinninnermi imaluunniit aalajangersakkami pineqartunik tunillannartunik atornerluinermi

iliuseqartoqarnissaa pillugit aalajangersakkatigut erseqqinnerusunik malittarisassiorqarsinnaassaaq.

Aammattaq tunillannartunik pineqartunik Kalaallit Nunaannit aamma Kalaallit Nunaannut kina eqqussillunilu annissisinaanersoq, toqqorsimasuuteqarsinnaanersoq, tunniussisinaanersoq, niueruteqarsinnaanersoq suliarinnissinnaanersorlu – tassunga ilanngullugit nappaatinit tunillaassortuninngaanneersunik misiligutinik tiguisisinaanersoq misissueqqissaarsinnaanersorlu pillugit malittarisassani ilanngussisoqarsinnaassaaq.

§ 39-mut

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq isumasioqatigereerlugu Timinik toqungasunik eqqussineq annissinerlu kiisalu taakku nunami maani suliarineqarnerat angallaneqarnerallu pillugit Naalakkersuisut aalajangersakkatigut aalajangersakkanik erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.

Inuiaqatigiit inuillu inatsisartut inatsisaanni pineqartunik tunillannartunik nappaatilinnut illersorniarlugit maani nunatsinni toqungasunik eqqussineq annissinerlu aammalu suliarinninneq toqungasullu timaanik assartuineq pillugit malittarisassanik aalajangersaanermi piginnaatitsissut atorqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu toqungasup timaanik eqqussillunilu annissinissamut uppernarsaammik tunniussinissamut, poortuinnermut assartuinnermullu piomasagaatit aammalu assartuinissamut piffissaliinissamut pisussaaffeqarneq pillugit malittarisassanik nalinginnaasunik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Toqungasup timaanik tunillaasinnaasunik, tassa imaappoq timinik nappaammik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik tunillaneqarsimasumik, toqoreeraluarluni suli sukkasuumik tunillaassuisinnaasumik passussineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aamma aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Tassunga atatillugu assersuutigalugu inunnut toqungasup timaanik pineqartumik passussisariaqartunut killilersuinerit, nakorsaq sorleq toqungasup timaanik misissuisinaanersoq aammalu inunnut toqungasup timaanik passussisussamut illersuutit pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Tamatuma saniatigut toqungasup timaanik poortuinnermut atortunullu aammalu toqungasup timaata illerfimmuut qanoq ittumut ilineqarnissaanut toqungasullu timaanik ikuallaanissamut ilisinissamulluunniit piffissaliinnermut piomasagaatinik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

§ 40-mut

Toqusoqarneranut atatillugu nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik nappaammilluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik toqquteqartoqarnera

pasitsaanneqarpat paasineqarpalluunniit, pisariaqartillugu timimik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqarnissaanut ersarissumik tunngaveqarnissaq § 40, imm. 1-imi aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq.

§ 40, imm. 1 malillugu timimik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqarnissaanut tunngatillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik toqquteqartoqarneranik pasitsaassaqaassasoq paasisaqaassasorluunniit tassungalugu atatillugu timimik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqarnissaata pisariaqarneranik naliliissasoq piumasaqaataassaaq.

Assersuutigalugu nappaammik sumik toqquteqarsimanera allatut aalajangersarneqarsinnaanngippat timimik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Timimik toqungasumik pilattaanikkut misissuisoqaqqaartinnagu nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik nappaammilluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik ilisimaneqanngitsumik aammalu toqqutigineqarsinnaanera pillugu paasineqarsinnaanngilluinnartumik imaluunniit nappaatip tunillaannerata aallartinnerani toqqutigineqarsinnaanera pillugu paasineqarsinnaanngitsumik siunissami tuniluuqqarnissaa mattunneqarsinnaanngilaq.

Qaqugukkut timimik toqungasumik pilattaalluni misissuisoqarnissaanut timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinermi paasissutissanik pisariaqartitsinermut tunngatillugu nalilersueqqissaartoqarnissaa apeqqutaassaaq. Nappaammik pineqartumik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit nappaammik pineqartumik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik pinaveersaartitsinissaq akiuinissarlu qulakkeerniarlugit, toqusoqarnerani pissutaasut pissutsillu aalajangersarumallugit timimik toqungasumik pilattaalluni misissuisoqarsinnaanera inuiaqatigiinnut soqutiginaateqartorujussuusinnaavoq.

Aammattaaq nappaatip ingerlarnga, ineriartornera, qanoq ittuunera, ilisarnaatai, ersiutai il.il. pillugit ilisimasanik attuumassuteqartunik timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinerup pissarsisitsisinnaanera nalilerneqarpat, timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinissaq pisariaqarsinnaavoq.

Timimik toqungasumik pilattaalluni misissuisup sumiiffiullu timimik toqungasumik pilattaalluni misissuiffiusup eqqaata tuniluuqqannginnissaanut naammattumik isumannaallisarneqarniassammata, timimik toqungasumik pilattaalluni misissuisanarluni nalilersuinermi timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinissamut ininik naleqquttunik aaqjissuussanik isumannaatsunik peqarnersoq eqqarsaatigineqassaaq.

Aalajangersagaq malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia aalajangiisinnatitaavoq, tassami qaqugukkut nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik nappaammilluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik aalajangersimasumik toqquteqartoqarneranik

pasitsaassisinnaasutut qaqugukkullu taamatut pasitsaassinerup kingunerisaanik timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinissap pisariaqarneranik naliliisinnaasutut Nunatta Nakorsaaneqarfia peqqinnissaq pillugu naapertuuttumik piginnaasalittut nalilernerqarmat. Taamatuttaaq timimik toqungasumik pilattaalluni misissuinissamut piginnaasat, init sakkullu sorliit pisumi tassanerpiaq naleqqunnerpaanerannik nalilersuinissaq eqqarsaatigalugu Nunatta Nakorsaaneqarfia oqartussatut tulluarnerpaasutut nalilernerqarpoq. Aallaaviatigut peqqussutip pisortanut nalinginnaasumik toqusut timaannik misissuisartunut tunniunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Toqusup taassumaluunniit qanigisaasa Nunatta Nakorsaaneqarfiata timip toqungasup misissornissaanut aalajangerneranik akerliusinnaanngillat, kisianni Nunatta Nakorsaaneqarfiata imm. 2 naapertorlugu sapinngisamik piaarnerpaamik timimillu toqungasumik misissuisoqartinnagu, toqusup qaniginerpaasai timimik toqungasumik misissuisoqarnissaanik ilisimatissavai.

§ 41-mut

Aalajangersagaq manna malillugu Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup bakterissanik assigisaannilluunniit misissuinerit, tunillaassuuttup suussusaata, pilerfiata siaruarneratalu qularnaatsumik aalajangernissaanut pisariallit aallartissinnaavai.

Oqartussat attuumassuteqartut misissuinerinik pineqartunik aallartitsinissaat pillugit Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup qinnuigisinnaavai. Aalajangersagaq naapertorlugu siunnersuummi § 4, imm. 1-imi oqartussat tamanna pillugu qinnuigineqartut suliasamik isumaginninnermi ikiuunnissamut pisussaataapput.

§ 42-mut

Nappaammit inunntut nalinginnaasumik ulorianartumit inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsioirtitsisumit tunillaassuunnerup unitsinnissaanut piaarnerpaamik iliuseqartoqarnissaanut pisariaqartitsinermi § 42-imi aalajangersagaq atorpeqassaaq.

Matumani inuussutissanik, soorluttaaq nioqqutissanik suliarineqanngitsunik suliarineqarnikunillu tunisassiorneq siammarterisarnerlu atorpeqartut ulorianartut pineqassapput.

§ 42 malillugu Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersueqatigereerlugu, tunillaassuussinnaaneq unitsinniarlugu, matumani pisariaqarpat suliffeqarfiup pineqartup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matuneqarnissaanut peqqusinikkut imaluunniit inuup tunillanneqarsimasup suliffeqarfimmut isernissaanik inerteqquteqarnikkut iliuisissanik aalajangersaasinnaapput.

§ 43-mut

§ 43, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq inuit Nunatta Nakorsaaneqarfianit peqquneqarlutik paasissutissanik aalajangersimasunik, matumani nunami avataani sumiiffigisimasat, atit inuillu qanillisimasaasa attavigineqarnissaannut paasissutissat ilanngullugit, tunniussisussaataassasut.

Qanoq qanillisimatiginermut erseqqissumik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq, taamaattorli nappaatip qanoq ittuunera taamaalillunilu attuinikkut tunillaasinnaassuseq apeqqutaapput.

Nunatta Nakorsaaneqarfia nappaatip inunnut nalinginnaasumik ulorianartup inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisup siaruatsaaliniarneranut tunillaassornissaatalu pinaveersaartinnissaanut aatsaat pisariaqarpat, oqaaseqatigiit siulliit malillugit paasissutissanik qinnuiginnissinnaapput.

Aalajangersakkamik atuinissamut pisariaqalersinnaanera pillugu piunasaqaat tunngaviumik piunasaqaataavoq. Taamaattumik inunnut nalinginnaasumik uloriarnartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik nappaammik siuaruatsaaliinissaq pisariaqassappat, tunillatsissimasunik sumiissusersiuinissaq ilanngulluguttaaq, Nunatta Nakorsaaneqarfiata inuit paasissutissanik tunniusseqqusinnaavai. Tassa imaappoq Nunatta Nakorsaaneqarfia siunertarisamut piunasaqaataasunit sukumiinerusunik allanik paasissutissanik piunasaqarsinnaanngilaq.

Aalajangersagaq naapertorlugu inuit nunami avataanilu sumiiffigisimasartik, atit inuillu qanillisimasaasa attavigineqarnissaannut paasissutissat ilanngullugit paasissutissanik tunniussisussaataanerisa saniatigut paasissutissanik allanik naleqquttunik tunniussisussaataassapputtaaq.

§ 43, imm. 2 naapertorlugu peqqissaanermik suliaqartut inuit pillugit paasissutissanik Nunatta Nakorsaaneqarfianut tunniussisussaataapputtaaq, soorlu peqqissaanermik suliaqartup napparsimasoq aarlerinartumik pissusilersorluninera ilisimappagu Nunattalu Nakorsaaneqarfianut ilisimatitsinissaq naapertuuppat, taamaaliornikkummi iliuuseqartoqassanersoq nalilersorneqarsinnaaniassammat.

Immikkut ittumik aarlerinartumik pissusilersortoq tassaasinnaavoq inuk malittarisassanik, soorlu imminut mattunnissamut peqqinnissaqarfiup pineqartumut ilitsersuutigisaanik, malinnikkusunngitsoq. Avatangiisini angallannermi, assersuutigalugu pineqartoq peqqinnissaqarfimmi atorfeqarpat, utoqqaat illuanni inuilluunniit sanngiitsut akornanniittarpat innuttaasunut immikkut ittumi sanngiitsut tunillatsinnissaannut navianartorsiortitsisinnaavoq. Aalajangersakkap kingunerisaanik peqqissaanermik suliaqartut aalajangersakkami eqqaaneqartunik napparsimasoq akuersiteqqaarnagu napparsimasoq pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqissapput.

Inatsit malillugu inatsit aalajangersakkalluunniit aalajangersarneqarsimasut malinneqarpata napparsimasoq akuersiteqqaarnagu napparsimasup peqqissusaa pillugu paasissutissat allallu paasissutissat isertuussat pillugit ingerlatitseqqittoqarsinnaavoq, paasissutissat

ingerlateqqinneqartussat paasissutissallu oqartussamut tiguisussamut pingaaruteqarluinnarsorineqassapput.

§ 43, imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq Nunatta Nakorsaaneqarfiata Inatsisartut inatsisaanni kapitali 3 naapertorlugu iliuitsinik aalajangiinissaanut napparsimasut pillugit nalunaarsuiffinnit il.il. aamma isumassuineq pillugu nalunaarsuiffinnit paasissutissat pisariaqarpata, oqartussat, paaqqinnittarfiit peqqissaanermillu suliaqartut Nunatta Nakorsaaneqarfianit qinnuigineqarnermikkut paasissutissanik taakkunanga ingerlatitseqqinnissamik aamma pisussaataasut.

Kapitali 3 malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata aalajangiinissaanut paasissutissat pisariaqartut sinnerlugit Nunatta Nakorsaaneqarfia qinnuiginnissinnaangilaq aamma oqartussat, suliffeqarfik peqqissaanermilluunniit sulisoq pineqartoq paasissutissanik Nunatta Nakorsaaneqarfiata aalajangiinissaanut paasissutissat pisariaqartut sinnerlugit tunniussisinnaangilaq.

§ 43, imm. 4 naapertorlugu inatsisitigut pinsinnaatitaasut pisussaataasullu inuit pillugit paasissutissanik attuumassuteqartunik tunniussisussaataapputaaq. Inuit pillugit paasissutissanik attuumassuteqartut tassaasinnaapput inuup normua, sulisut ilaasortalluunniit attaviginissaannut kiisalu taakku angallattarnerat pillugit paasissutissat.

Nunatta Nakorsaaneqarfia aalajangersagaq manna naapertorlugu assersuutigalugu timersornermut peqatigiiffiit, timigissartarfiit il. il. ilaasortaasa attavigineqarnissaat qaqugukkullu ornigussimanerat pillugit paasissutissanik piunasaqarsinnaavoq, taamaaliornikkut Nunatta Nakorsaaneqarfiata ilaasortat attavigisinnaavai inummillu nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillatsissimasumik qanillisimanerat pillugu ilisimatillugit.

§ 44-mut

§ 44, imm. 1 naapertorlugu inuk ilaasoq nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnuunniit aarlerinartorsiortitsisumik napparsimappat imaluunniit nappaammik taama ittumik tunillatsissimasorineqarpat, Nunatta Nakorsaaneqarfianit qinnuiginnittoqarneratigut ilaasut allattorsimaffiannik paasissutissat inuttallu pillugit paasissutissat pigineqarpata, paasissutissat taakkua timmisartumut umiarsuarmulluunniit akisussaasuusup imaluunniit taassuma piginnaatitaata tunniutissavai.

Aalajangersakkani imm. 1 naapertorlugu paasissutissat ingerlateqqinneqartussat, nalinginnaasumik ateq(aqqit), najugaq attaveqarnissamullu paasissutissat (oqarasuaatip normua e-maililu), ilaasunut allattorsimaffinnut angalanissamut pilersaarut tamakkiisoq,

ilaasut angalanerisa killiffiat, issiaviisa normui allallu sumiiffigisimasat pillugit paasissutissat kiisalu angalaqatit taakkulu ilaasut allattorsimaffiini aqqi imarisassavaat.

Inatsisartut inatsisaanni § 44, imm. 2, malillugu paasissutissat suut imm. 1, naapertorlugu nalunaarutigineqassanersut kiisalu nalunaarutip ilusissaa pillugit maleruagassat ersarinnerusut Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

§ 45-mut

§ 45, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisut peqqissaanermik suliaqartut akuerisat inuinnaallu imaluunniit suliffeqarfiit, laboratoriami misissueqqissaanermik ingerlatsisut inuit pillugit paasissutissanik, nappaatinut tunillaassortunut, Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi pineqartunut tunngassutilinnik Nunatta Nakorsaaneqarfianut ingerlatitseqqinnissamik akisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Tassa imaappoq, Naalakkersuisut kikkut tunillaassuuttumik nappaateqarsimanersut pillugit paasissutissanik tunniussisussaataaneq pillugu malittarisassiorsinnaassapput. Piginnaatitsinissamut aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nappaatinut tunillaassuuttunut tamanut tunngavoq, tassunga ilanngullugit inunnut nalinginnaasumik uloriarnartunut inuiaqatigiinnullu aarlerinartorsiortitsisut, kisiannili nappaatit tuniluuttut inunnulli nalinginnaasumik uloriarnartuunngitsut inuiaqatigiinnullu aarlerinartorsiortitsinngitsut ilanngullugit.

Piginnaatitsinissamut aalajangersagaq peqqissaanermik suliaqartunut allanullu laboratoriami nappaatinik tunillaassortunik naammattuineq pillugu paasisat pillugit nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiliinissaq pillugu kiisalu peqqissaanermik suliaqartut akuerisat nappaatit tunillaassortut pillugit allakkatigut oqarasuaatitigullu Nunatta Nakorsaaneqarfianut paasissutissiisussaataanissaat pillugu maleruagassiornissamut atorneqarsinnaassaaq.

Piginnaatitsinissamut aalajangersagaq taakku saniisigut toqusoqarsimatillugu nappaat inunnut nalinginnaasumik uloriarnartoq inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisoq toqutigineqarsimasorineqarpat taassuminngaluunniit toqutaasimasoq paasineqarpat nakorsaag aggersarneqartoq akisussaasuunissaa pillugu malittarisassiornissamut atorneqarsinnaassaaq.

Taamatut nalunaaruteqartussaananermik aalajangersaanerup siunertaa tassaassaaq, toqusoqarsimatillugu nappaat inunnut nalinginnaasumik uloriarnartoq inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisoq toqutigineqarsimasorineqarpat Nunatta Nakorsaaneqarfia ilisimatinneqarnissaa, taamaaliornikkummi Nunatta Nakorsaaneqarfia timimik toqungasumik pilataanikkut misissuisoqassanersoq isummersinnaaniassammat.

Imm. 1-imi piginnaatitsinissamut aalajangersagaq Nunatta Nakorsaaneqarfia timimik toqungasumik pilataanikkut misissuisoqassanersoq isummersinnaanissaanut pisariaqartinneqarpat, § 40, imm. 1 takuuk, peqqissaanermik suliaqartut akuerisat

napparsimasoq toqusimasoq pillugu paasissutissanik Nunatta Nakorsaaneqarfianut tunniussisussaataa nissaat pillugu maleruagassiornissamut atorneqarsinnaassaataaq.

§ 45, imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut peqqissaanermik suliaqartut akuerisat inuinnaallu imaluunniit suliffeqarfiit, sumiiffimmi allami laboratoriami misissueqqissaanermik ingerlatsisut, misissuinermit atortunik, imaluunniit virusit geniinik misissueqqissaanermi (helgenomsekventering) imaluunniit misissuinermit atortunik misissueqqissaanernit assingusunit inernernik, inuup nappaammik Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi pineqartumik napparsimaneranik takutitsisunik Nunatta Nakorsaaneqarfianut ingerlatitseqqinnissaannut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Piginnaatitsinissamut aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq misiligutissanik nassiussinissamut taarsiullugu virusimik helgenomsekventeerinikkut (organismenut kodenik genetiskiusunik suussusersueriaaseq) assigisaanilluunniit misissueqqissaanermi paasisanik ingerlatitseqqittussaataitsinissamut allanullu atorneqarsinnaassaaq.

§ 46-mut

Nunatta Nakorsaaneqarfia tuniluunnerup paasinianeqartarnera pillugu Statens Serum Institutimik oqartussanillu attuumassutilinnik allanik isumaqatigiissusiorsinnaasoq § 46, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq Statens Serum Instituti oqartussallu allat attuumassutilit imm. 1 malillugu paasissutissanik piniarsinnaasut, paasissutissat tamakkua institutip nappaatinik tunillaassortunik Inatsisartut inatsisaanni § 2-mut ilaasunik pinaveersaartitsiniarnermut akiuiniarnermullu tunngatillugu suliaassanik isumaginninnissaanut pisariaqartinneqarsimappata.

Inunnut paasissutissanik Nakorsaaneqarfiup tunillaassuunnerup pineqartup paasiniaaneranut atatillugu nalunaarsorsimasaanik Nakorsaaneqarfiup ingerlaannaq ingerlatitseqqittarnissaanik Statens Serum Institutip qinnuiginnissinnaalernissaa siunnersuutip kingunerissavaa.

Ilanngullugu § 44-mi inatsisitigut tunngaveqarluni ilaasut allattorsimaffiniittut inuttallu pillugit inunnut paasissutissanik Nakorsaaneqarfiup katersorsimasaanik ingerlatitseqqittarnissaq pillugu Statens Serum Institutip qinnuigineqarsinnaanera siunnersuutip kingunerissavaa, matumani attaveqarfisimasanut tunillaassuuttunillu paasiniaanissamut tunngatillugu Statens Serum Institutip nunani tamalaani pisussaaffinnik suliaqarnissaa siunertaralugu. Tassunga atatillugu nappaatit tunillaassuuttut Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi ilaasut pinaveersaartinnissaat akiorniarnissaallu pillugit suliaassanik institutip suliaqarnissaanut paasissutissat pisariaqartuunissaat piumasarineqarpoq.

Taamatullu aamma isumaqatigiissuteqarnikkut Nunatta Nakorsaaneqarfia paasissutissanik Statens Serum Institutimit oqartussaniillu attuumassuteqartunit allanit pissarsisinnaassaaq.

§ 47-mut

Nakorsaaneqarfiup inunnut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaanissaa § 47-imi siunnersuutigineqarpoq, soorlu peqqissutsimut paasissutissanik najukkami kommunalbestyrelsimut ingerlatitseqqissinnaanermut tunngatillugu, matumani kapitali 3 malillugu iliuusissanut kommunimi pineqartumi innuttaasut nammineq piuumassuseq malillugu peqataasarnissaannik Nakorsaaneqarfiup kaammattuisarneranut kommunalbestyrelsip ikiuuttarnissaa siunertaralugu. Kapitali 3-mi aalajangersakkat malillugit iliuuserineqartussat nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisut pinaveersaartinnissaannut, killilersimaarnissaannut imaluunniit piuneerutsinnissaannut aatsaat aallartinneqarsinnaapput.

Aalajangersakkap kingunerissavaa kommunip innuttaasunut piffimmi aalajangersimasumiittunut tunillatsittunik paasisaqarfiusunut anguniagaqarfiusumik siunnersuisarnissaa siunertaralugu Nakorsaaneqarfiup inunnut paasissutissanik kommunalbestyrelsimut ingerlatitseqqittarnissaa. Aalajangersakkap aamma kingunerissavaa inunnut paasissutissanik pisariaqartillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata ingerlatitseqqittarnissaa, matumani kommunalbestyrelsip inummut iliuusissanik aallartitsiffiusussamut nammineerluni peqataanissamik kajumissaarinnissaanut ikiuunnissaq eqqarsaatigalugu.

§ 47, imm. 2 malillugu najukkami kommunalbestyrelsi Nunatta Nakorsaaneqarfiata qinnuiginnereerneratigut inunnut paasissutissanik attuumassutilinnik ingerlatitseqqissinnaavoq, soorlu peqqissutsimut paasissutissanik, matumani inatsimmi kapitali 3 naapertorlugu iliuusissat pillugit tunillaassuuttunik paasiniaannissamut aalajangiinnissamulluunniit tunngatillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiata suliaasaanut atugassai pisariaqartinneqarsimappata.

§ 48-mut

§ 48-imi aalajangersarneqarpoq inuup nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik aalajangersimasumik tunillatsissimanera pillugu atermik paasissutissanillu pisortat namminersortulluunniit suliffeqarfiutaannut inuup najugaanut angalaarfigisaanulluunniit Nunatta Nakorsaaneqarfia ingerlatitseqqissinnaasoq, matumani suliffeqarfimmi tunillatsittoqarsimanera paasineqarpat aamma nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik siammarterinnissaq tunillaassuinissarluunniit pinngitsoortinniarlugit suliffeqarfiup iliuusissanik pisariaqartinneqartunik aalajangiinnissaa pisariaqartinneqarsimappat.

Assersuutigalugu angajoqqaat nukangasumik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik imaluunniit inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik tunillanneqarsimasumik meerallit meeqqap tunillanneqarsimaneranik namminneerlutik atuarfimmu suliffeqarfimmulluunniit ornittagaanulluunniit ilisimatitsinnginnissaannut tunngatillugu ingerlatitseqqinnissaq pisariaqarsinnaavoq. Pisumi taamaattumi atuarfimmi suliffeqarfimmiluunniit pineqartumi nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik siammarterinissaq tunillatsissimanermulluunniit pinngitsoortinnissaq eqqarsaatigalugu pisariaqarsinnaassaaq.

§ 49-mut

§ 49, imm. 1-imi tunngavigalugu inunnut paasissutissat suliarineqarnissaat pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani nappaammik aalajangersimasumik tunillaassortumik inatsimmi § 2-mut ilaasumik pinngitsoortitsiniarneq tunillaassuinnginnissarlu katsorsaanikkut pisariaqassappat.

§ 49, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq malittarisassat, oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit aalajangersarneqartut, inuit pillugit paasissutissanik suliaqartarneq pillugu malittarisassanik, inatsimmi allami inatsilluunniit alla naapertorlugu aalajangersarneqartunik saneqqutsisinnaasut.

Piginnaatitsissummut aalajangersagaq ilaatigut misissortinnissamut neqeroornermut atatillugu inunnut paasissutissat suliarinerannut malittarisassanik aalajangersaanissamut atorneqarsinnaassaaq, soorlu taamaaliortoqartoq Coronamut 2019-imut (COVID-19) misissortinnissamut atatillugu.

§ 50-imut

§ 50, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullianni pisortanut pisussaaffiliussat namminersortullu pisortanut pisussaaffiisa inatsisini allani aalajangersarneqartut, inatsisit allat malillugit imaluunniit inatsisit allat malillugit aalajangiiffigineqartut saneqqunneqarsinnaanerit pillugit nunamut nunalluunniit ilaanut piffissami aalajangersimasumi Naalakkersuisut aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqarput, matumani nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup kingunerisaanik inuit tassangaannartumik imaluunniit ajortunut katsorsartinnissamik pisariaqartitsisut katsorsarnissaannut paaqqutarineqarnissaannullu sulisoqarnissaq qulakkeerniarlugu pisariaqartitsisoqarsimappat.

Nalunaarut aqutigalugu piginnaatitsissut siunnersuummiittoq aqutigalugu tamakkiisumik killilersuinissaq pillugu malittarisassanik aamma aalajangersaasoqarsinnaassaaq, imatut paasillugu; pisinnaatitaaffik pisussaaffilluunniit pineqartoq aamma pisinnaatitaaffik pisussaaffilluunniit ilaannakuusumik killeqartinnissaat pillugit malittarisassat

atorunnaarsinnaanerat, soorlu piffissaliussap aalajangersarneqareersup allannguiffiginissaa sivitsuiffiginissaaluuniiit.

Aalajangersagaq malillugu nunamut nunalluuniiit ilaanut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq, assersuutigalugu kommunitut aalajangersimasumut, kommunitut ilaanut, illoqarfiup ilaannut aalajangersimasunut imaluuniiit illoqarfiup ilaannut immikkut killilersuiffiusunut killeqartitsisunik.

Aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassat taamaallaat piffissamut aalajangersimasumut aalajangersaaffigineqartarnissaannut piumasaqaateqarnermi piumasarineqarpoq nalunaarutit aalajangersagaq naapertorlugu atortussanngortinneqartut atorunnaarsinnissaannut ulluliinermik imaqtartassat, taamaaliornikkut qulakkeerneqassammat pisinnaatitaaffinnik pisussaaffinnillu saneqqutsinissaq piffissaq qaangerlugu ingerlatiinnannginnissaat.

Aalajangersagaq naapertorlugu naleqqiussisinnaanermut naliliineq nutaaq tunngavigalugu nalunaarutit atortussanngortinneqartut sivitsuiffiginissaanut aalajangiineq taamatut piumasaqarnermut akornutaanaviannngilaq sivitsuisimaneq piffissamut aalajangersimasumut killeqartinneqarsimappat.

Nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup kingunerisaanik inunnut katsorsartinnissamik tassanngaannartumik ajortumilluuniiit katsorsaanissamut paaqqutarinninnissamullu sulisussanik qulakkeerinninnissaq pisariaqarsimappat aalajangersagaq malillugu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu saneqqunneqarsinnaanerat aatsaat pisinnaanerat pillugu piumasaqarnermi suliaqartarnissaq killiliiffigineqarpoq, matumani nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup peqqinnissaqarfiup iluani inuiaqatigiinni suliaqarsinik pingaarutilinnik akornusersuinernik annertuunik kinguneqarsinnaassappat imaluuniiit akornusersueriaannaassappat.

Aalajangersagaq malillugu nappaat inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup pissutigalugu peqqinnissaqarfimmi katsorsaanissamut paaqqutaqarnissamullu sulisorineqartut amigaataalersimanissaat imaluuniiit amigaataalerumaanerat piumasaqaataassaaq. Taamaammat piumasaqaataasariaqarpoq pisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu saneqqunneqartut sulisussanik pisariaqartitsinermut tunngatillugu pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqarnissaat, tassalu inuit tassanngaannartumik imaluuniiit ajortunut katsorsartinnissamik pisariaqartitsisut katsorsartittussatut nalilerneqartut.

Aalajangersakkap pisuni nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisup peqqinnissaqarfiup katsorsaanissanut paaqqutarinninnissaanullu sulisunik navianartorsiornerani aatsaat atorneqarsinnaaneranut killeqartitsinermut, killeqartitsinermilu peqqinnissaqarfimmut suliaqarfiup iluani malittarisassanik aatsaat saneqqutsisinnaanermut tunngatillugu, aalajangersagaq killeqartumik atorneqarsinnaassaaq.

Napparsimasut innuttaasullu katsorsarneqarnissaasa qulakkeernissaat pisariaqarpat tassungalu piunasaqaatit imm. 1 naapertorlugu malitarisassat aalajangersarneqarsimasut pissutigalugit naammassineqarsinnaassanngimmata imm. 2-mi piffissami aalajangersakkanik inatsimmi allami aalajangersarneqarsimasunik piunasaqaatinik saneqqutsisunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

Taakku immikkut aalajangersakkat taakkununga tunngavissaaruppat atorunnaarsinneqassapput, imm. 3 takuuk.

§ 51-imut

Pisortanut aalajangersarneqartunut pisortat namminersortulluunniit pisussaaffiit pisinnaatitaaffiinnullu imaluunniit inatsisit allat naapertorlugit imaluunniit inatsisit allat naapertorlugit aalajangiinerit pisortanit aalajangiiffigineqartut pillugit pisussaaffiit saneqqunneqarsinnaanerit pillugu nunamut tamarmut nunalluunniit ilaanut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani pisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu pineqartut naammassinissaat periarfissaqarsimatinnagu imaluunniit nappaatinut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisunut Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aalajangiiffigineqartunut iliuusissat kingunerisaannik periarfissaajunnaarsimappat ajornakusuulersimappalluunniit.

Aalajangersagaq nappaammut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumut tunngatillugu iliuseqarnermi taamaallaat atorineqarsinnaavoq.

Inatsisartut inatsisaat malillugu iliuitsit inuiaqatigiit annerpaartaannut kinguneqarsinnaapput, taamaattumik suliaasaqarfinni assigiinngitsuni arlalinni pisussaataaffinnik pisinnaatitaaffinnilluunniit saneqqussinissaq pisariaqalersinnaavoq.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi siunertaasoq tassaavoq pisortani oqartussat, iliuitsit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartut kingunerisaannik oqartussat inatsit alla il.il. naapertorlugit pisussaaffimminik, soorlu piffissaliunneqartumik oqartussat malitassaannik eqquutsisisinnaanerisa innuttaasullu pisinnaatitaaffiinnik qulakkeerinnissinnaanerisa pissusissamisuunngitsumik ajornarsinnaanerit ajornakusoorsinnaaneratalu eqqarsaatigineqarnissaat.

Aalajangersakkami siunertarineqarportaaq inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataasullu, pisussaaffimminik inatsit naapertorlugu oqartussanut pisussaaffigisaminnik eqquutsisisinnaanerisa ajornarsinnaanerata eqqarsaatigineqarnissaa.

Assersuutigalugu inuit sumiiffimmi ataatsimi ataatsimoornissaannik inerteqquteqarneq ataatsimeersuarnerit ingerlanneqartarnerinut sunniuteqarsinnaavoq. Tamanna ukiumoortumik nalunaarusianik nassiussisarnermut tunngatillugu unammuniagassanik kinguneqarsinnaavoq, taanna ataatsimeersuarnermi akuerineqartussaammat. Tamanna suliffeqarfiup ukiumoortumik

nalunaarusiap akuerineqarsimasup Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsimmi piffissaliunneqartoq tikitsinnagu nassiunnissaanut inortuineranik kinguneqarsinnaavoq. § 51-imi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq aqcutigalugu ukiumoortumik nalunaarutit nassiunneqarnissaanut piffissaliussamik saneqqutsisinnaanermut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput aalajangersagaq inatsisit il.il. aalajangersimasut malillugit pisinnaatitaaffinnut pisussaaffinnillu taamaallaat atorineqarsinnaasunngunnginnissaa pissusissamisoortuunerpaassasoq. Aalajangersagaq malittarisassanik inatsimmi allami inatsilluunniit alla naapertorlugu aalajangersarneqartunik kiisalu inatsit alla naapertorlugu aalajangikkani pisinnaatitaaffinnik pisussaataitaaffinnillu pisortanit aalajangersarneqartunik saneqqutsisinnaassaaq.

Piginnaatitsissut siunnersuutigineqartoq aqcutigalugu, pisinnaatitaaffinnik pisussaaffinnilluunniit pineqartunik tamakkiisumik atorunnaarallartitsisoqarneranut malittarisassanik aamma pisinnaatitaaffinnik pisussaataitaaffinnillu ilaannakortumik killiliinermut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Aalajangersagaq malillugu malittarisassiornerit, nuna tamakkerlugu atuuttussanik malittarisassiornissaq pisariaqanngikkaangat nunap immikkoortuinut killilersorneqarsinnaassapput.

Imm. 2-mi pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu pineqartut saneqqunneqarnissaanut tunngavissaaruppat, malittarisassat imm. 1 naapertorlugu atuutilersinneqartut atorunnaarsinneqassapput.

§ 52-imit

Siunissami nappaatinik tuniluuttartunik, nioqqutissanik pilersuinermut unammilligassaqartitsilersunik tuniluttoqarnissaa mattunneqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput, assersuutigalugu nammineq atortunik tunillaassuunnaveersaatinik pilersuinerup imaluunniit ulluinnarni nioqqutissanik pilersuinerup attannissaata qulakkeernissaanut tunngavissaqarnissaq pisariaqartoq.

Nunatsinni maani pisuni nappaatip inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorfitsisup siammaannissaanut imaluunniit siammaannissaanut ulorianartorsiorfitsisuni nunamut tamarmut ilaanulluunniit piffissami aalajangersimasumi nioqqutissanik pilersuinissap qulakkeernissaa siunertaralugu iliuusissat immikkut ittut pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaannissaat siunnersuutigineqarpoq.

Piginnaatitsissut nappaammut inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiorfitsisumut tunngatillugu iliuuseqarnermut atatillugu taamaallaat atorineqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu nioqqutissanik eqqussuisut, tunisassioritut siammarterisullu quersuarmittuutinik annertusaannissaannik allannguinissaannilluunniit allatigulluunniit

nioqqutissanik pisarialinnik pilersuinermik qulakkeerinneqataanissaannik peqqussuteqarnermut atorneqarsinnaavoq.

Nioqqutissanik pilersuinerup qulakkeernissaanut iliuitsinik aallartitsinerit pingaartumik inuussutissarsiortunut artukkiisinnaammata, aalajangersagaq malillugu iliuitsit nunap immikkoortuinut, malittarisassanik nuna tamakkerlugu atuuttussanik eqquassinissamut pisariaqartitsiffiunngitsunut killilerneqarsinnaassapput. Taamaalilluni nioqqutissanik pilersuineq eqqarsaatigalugu iliuitsit aallartinneqartut taamaallaat pisariaqartutut nalilerneqartuni ingerlanneqassallutik.

Imm. 1 naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqartut inatsisini allani saneqqunneqarsinnaapput.

§ 53-imut

Imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq piginnaatitsinissamut aalajangersakkat arlallit taamaallaat Naalakkersuisunit atorneqarsinnaassasut Inatsisartuni ataatsimiititaliaq akerliliissuteqarsimangippat Atortut ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartut inaarutaasumik ilusilerneqarsimanissannik piumasaqaateqanngilaq, ataatsimiititaliilli ilisimatitsissutigineqartut tunngavigalugit malittarisassat atorneqarnermut nalilersinnaanissaannut paasissutissanik naammattunik saqqummiiffigineqassapput. Malittarisassat imarisaat oqaatsitigut allattarissatigulluunniit saqqummiunneqarsinnaassapput taamaattumillu Naalakkersuisut suliniutit nutaat oqaatsitigut saqqummiunneqassasut kissaatigippassuk tamanna ataatsimiititaliamut qinnuiginninnikkut sapinngisamik piaarnerpaamik taamaasiortoqarsinnaasariaqarpoq. Oqaatsitigut saqqummiisoqarpat Naalakkersuisut suliniutit pilersaarutigineqartut sapinngisamik piaarnerpaamik allaganngorlugit nassiuttariaqarpat.

Suliniutit nutaat pissutsinut isertuussassanut tunngasunik imaqarpata paasissutissat taakku isertuunneqarunnaarnissaasa, assersuutigalugu nalunaarutip tamanut saqqummiunneqarnissaata tungaanut ataatsimiititaliaq isertukkamik malittarinninnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Pissutsit isertuussinissamut pissutissaqartitsisut assersuutigalugu tassaapput suliniutit ininut aalajangersimasunut, innuttaasut malittarisassat atuutilersinnagit suliniutaasinnaasunut nutaanut qisuariaatitut orniguffissaannut, taamaalillunilu inuiaqatigiinnut aarlerinartumik malittarisassatigut pinaveersaartinneqarniarsarigaluartumik annertunerulersitsisumik isersinnaanermik killilersuinerit.

Aalajangersagaq imatut oqaasertalersorneqarpoq, taamaalilluni ataatsimiititaliaq akerliliissuteqarnissamik kissaateqanngikkuni nassiunneqartunut oqaaseqartussaataitanani. Ataatsimiititaliaq akerliliissuteqanngikkaluarluni Naalakkersuisunut nalunaaruteqarsinnaanissaa pitsaaqutaassagalarpoq, pingaartumik assersuutigalugu peqqissutsitigut ilisimasat eqqarsaatigalugit imm. 4 naapertorlugu sivikitsumik piffissaliisoqarpat.

Imm. 1-imi allassimavoq ataatsimiititaliaq malittarisassat atuutilersinneqarnissaannut

akerliuppat aalajangersakkat taaneqartut tunngavigalugit nalunaarutininik atuutilersitsisoqarsinnaangitsoq. Taamaalilluni ataatsimiititaliamit erseqqissumik utimut akissuteqartoqarnissaa piunasaqaataalerpoq. Ataatsimiititaliap malittarisassat siunniunneqartut isummerfiginngippagit imaluunniit ataatsimiititaliap isummernerera pillugu Naalakkersuisunut nalunaaruteqanngippat Naalakkersuisut nassuiarnerattut malittarisassiorsinnaapput. Ataatsimiititaliaq aalajangiussaminik oqaatsitigut nalunaaruteqarsinnaavoq, uppersaateqarnissarli eqqarsaatigalugu ataatsimiititaliap isummernerera pillugu kingorna allakkatigut nalunaaruteqassalluni.

Suliap ingerlanerani ataatsimiititaliamut qaqugukkulluunniit saqqummiisoqarsinnaavoq, avammulli tusarniutigineqarnerata kinguninngua nassiunneqaruni pitsaanerussaaq.

Ataatsimiititaliaq Inatsisartunit pilersinneqassaaq malittarisassallu eqqarsaatigineqartut pillugit isummerfiginissaannut sukkasuumik utertitsiviginissinnaanissaa naatsorsuutigineqarluni. Ataatsimiititaliap ataavartuunissaa piunasaqaataangilaq.

Ataatsimiititaliaq Inatsisartunit pilersinneqarmat Inatsisartut Suleriaasiannut ilanngunneqartariaqarpoq, tassunga ilanngullugit malittarisassat ataatsimiititaliap aalajangiinissaanut piginnaatitsisut suleriaasiannullu malittarisassaqaartitsisut. Ataatsimiititaliaq inatsimmi atuuttumi suliassaqaarfinnut malittarisassaqaartinneqanngippat, suliniutissanik nutaanik saqqummeeriaatsit erseqqinnerusut ataatsimiititaliap Naalakkersuisullu akornanni isumaqatigiissutigineqarsinnaapput.

Imm. 2-mi allassimavoq imm. 1 naapertorlugu suliniutinik nutaanik ataatsimiititaliamut saqqummiinissaaq pisariaqanngitsoq atorunnaarsitsineq, sakkukinnerulersitsineq annikitsumillu allannguinerit malittarisassat pioreertut pineqarpata. Suliniut sakkukinnerulersitsiniarnerusorluunniit nalornissutigineqarpat ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartariaqarpoq. Naalakkersuisut imm. 2 naapertorlugu ataatsimiititaliaq peqataatinngippassuk kingornalu tamanna kingornalu suliniut artorsartitsippat annertuumilluunniit sunniuteqarpat piffissami tassani taamaattussatut suliat tunngavigalugit nalilerneqarsimangippat ataatsimiititaliamik peqataatitsinnginneq suliniutip atuuttussaananut isumaqassanngilaq.

Imm. 3-kkut Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut siumut saqqummeeqqaaratik malittarisassiorsinnaapput pisuni inuit peqqinnerannut pilertertumik navianartorsiortitsiviusuni aarlerinartorsiortitsisuniluunniit. Oqaaseqatigiit "pisuni inuit peqqinnerannut pilertertumik navianartorsiortitsiviusuni aarlerinartorsiortitsisuniluunniit" ima paasineqassapput pisut ataatsimiititaliamut saqqummiunnissaannut utaqqissunneqarsinnaangitsutut nalilerneqarpata. Paasissutissat piusut tunngavigalugit naleqqussutsimik nalilersuineq pissaaq. Ataatsimiititaliamut saqqummiinissaa pingaaruteqarluinnarpoq, taamaattorli inuit peqqissusiisa aarlerinartorsiortinneqarnerannut ulorianartorsiortinneqarnerannulluunniit tunngatilluguunngitsoq. Aalajangersagaq

atuutilersitsinnagu Naalakkersuisut nalilersuissapput.

Tamanna aarlerinartuunngitsoq ulorianartorsiornerlu annikinnerusoq kingorna paasineqarpat, aalajangernerup atuunneranut allannguissanngilaq, aatsaat paasissutissat aarlerinartumik qulaajaanermi ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaasimappata pissarsiariniarnerisigullu aalajangerniarnermik annertuumik kinguaattoortitsisussaasimangippata.

Naalakkersuisut imm. 3 oqaaseqatigiit siulliit malillugit ataatsimiititaliamut saqqummeeqqaarnatik malittarisassiorpata Naalakkersuisut malittarisassioreernermi kingorna pisariaqanngitsumik utaqqissussinatik taakku ataatsimiititaliamut saqqummiutissavaat. Ataatsimiititaliap tamatuma kingorna malittarisassanut akerliuppata Naalakkersuisut malittarisassat atorunnaarsissavaat.

Imm. 4 aqqutigalugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliap isummernissaanut naammattumik piffissaliinissaanut periarfissineqarput. Piffissaliussanut naammattutut isigineqarsinnaasumut pisoq aalajangersimasoq aammalu piffissami nalilersuinermi innuttaasut peqqissusaannut aarlerinassutsip ilisimasalimmit nalilersorneqarnera apeqqutaassapput. Innuttaasut peqqissusaannut ulorianartoq annikitsutut nalilerneqaraluartoq Naalakkersuisut piffissaliussanik aalajangersaasinnaapput. Tamanna pisinnaavoq suliniutinut nutaanut pilersarusiornissaq isiginiarlugu kiisalu susassaqtunut suliniutinik kalluarneqartut siunertamut naapertuuttumik paasissutissiinissaq eqqarsaatigalugu.

Imali pisoqarsinnaavoq, tassa piffissaliussa qaalajangersarneqarpat ima naatsigisoq allaat ataatsimiititaliap suliniutit nutaat pillugit isummernissanut periarfissaqarani. Pisuni taama ittuni imm. 3 taarsiullugu atorneqartariaqarpoq. Naalakkersuisut iluaqutaasumik imm. 3-mik 4-milluunniit atuinnissamik isumaliuteqartinnatik ataatsimiititaliamut saaffiginissinnaapput ataatsimiititaliallu suliniutinut nutaanut isummernissanut piffissaq qanoq sivisutigisoq atussaneraat paasiniarlugu.

§ 54-imut

Imm. 1 naapertorlugu ataatsimiititaliamut ilisimatitsisussaataaneq ilusissamut piunasaqaammut ilaangilaq piffissamillu piunasaqaat eqqarsaatigalugu pisut ilaanni iluaqutaasinnaassaaq ilisimatitsineq siullertut oqaatsitigut pippat. Inatsisartut inatsisaanni piunasaqaammik eqquutsitsinermit erseqqissunik uppernarsaateqarnissaq eqqarsaatigalugu pisuni tamani allakkatigut ilisimatitsisoqartarnissaa naleqqutissaaq.

Allannguut annertunnginnersoq nalornissutigigaanni Naalakkersuisut allannguut annertusuuppat ataatsimiititaliamut ilisimatitsinissamisut ilisimatitsissaaq.

§ 55-imut

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmit inassuteqaatit tamanut saqqummiunnerat Naalakkersuisunit suliarineqassapput Naalakkersuisut toqqagaanni.

Tamanut saqqummiineq Naalakkersuisut nittartagaanni nutaarsiassani tamanna pisinnaassaaq. Inassutigineqartoq assersuutigalugu nutaanik suliniuteqarnermut atatillugu immikkut ilisimatitsissutaasoq Naalakkersuisut isumaqarpata, inassutigineqartut assersuutigalugu aamma tusagassiorfinnut toqqaannartumik nassiunneqarsinnaapput tamanulluunniit saqqummiunneqarneranni tusagassiorfinnut nalunaarummik ilanngussilluni.

Imm. 3 inassutinik kingorna tamanut immikkut ittumik saqqummiussisinnaasitsivoq tamanna innuttaasut pissusilersornerisa, inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisinnaasut ulorianartorsiortitsisinnaasullu pinaveersaartinnissaannut pisariaqarpat. Assersuutigalugu inini tamat iserfigisinnaasaanni aqunneqarsinnaanngitsumik annertuumik tuniluuttoqarnerata paasineqarneratigut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup init inunnit tamanit iserfigineqarsinnaasut pisariaqanngitsut matuneqarallassasut inassutigippagu. Pisuni taama ittuni malittarisassat atuutilinnginnerini innuttaasut anerusussinnaapput atisanillu, elektronikkunik assigisaannillu pisiniarlutik, tamannalu inassutigineqartumi siunertarineqartumut akerliussaaq. Malittarisassat tamanut saqqummiunneqareerpata inassutip tamanut tusarliunneqarneranit utertinneqarnissaa innimiginarunnaassaaq taamaattumillu sapinngisamik kinguinnguatiqut tamanut saqqummiunneqassaaq. Inassuteqaammik kinguartitsisinnaaneq taamaallaat pisinnaavoq Naalakkersuisut inassuteqaatit atuutilersikkusutaannut. Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmit inassuteqaateqarpat Naalakkersuisunit malinneqarumanngitsunik illersuinissamut isiginninnermik tunngavissaqanngilaq inassuteqaatillu pineqartut taamaammat ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigineqariartut piaarnerpaamik tamanut saqqummiunneqassallutik. Ataatsimiititaliaq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmit inassutigineqartup naammassineqarnissaanut Naalakkersuisunut peqqusisinnaanngimmat inassutigineqartoq tamanut saqqummiutsinnagu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit utimut nalunaaruteqartoqarnissaa utaqqissanngilaat.

§ 56-imut

§ 56, imm. 1-imi aalajangersagaq aqutigalugu Inatsisartut inatsisaat malillugu - imaluunniit tassani malittarisassat aalajangersarneqartut naapertorlugit - iliuusissat aallartinnissaannut atugassanik nammineq pigisat arsaarinnissutigineqarnissaannik Naalakkersuisut aallartitsisinnaapput.

Iliuusissanut inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartunut atatillugu inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu pigisaannik arsaarinninnissamik aallartitsisoqarsinnaaneranut inatsisitigut tunngavissamik tunniussisoqarsinnaanissaa aalajangersakkap siunnersuutigineqartup kingunerissavaa.

§ 57-imut

§ 57 malillugu iliuusissanik kiffaangissusiiagaanertut isikkulinnik aamma peqqusinernik taamaattunik atorunnaarsitsinissaq pillugu qinnuiginninnertut itigartitsinerni allaffissornikkut aalajangersimasumik kiffaangissusiiagaanerup misilinneqarnissaa pillugu malittarisassat malillugit eqqartuussivinni suliassanngortitsinissamut periarfissaqarnera pillugu oqartussaasut pineqartumut ilitersuissapput.

Tungaviumik inatsimmi § 71, imm. 6 naapertorlugu pineqaatissiisarnermut inatsiseqartitsinerup avataani kiffaangissusiiagaaneq, eqqartuussivittut oqartussaasunit aalajangiiffigineqanngitsoq, allamiullu pillugit inatsisini inatsisitigut tungavissaqanngitsup, inatsisitigut unioqqutitsiviusimassannginnera kiffaangissusiiagaasoq imaluunniit taanna sinnerlugu iliuuseqarniartoq sinnerlugu, eqqartuussivinnut imaluunniit eqqartuussisutut oqartussaasumut allamut saqqummiunneqartussaavoq.

Allaffissornikkut aalajangersimasumik kiffaangissusiiagaanerup suliassanngortinneqarsinnaanera pillugu malittarisassat Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 28-mi atuarneqarsinnaapput.

Tassani atuarneqarsinnaavoq inuk allaffissornikkut oqartussaasumit kiffaangissuseqarnermik arsaagaasoq imaluunniit taanna sinnerlugu iliuuseqartoq kiffaangissusiiagaanerup imaluunniit kiffaangissusiiagaanerup siusinnerusukkut aallaartinneqartup inatsisitigut eqqortuuneri pillugit apeqqutip eqqartuussivinni aalajangiiffigisassanngortinnissaannik piunasaqarsinnaasut.

Eqqartuussisarnermut inatsimmitaaq kapitali 28-mi atuarneqarsinnaavoq oqartussaasoq kiffaangissusiiagaanissamik aalajangiisoq ingerlaannaq, kingullermillu kiffaangissusiiagaanerup aallartinnerani, suliap eqqartuussivinnut tunniunneqarsinnaanera pillugu ilitersuissalluni pisussaaffeqartoq.

Eqqartuussivinni suliassanngortitsinissaq pillugu qinnuiginninnermik saqqummiisoqarsimappat oqartussaasoq kiffaangissusiiagaanissamik imaluunniit taassuminnga atorunnaarsitsinissamik aalajangiisoq piaartumik, sapinngisamillu qinnuiginninnerup saqqummiunneraniit ullut arfineq-marluk qaangiutsinnagit, suliamik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu saqqummiissaaq.

Nunatta Nakorsaaneqarfia §§ 10-12 naapertorlugit peqqusummik nalunaaruteqaruni Nunatta Nakorsaaneqarfia suliamik eqqartuussivimmu suliassanngortitsinissaq imm. 3-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi aalajangersarneqarpoq.

Nunatta Nakorsaaneqarfiata peqqussutip nalunaarutigineraniit ullut arfineq-marluk qaangiutsinnagit suliaq eqqartuussivimmu suliassanngortissavaa.

Suliassanngortitsineq allaffissornikkut aalajangersimasumik kiffaangissusiiagaanerup suliassanngortinnissaa pillugu eqqartuussisarnermu inatsimmi kapitali 28-mi malittarisassat malillugit pisinnaassaaq.

§ 58-imut

Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkanik unioqutitsinerit pillugit suliani uppennarsaatissanik ujarlernerit Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 36-mi malittarisassanut naapertuuttumik pisinnaapput.

Uppennarsaatissanik ujarlerneq illumilluunniit misissuineq paasiniaasarnertut ileqquvoq inissiamik imaluunniit allatut inuttut pigisanik uppennarsaatissatut atugassanik misissuinissamut periarfissiisq.

§ 59-imut

Siunnersuummi § 59 malillugu inuk inerteqqummik malinnikkumanngitsoq, inerteqqummik unioqutitsisoq imaluunniit nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik nalunaarutiginnikkumanngitsoq imaluunniit inummut paasissutissanik pisariaqartunik nalunaarutiginnikkumanngitsoq nappaatip nalinginnaasup inuiaqatigiinnulluunniit ulorianartup siammaannissaata tunillaassuunnissaataluunniit pinngitsoortinnissaa siunertaralugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup piniarnissanut iliuseqarumanngitsoq akiliisitsinikkut pineqaatissinneqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisarnermut Inatsimmi malittarisassat malillugit aamma nalunaarutit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu suliarineqartut malillugit akiliisitsinerit aqutigalugit pineqaatissiinernik aalajangersaanissaq periarfissaavoq.

Akiliisitsinerimut akigitat atuisunut kisitsisitigut paasissutissat ilutigalugit ukiumut tallimakkaarlugit malittarisassiuuttarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisartut inatsisaannik taannaluunniit malillugu najoqqutassanik unioqutitsinermi akiliisitsinermut akigitatassat *siunnersuutit*:

Oqaatigineqassaaq akiliisitsinissamut najoqqutassiissutit ataaniittut taamaallaat Namminersorlutik Oqartussani allaffissornermut suliaqarfiusumut sammitinneqarmata taakkulu akiliisitseqqussutit annertussusaat pillugu oqaaseqarnissamut tunngatillugu unnerluussisussaataasup suliarinneqqusineranut atatillugu atugassaallutik.

Inuinnaat

Inuinnaat unioqutitsinerannut akiliisitsinissamut siullermeernermi 2.500 kr.-t tungaannut, aappasaaneernermi 3.500 kr.-t, pingajussaaneernermilu 4.500 kr.-t akigitinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqutitsinermi akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

Umiarsuarnut timmisartunullu nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffeqarneq

Inunnik umiarsuarmut timmisartumulluunniit ilaasunik nappaammik inunnut nalinginnaasumik ulorianartumik inuiaqatigiinnulluunniit aarlerinartorsiortitsisumik

taamaattumik tunillatsissimasutut ilimagineqartumik peqartoqarsimatillugu imaluunniit umiarsuarmi timmisartumiluunniit nappaatip siaruaannissaanut ulorianartoqarsimappat oqartussaasunut nalunaaruteqarnissamut pisussaaffinnik malinnikkumangitsoqarsimappat akiliisitsinissamut siullermeernermi 15.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 30.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 60.000 kr.-t akigitinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqqutitsinerni akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

Inunnut inatsisitigullu pisinnaatitaasunut pisussaataitaasunullu paasissutissiisarnissamut pisussaaffeqarneq

§ 59, imm. 1, malillugu inummut paasissutissat attuumassutillit nappaatit inunnut nalinginnaasumik ulorianartut inuiaqatigiinnilluunniit aarlerinartorsiortitsisut siammaannissaat tuniluunnissaalluunniit pinngitsoortinnissaannut pisariaqartut imaluunniit tamanna pillugu pineqaatissiinerit aalajangiiffiginissaat pillugit Nunatta Nakorsaaneqarfiata qinnuiginninneranut malinnikkumanginnermi akiliisitsinerit aqutigalugit pineqaatissiinissamik eqqartuussisoqarsinnaanissaa periarfissaavoq, takuuk § 43, imm. 1-4. Akiliisitsinissami siullermeernermi 1.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 2.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 3.000 kr.-t akigitinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqqutitsinerni akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

Taamatuttaaq § 59, imm. 2, malillugu timmisartumut umiarsuarmulluunniit akisussaasumut akiliisitsinermik pineqaatissiisoqarsinnaavoq, matumani ilaasunut allattorsimaffinnut paasissutissat inuttanullu paasissutissat tunniunneqarnissaannut Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup piunasaqarnera malinneqangippat, takuuk § 44, imm. 1. Akiliisitsinissami siullermeernermi 10.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 20.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 30.000 kr.-t akigitinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqqutitsinerni akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

Inuussutissarsiortunut akiliisitsinissamut akigititassatut *siunnersuutit*

Najoqqutassanik Inatsisartut inatsisaat manna malillugu suliarineqartunik inuussutissarsiortut unioqqutitsinerannut tunngatillugu, *suliffeqarfiullu* angissusaa apeqqutaatillugu, akiliisitsisarnissanut akigititat tullinnguuttut siunnersuutigineqarput:

Suliffeqarfinnut mikisunut minnerusunullu (1-9-nik sulisulinnut) akiliisitsinissamut siullermeernermi 10.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 15.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 20.000 kr.-t akigitinneqassasut *siunnersuutigineqarpoq*.

Suliffeqarfinnut akunnattumik angissusilinnut (10-49-nik sulisulinnut) akiliisitsinissamut siullermeernermi 20.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 25.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 30.000 kr.-t akigitinneqassasut *siunnersuutigineqarpoq*.

Suliffeqarfinnut anginerusunut (50-inik sinnerlugilluunniit sulisulinnut) akiliisitsinissamut siullermeernermi 30.000 kr.-t tungaannut, aappassaaneernermi 40.000 kr.-t pingajussaaneernermilu 50.000 kr.-t akigitinneqassasut **siunnersuutigineqarpoq.**

Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqqutitsinerni akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

Inatsisitigut pisinnaatitaasunut pisussaataasunullu inuussutissarsiortuunngitsunut akiliisitsinissamut akigititassatut *siunnersuutit*

Inatsisitigut pisinnaatitaasunut pisussaataasunullu inuussutissarsiortuunngitsunut, taakkununga ilanngullugit aningaasaateqarfinnut, peqatigiiffinnut allanullu assersuutigalugu matoqqasussaataaaneermik eqqortitsinngitsunut akiliisitsinissamut siullermeernermi 3.000 kr.-t tungaannut akigitinneqassasut **siunnersuutigineqarpoq.** Akiliisitsinerni akigititaq aappassaaneernermi pingajussaaneernermilu 6.000 kr.-nut aamma 9.000 kr.-nut qaffanneqassaaq.

Sisamassaanik sinnerlugilluunniit unioqqutitsinerni akiliisitsinissamut pineqaatissiissutigineqartoq qaffassinnaassaaq.

§ 60-imut

Inatsisartut inatsisaata ullormi 1. juli 2023-mi atortuulersinneqarnissaa aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Ilanngussaq 1**Tusarniaanermi akissutit pillugit allakkiaq**

Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut 10. oktober 2022-miit 9. november 2022-mut tusarniaassutigalugu nassiunneqarsimavoq.

Siunnersuut ukununga tusarniaassutigalugu nassiunneqarsimavoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Inuit Pisinnaatitaaffiit Instituti, Sulisitsisut, Sulinermik Inuusutissarsiuqartut Kattuffiat/SIK, Nunatsinni Nakorsat Peqatigiiffiat, Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit/Det Grønlandske Sundhedskartel (PPK), Kigutit Nakorsaasa Peqatigiiffiat, Visit Greenland, Kalaallit Nunaanni Politiit, Nunatsinni Eqqartuussivik aamma Nunatta Eqqartuussisuunneqarfia.

Taassuma saniatigut piffissami tassani siunnersuut tusarniaanermi nittartagaanni tamanut saqqummersinneqarsimavoq.

Tusarniaanermi ukua akissuteqarsimapput:

Oqaaseqaatit tiguneqartut ataani naalisarlugit nalinginnaasumik allassimatillugit issuarlugit allanneqarput, Naalakkersuisut akissutaat uingasumik allanneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup ilisimatitsissutigisimavaa siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik.

Nunatsinni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Aalajangersakkat §§ 53 – 55 imatut oqaaseqarfigineqassapput:

Sulisitsisut aalajangersakkani pingasuni allassimasuni inatsisartut nakkutiginninnissaannut tamakkiisumik ilalerpaat, matumani Naalakkersuisunit, Inatsisartunit aamma/imaluunniit Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmit aalajangernerit/inassuteqaatit aalajangiunneqarnerisa kinguinngua inuusutissarsiortunut innuttaasunullu nalunaarutigineqartassappata.

Tamanna soorunami pineqartut tamarmik namminneq naliliinertik malillugu namminneq taassuma/taakku naleqquttuusorisaminnik qisuariarsinnaaniassammata. Tamanna Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmit inassuteqaammut qanoq qisuariarnerat apeqqutaatinnagu, § 54 takuuk.

Akissut:

Naalakkersuisut tusarniaanermi akissut tusaatissatut tiguaat.

Transparency International Greenland

Transparency International Greenland inatsisartut nakkutiginninnissaat pingaarutilittut sakkussatullu pingaarutilittut isumaqarfigaa, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat nutaat taakku kapitali 9-mi § 53-imiit 55-imut ikkunneqartut tigulluarpaat.

§ 55, imm. 3: Innuttaasut inuiaqatigiit peqqissusaannut ulorianarsinnaasumik navianarsinnaasumilluunniit iliornissaasa pinaveersaartinnissaat pisariaqarpat § 53 malillugu inassuteqaatinik nalunaaruteqarnissaq inassuteqaammi malittarisassat nassuiarneqartut nalunaarutigineqarnissaasa kingornanut utaqqisinneqarsinnaavoq. Inassuteqaat tamatuma kingorna sapinngisamik sukkanerpaamik saqqummiunneqassaaq.

Matumani Transparency International Greenlandip kaammattuutigaa ilanngunneqassasoq tunngaviatigut tamakkiisumik ammasumik periaaseqartoqarnissaa kiisalu immikkut taamaallaat illuinnartuni tamanut tamakkiisumik saqqummiussinissap kinguaallatsinnissaa pisinnaatillugu.

Akissut:

§ 55, imm. 3-mi allanneqartutut innuttaasut inuiaqatigiit peqqissusaannut ulorianarsinnaasumik navianarsinnaasumilluunniit iliornissaasa pinaveersaartinnissaat pisariaqarpat § 55, imm. 3 malillugu inassuteqaatinik nalunaaruteqarnissaq taamaallaat inassuteqaammi malittarisassat nassuiarneqartut nalunaarutigineqarnissaasa kingornanut utaqqisinneqarsinnaavoq. Aalajangersakkap oqaasertai naapertorlugit taamaallaat pisumi ilungersunartorsiornermi pisariaqartinneqarluinnarpat aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Pisoq qaqugukkut ilungersunartuuneranik nalilersuisarneq soorunami nikerarsinnaasarpog, illuatungaanili inuiaqatigiit peqqissusaat eqqarsaatigineqartussaammat nassuiaanissap inissaqartinneqarnissaa pisariaqarpoq. Tusarniaanermi akissutip kingunerisaanik aalajangersakkamut nassuiaatini erseqqissaammik ilanngussisoqarpoq, tassani aalajangersakkap immikkut ittumik atorneqarnissaata eqqarsaatigineqarnera allassimalluni. Erseqqissarneqassarli Naalakkersuisut pisariaqartutut naliliisoqartillugu killilersorneqanngilluinnarlutik aalajangersakkamik atuisinnaasariaqarmata.

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup katitigaaneranut oqaaseqaatit, § 3: Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq atorfilittanik inuttaqarpoq. Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuarmi innuttaasunut sinniisoqarnissaa isumaliutigineqarsinnaavoq.

Coronamik nunarsuaq tamakkerlugu tuniluuttoqarnerani Inuit Pisinnaatitaaffiitut Siunnersuisoqatigiivi aamma Transparency International Greenlandip periutsit malittarisassallu akuerineqartut inuiaqatigiinni tamanut paasiuminartuunissaasa pingaaruteqarneranik erseqqissaapput.

Akissut:

Siunnersuutikkut ugguuna aalajangiisarnerit inuiaqatigiinnut paasinarnernulernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Isiginninniarnertit tunuliaqutaasut tusarniaanermi akissutiniittut

taamaammat akuersarneqareersutut ilaatigut isigineqarsinnaapput siunnersuut akuerineqassappat.

Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq mianersoqqissaarluni katiterneqarnikuvoq, matumani ilaasortat tamarmik assigiinngitsunik isumagisaqarnissamut siunertaqarlutik, tassunga ilanngullugu suliniutit nutaat inuiaqatigiinnut pitsaasumik ajortumillu sunniutissaannik nalilersuisarneq. Nalilersuinerit ilaasortat suliamut piginnaasaat oqartussaaffeqarfimmilu taaneqartumi sulinerminnut tunngatillugu ilisimasaat aalajangersimasut tunngavigalugit pisarput. Naalakkersuisut taamaattumik tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuarmi peqataasut amerlisinnissaat naapertuussorinngilaat imaluunniit pisariaqarsorinngilaat.

Kalaallit Nunaanni Politiit

§ 40-mut:

Aalajangersakkami imm. 1 malillugu Nunatta Nakorsaaneqarfia timimik toqungasumik pilattaalluni misissuisoqarnissaanik peqqusisinnaavoq. Aalajangersakkami imaluunniit ajornanngippat nassuiaatini Nunatta Nakorsaaneqarfiata peqqusinerata kingorna oqartussat sorliit timimik toqungasumik pilattaallutik misissuissanersut pillugit erseqqissumik allaneqarnissaat Kalaallit Nunaanni Politiit siunnersuutigissavaat.

Akissut:

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaannit 2001-imeersumi aalajangersakkamit assingusumit ingerlateqqitaavoq, tassani aamma innersuussuteqanngilaq oqartussat sorliit timimik toqungasumik pilattaallutik misissuissanersut. Naalakkersuisut suliassamik uannga isumaginnittussamik oqartussamut aalajangersimasumut atilerlugu suliakkiutigineqannginneratigut inatsisartut inatsisaat siunissamut qulakkeerusuppaat.

Tusarniaanermi akissutip kingunerisaanik paragrafimut nassuiaatini erseqqissaammik ilanngussisoqarpoq, tassani peqqussut oqartussanut suliassamik uannga nalinginnaasumik suliaqartussamut eqqarsaatigineqartoq pineqarpoq.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit instituti

(...)Instituttip tassunga atatillugu 29. oktober 2021-mi tusarniaanermi akissutini innersuussutigissavaa, tassani inatsisitigut isumannaatsuunerup aammalu kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiit illersorneqarnerat inatsimmi qanoq pitsanngorsarneqarsinnaanerannut arlalinnik innersuussuteqarpoq.1 Innersuussutit tamarmik

atuutilersinneqarsimangillat, taamaattumik instituttip pingaarnarpaat – inatsisissatut missingiummut matumunnga naleqqussarlugit – tullinnguuttumi uteqqikkusuppaat:

Inunnut amerlasuunut iliuseqarnerit

Inatsisissatut missingiummi § 22 malillugu Naalakkersuisut inuit sumiiffimmi aalajangersimasumiissimasut, katersuunnerni, aaqqissuussinerni, pisuni assigisaanniluunniit peqataasimasut, sumiiffigisimasaanni peqataaffigisimasaannilu nappaammik inuiaqatigiinnut aarlerinartorsiortitsisumik uppernarsarneqarsimasumik tunillaasoqarsimappat, peqqissaanermik suliaqartumit misissortinnissaat imaluunniit pisariaqarpat inissiivimmut naleqquttumut mattunnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Pisuni inuit ataasiakkaat kinaassusersineqarsinnaangippata imaluunniit inuit ataasiakkaat kinaassusersinissaannut tunngatillugu isumalluutinik naleqqutinngitsumik atuisoqartariaqarpat, inunnut ataasiakkaanut amerlanerusunut "ataatsimut peqqussummik" aalajangersaasinnaannissaq aalajangersakkatigut periarfissinneqarpoq.

Inatsimmi § 59 malillugu malittarisassanik maleruaannginnermut akiligassiissutinik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Inuit ataasiakkaat kinaassusersineqarsinnaangippata malittarisassat § 22 naapertorlugu aalajangersarneqartut qanoq malinneqartinneqassanersut pillugit inatsimmut nassuiaatini takuneqarsinnaangilaq. Taamatuttaaq tassunga atatillugu inatsimmut missingiummi § 43 ilisimatitsisussaataitanermut tunngasut inunnut atorneqassanersoq takuneqarsinnaangilaq.

Tamanna tunngavigalugu institutti isumaqarpoq malittarisassanik unioqqutitsinermut inunnik pineqaatissiisinaanissaq periarfissaasariaqanngitsoq. Inatsimmut missingiummi §§ 9 aamma 11 malillugit pisuni inuup peqqissaanermik suliaqartumit misissorneqarnissamut imaluunniit inissiivimmi naleqquttumi mattusimanissaanut peqquneqarsimaneranut tunngatillugu aatsaat pineqaatissiisoqarsinnaasariaqarpoq.

- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik malittarisassanik inatsimmut missingiummi § 22 naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsinermut inuit pineqaatissinneqannginnissaannik qulakkeerinnissasoq Inuit pisinnaatitaaffiitut Institutip innersuussutigaa.

Akissut:

Siunnersuummi matumani § 59-mi pineqaatissiisutaasinnaasut pillugit aalajangersakkani imaluunniit inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi pineqaatissiisutaasinnaasut pillugit aalajangersakkani § 22 allassimangilaq. Tusarniaanermi akissut taamaattumik siunnersuummut naleqqusaanermik kinguneqanngilaq.

Namminerisamik najukkami pulaartoqarsinnaaneq

Inatsimmut missingiummi § 24 malillugu Naalakkersuisut pulaartut napparsimavinnut katsorsaavinnullu, paaqqutarisariallit angerlarsimaffiitut, inissianut paaqqinnittarfinnut, oqilisaaffinnut, inissiivinnut, najugaqarfissatut neqeroorutitut assigisaannullu pisortat namminersortullu pigisaannut isersinnaanerannik killilersuinermut, inerteqquteqarnermut,

taakkunungalu immikkut ilaatinneqartussaannngitsut pillugit nuna tamakkerlugu nunalluunniit ilaanut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Pulaartoqarnissamut killilersuinerit inerteqquteqarnerillu annertuumik akuliunnerusinnaapput pisullu ilaanni najugaqartup qaniginerpaasaminut attaveqarneranik kipititsilluinnarsinnaallutik. Taamatuttaaq najugaqartup nammineerluni oqartussaaffigisaata ilaanut, taassuma najugaqarfianut angerlarsimaffianullu ilaasunut tunngatillugu killilersuinerinik aalajangersaasoqarsinnaanersoq pillugu inatsimmut missingiummi allassimasoqanngilaq.

Tassunga ilanngullugu najugallit najukkamut taama ittumut attuumassuteqarnerinnartik pissutigalugu nappaammullu aalajangersimasumut aarlerinartorsiorsinnaanerat apeqqutaatinnagu aammalu inunnut ataasiakkaanut pisariaqassutsimik piumasaqaatip nalilersorneqartannginera pissutigalugit taamatut akuliuffigineqarsinnaapput.

- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup inatsimmut missingiummi inini ataatsimoorfiusuni inini najugaqartup nammineq najugaqarfiginngisaaniunngitsaq pulaarnissamut killilersuutit inerteqqutillu ilanngullugit allassagai Inuit pisinnaatitaaffiit Institutip innersuussutigissavaa.

Akissut:

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq § 24-mi § 18 ilaatinneqarmat, tassani pissutsinut naapertuuttumik periaaseqarnissaaq erseqqilluinnartumik allassimavoq. Tassa imaappoq pissutsinut naapertuuppat pisariaqarpallu taamaallaat § 18 atuutsinneqaaqusaasoq. Eqqorpoq aalajangersagaq aqqtugalugu akuliunnerup annertunerpaaffissaa innuttaasunut napparsimavimmi uninngasunut, utoqqaat illuanniittunut, najugaqarfinni paaqqinnittarfiusuniittunut assigisaanniittunullu, tassunga ilanngullugu pulaartoqarnissamut periarfissaannut kinguneqarsinnaavoq. Oqaatigissalluguli pingaaruteqarpoq nappaammik inunnut aarlerinartorsioertitsisumik assersuutigalugulu utoqqaat inuilluunniit timimikkut akiuussutissakillimasut toqqutigisinnaasaannik tuniluuttoqartillugu inatsisartut inatsisaat aamma atorineqarsinnaassammat. Pisuni taama ittuni pissutsit apeqqutaallutik inuit allat inunnut ataatsimut najugaqatigiiffinni najugalinnut pulaarsinnaanerannut tunngatillugu akuliuffiusumik, inuit allat najugaqatigiiffinniittut illersornissaat siunertaralugu § 24-p atuutsinneqarnissaa pisariaqarsinnaavoq.

Tusarniaanermi akissutini matumunnga tunngasuni siornatigut tigusimasani eqqaaneqarportaaq aalajangersakkamut nassuiaatini erseqqissarneqarsimasoq killilersuinerinik inerteqqutinilluunniit aalajangersaanermut atatillugu - peqqinnissakkut illersorneqarsinnaasumik - qanigisanit pulaartoqarsinnaanissaaq qulakkeerniarlugu killilersuinerit inerteqqutilluunniit atuuffissarinngisaannik aalajangersaasoqartassasoq.

Peqqissaasut Kattuffiat

Inatsimmi innuttaasunut pissaanermik atuinissaq mattussinissarluk periarfissaapput. Taamaammatt PK-p inatsit una peqqissutsimut tunngasutigut sulisunik ilinniarfinnut soorlu assersuutigalugu tarnikkut nappaatilinnik katsorsaaneq pillugu inatsisip ilanngunneqarsimaneratut ilanngunneqarnissaa innersuussutigaa.

§3, imm 3-morpiaq:

PK isumaqarpoq Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq sulisunik sinniisoqarnissaa pingaaruteqartoq taamaalilluni sulisut tamarmik maannakkut pisumik ilisimasaqarnissaat ataatsimullu isigalugu Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq pillugu ilisimasat siaruarterneqarnissaat qulakkeerneqarsinnaassammata.

Akissut:

Naalackersuisut sulisut innuttaasullu sinneri inatsisartut inatsisaannik atuutsitsinermi maannakkut pisumik ilisimasaqarnissaat pingaaruteqarneranik isumaqataapput. Erseqqissaatigineqassaarli Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq pingaarnertut innimigisassat attuumassutillit innimigalugit inuiaqatigiit peqqissusaannut aarlerinartup annikillisinnaasanut suliniutit sorliit atuutilersinneqassanersut pillugit aalajangiisartunut inassuteqarnissamik siunertaqarmat. Sulisut innuttaasullu avammut attaveqaatit immikkut siunertallit aqputigalugit, tassunga ilanngullugit ilisimasanut aalajangersimasunut attaveqaatit allat aqputigalugit tusagassiortunik katersortitsinikkut, tusagassiorfinnut nalunaarutigut nutaarsiassatigullu pisumik ilisimatinneqartassapput. Taamaattumik kissaatigineqartoq ilanngunneqanngilaq.

§16, imm 2-morpiaq:

Sulisut inunnik inini paarnaqqasuniittunik takusaasarnissaat allassimavoq. Tamanna sulisunit peqqissutsimut tunngasutigut ilisimasalinnit isumagineqassava imaluunniit sulisunit tamanit isumagineqarsinnaava?

Akissut:

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq aalajangersagaq akuttusuumik atorineqartarnissaa naatsorsuutigineqarmat. Sulisut pineqartut peqqissutsimut tunngasutigut immikkut ilisimasaqarnissaanut piumasagaateqartoqanngilaq. Pineqartoq soorunami nakkutilliinerup toqqissisimanartumik ingerlannissaanut pisarialinnik piginnaasaqassaaq. Nakkutilliineq pineqartup ingerlaavartumik ataatsimut isigalugu ajunnginnissaanik qulakkeerinninnissamik siunertaqarmat, sulisut assersuutigalugu peqqissaasutut nakorsatulluunniit ilinniarsimanissaat pisariaqassanngilaq.

Taamatuttaaq pissaanermik atuinermut tunngatillugu § 16-imut:

Sulisut assersuutigalugu upperisarsiornikkut isummat pissutigalugit pissaanermik taama ittumik atuinermi peqataanninnissamik aalajangersinnaappat?

Akissut:

Paaqqinnittarfimmit qinnuiginnittoqarneratigut § 16 atuutsinneqassaaq, taamaalillunilu peqqussut taama ittoq sulinermi pissutsinit tapersernejarsinnaanersoq pillugu siumut nalilersuisoqartassalluni. Tullertut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit aalajangerneq sulisunut aalajangersimasunut sammiveqassanngilaq, immikkoortumulli tamarmiusumut sammiveqassalluni. Taamaattumik immikkoortumi aqutsisut § 16-ip atornejarnissaanik aalajangertoqarnerani suliassap suliffimmi isumagineqarnissaa isumagissavaat, tassunga ilanngullugu sulisut malittarisassat sulisunullu ataasiakkaanut isumaqatigiissutit naapertorlugit suliassap matuma isumaginissaanut itigartitsisinnaanersut pillugu nalilersuissallutik.